GEMEENTE HILVERSUM
POSTBUS 9900
1201 GM HILVERSUM

BEZOEKADRES:
RAADHUIS
DUDOKPARK 1
TELEFOONNUMMER: 14 035
WWW.HILVERSUM.NL

Aan de gemeenteraad
Cc College van B&W
Cc Pers

DATUM 20 juli 2021
ZAAKNUMMER 782849
BEHANDELD DOOR H.J.K. Pronk
TELEFOON (035) 629 2760
UW KENMERK
BIJLAGEN 2
BETREFT Resultaten Hilversum Monitor 2020

Geachte raads- en commissieleden,

Hierbij informeren wij u over de resultaten van de jaarlijkse Hilversum Monitor 2020 enquête.
De resultaten zijn representatief en valide op wijk én totaal Hilversum niveau.

In januari van dit jaar is de Monitor Hilversum 2020 enquête per brief uitgestuurd naar 10.500 inwoners van Hilversum (willekeurige steekproef uit het BRP op basis van bevolkingsopbouw). Inwoners hadden de keuze om deze enquête schriftelijk of online in te vullen. Er volgde ook een herinneringsbrief.

In totaal werden er 108 vragen aan bewoners voorgelegd over uiteenlopende thema's als: wonen, leefomgeving/buurt, sport en recreatie, cultuur, evenementen & uitgaan, duurzaamheid, groen, natuur & milieu, zorg, welzijn, sociale acceptatie, mantelzorg & vrijwilligerswerk, sociale contacten, jeugd &, onderwijs, bereikbaarheid, arbeid & werkgelegenheid, verkeersveiligheid & vervoersmiddelen, interactie gemeente & burgerparticipatie, dienstverlening, sociaal plein, communicatie en veiligheid. Dit jaar waren er ook vragen toegevoegd die samenhangen met de Coronapandemie en over cybercriminaliteit.

De respons is uitgekomen op 31% en vormt bovendien een goede afspiegeling van de Hilversumse bevolking. Hierdoor zijn dit representatieve, geldige en betrouwbare uitkomsten op wijk- en totaal niveau.

Vanuit de resultaten van de Hilversum Monitor 2020 rapportage komen de 10 volgende belangrijke kernbevindingen naar voren:

1. De neveneffecten a.g.v. corona en de beperkende maatregelen zijn in 2020 erg groot geweest op het persoonlijk leven van vele inwoners van Hilversum. Veel inwoners geven aan dat als gevolg van de coronacrisis hun mentale en fysieke gezondheid achteruit is gegaan. Men beweegt en sport ook beduidend minder dan voor die tijd. De persoonlijke financiële positie verslechterde (aandeel met baan afgenomen) maar niet zo sterk als de sociale & welzijn van inwoners.

2. Eenzaamheid nam de afgelopen jaren al gestaag toe, maar in het coronajaar 2020 kwam daar nog een flinke toename erbovenop van 20% in 2016 naar 33% in 2020. Eenzaamheid is het grootst in het centrum.

3. Er zijn ook positieve effecten te melden in Hilversum als gevolg van de coronasituatie: Inwoners zijn vaker op pad gegaan in de eigen omgeving dan de voorgaande jaren.
   De verkeersbereikbaarheid van centrum per auto was in 2020 duidelijk beter dan voorgaande jaren en ‘t fietsgebruik nam al gestaag toe en in 2020 nog meer (83% van inwoners maakt dagelijks of wekelijks gebruik van de fiets). Toezicht en handhaving van de coronaregels, informatie en voorlichting vanuit de gemeente over corona en het optreden van de burgermeester in de coronacrisis werd door de bevolking duidelijk goed gewaardeerd.

4. De waardering van de kwaliteit van het cultureel aanbod nam verder af in 2020. In 2018 was 57% van inwoners nog (zeer) tevreden over het aanbod en daalde dit naar 49% in 2019. In 2020 is dit vervolgens nog verder gedaald naar 46%.

5. Cybercriminaliteit werd voor het eerst gemeten in deze Monitor editie. 18% van de inwoners van Hilversum gaf aan hiermee te maken gehad te hebben. Oplichting bij online aankopen van goederen en diensten werd het vaakst genoemd. Het is niet bekend in hoeverre dit percentage afwijkt van andere steden in Nederland.

6. Het percentage inwoners dat aangeeft dat er sociaal onveilige plekken in de wijk/buurt zijn is stabiel gebleven (dus niet afgenomen) In de wijken Zuidwest en Oost wordt dit het meest ervaren

7. Sociale cohesie in de buurten en wijken is toegenomen in 2020 t.o.v. 2019 en ervoor (in hoeverre staan buurtbewoners voor elkaar klaar) gestegen van 6,5 naar een 6,7

8. De eigen fysieke leefomgeving (wijk of buurt) werd in 2020 ook wat beter gewaardeerd dan in 2019. Dit cijfer liep op van een 6,9 naar een 7,1. Een positieve ontwikkeling.

9. Bekendheid over aardgasvrij wonen en de energietransitie blijft toenemen en ook de bekendheid over de duurzaamheidslening vanuit de gemeente. 7 op de 10 inwoners is bereid te investeren in aardgasvrij wonen

10. Waardering dienstverlening Publiekszaken en Sociaal Plein blijft op stabiel niveau, zowel digitaal als voor fysieke afspraken.

De volledige uitwerking is te vinden in bijlage 1 (Kernbevindingen Hilversum Monitor 2020 met duiding) en bijlage 2 (Eindrapportage Hilversum Monitor 2020)

Binnenkort worden de eindrapportage en het tabellenboek op website van de gemeente geplaatst, zodat iedere inwoner het kan raadplegen. Er wordt ondertussen ook gekeken naar mogelijkheden om de resultaten van de Hilversum Monitor 2020 en ook vorige edities op aantrekkelijke een gebruiksvriendelijke wijze online te ontsluiten voor inwoners via dashboards/open data platform of kaartjes.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

W. Groot, ls. Ch.B. Aptroot, wnd.

HILVERSUM MONITOR 2020
KERNBEVINDINGEN & DUIDING

Hilversum Mediastad

Wat zijn de effecten van de Coronacrisis?

Welke andere effecten zien we (niet-Corona)

Waardoor wordt het veroorzaakt?

HILVERSUM MONITOR IN TOTAALPAATJE

Hilversum Monitor **= Check** (+duiding) van resultaat uitvoering gemeentelijk beleid in de praktijk

Daarna belangrijk: **Act** (korte termijn acties) & **Plan** (lange termijn acties of beleid wijziging)

Do = de uitvoering van het beleid in de praktijk

Dashboard piloot: aan welke knoppen kan gemeente zelf draaien? > Geen / wel invloed op resultaat

Opzet Hilversum Monitor 2020

1. JANUARI 2020 ENQUÊTE PER BRIEF NAAR 10.500 ADRESSEN / PERSONEN

2. WILLEKEURIGE STEEKPROEF BEVOLKINGSREGISTER O.B.V. BEVOLKINGSOPBOUW HILVERSUM

3. +/- 110 VRAGEN VOORGELEGD OVER 20 THEMA'S

4. INGEVULD ANALOOG/DIGITAAL = 60%/40%

5. GEMIDDELDE INVULTIJD 1 UUR

6. INTEGRALE EINDRAPPORTAGE: TOTAAL EN WIJKNIVEAU & TRENDANALYSE 2020 T.O.V. 2019 EN/OF T.O.V. 2016 T/M 2019

7. AFZONDERLIJKE EXCEL BIJLAGE WIJKTABELLEN: NASLAGWERK VOOR ALLE VRAGEN TOTAAL EN WIJKNIVEAU (2016 T/M 2019)

8. RESPONS 32% (NA RAPPEL) EN AFSPIEGELING VAN BEVOLKINGSOPBOUW HILVERSUM – NA WEGING RESPONS – (GOEDE RESPONS!)

9. REPRESENTATIEVE ÉN BETROUWBARE UITKOMSTEN OP HILVERSUM TOTAALNIVEAU ÉN WIJKNIVEAU(8)

10. INDICATIEVE UITKOMSTEN VOOR LANDELIJK GEBIED (NU AL 3 JAAR TOEGEVOEGD)

11. SINDS 2016 ZOVEEL MOGELIJK IDENTIEKE SET AAN VRAGEN > TREND ANALYSE MOGELIJK

12. VRAGEN SET VOORAF VOORGELEGD AAN BELEIDSMEDEWERKERS VOOR UPDATE OF AANVULLING

13. IN 2020 NIEUWE THEMA'S: MEER OVER ENERGIE TRANSITIE, CORONA PERSOONLIJKE EFFECTEN EN BELEID, CYBERCRIMINALITEIT, AANPASSINGEN VOOR EVENEMENTEN EN VUURWERK

14. THEMA'S: WONEN & LEEFOMGEVING, PARTICIPATIE ZORG WELZIJN & ARBEID, JEUGD & ONDERWIJS, VERKEER & BEREIKBAARHEID, SPORT CULTUUR & UITGAAN , CORONA, DUURZAAMHEID, VEILIGHEID, BESTUUR & PUBLIEKE DIENSTVERLENING

2020 UITZONDERLIJK JAAR VANWEGE CORONA VIRUS EN CRISIS

- **Eind 2019 nog economische voorspoed, andere setting, 2020 heel ander verhaal**
- **Enorme effecten Corona 2020: wereldwijd, nationaal en lokaal**
- **Cultuur, Economie, Evenementen, Welzijn, Sport, Dienstverlening, gezondheid, Horeca, Wonen, Welzijn, Verkeer, Sociaal Plein, sociaal**
- **Veiligheid, Werk en Inkomen, Buurten**

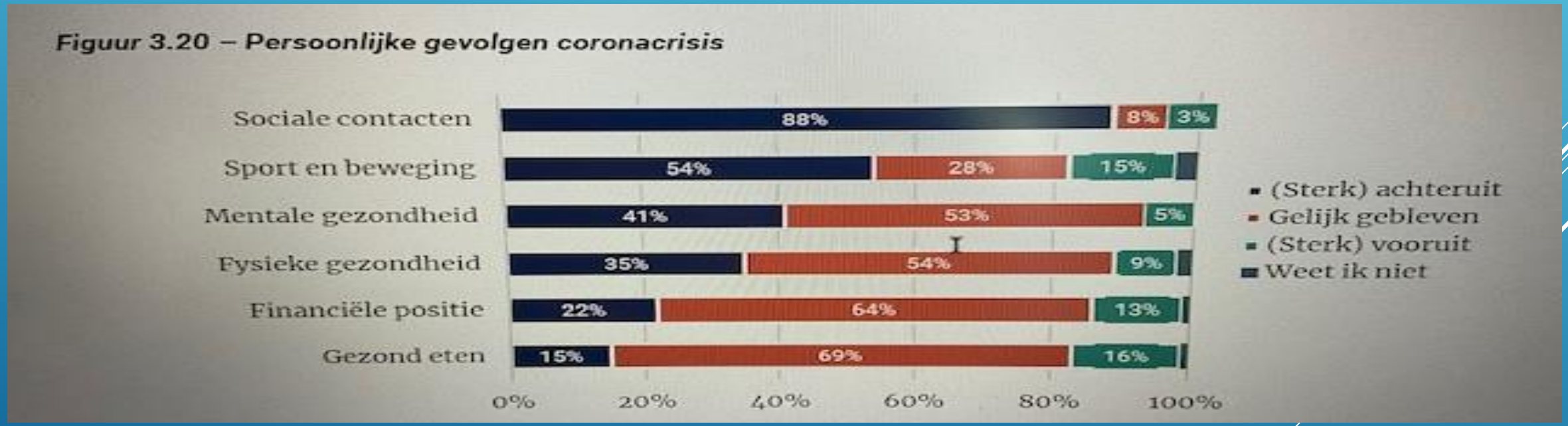

CORONA

Neveneffecten a.g.v. Corona & beperkende maatregels is in 2020 erg groot geweest op persoonlijk leven van vele inwoners van Hilversum (en dat effect gaat door in 2021)

- Veel inwoners geven aan dat als gevolg van de Coronacrisis hun mentale gezondheid en fysieke gezondheid achteruit is gegaan. Men beweegt en sport ook beduidend minder dan voor die tijd. De persoonlijke financiële positie verslechterde (aandeel met baan afgenomen) maar niet zo sterk als de sociale & welzijn aspect van inwoners.

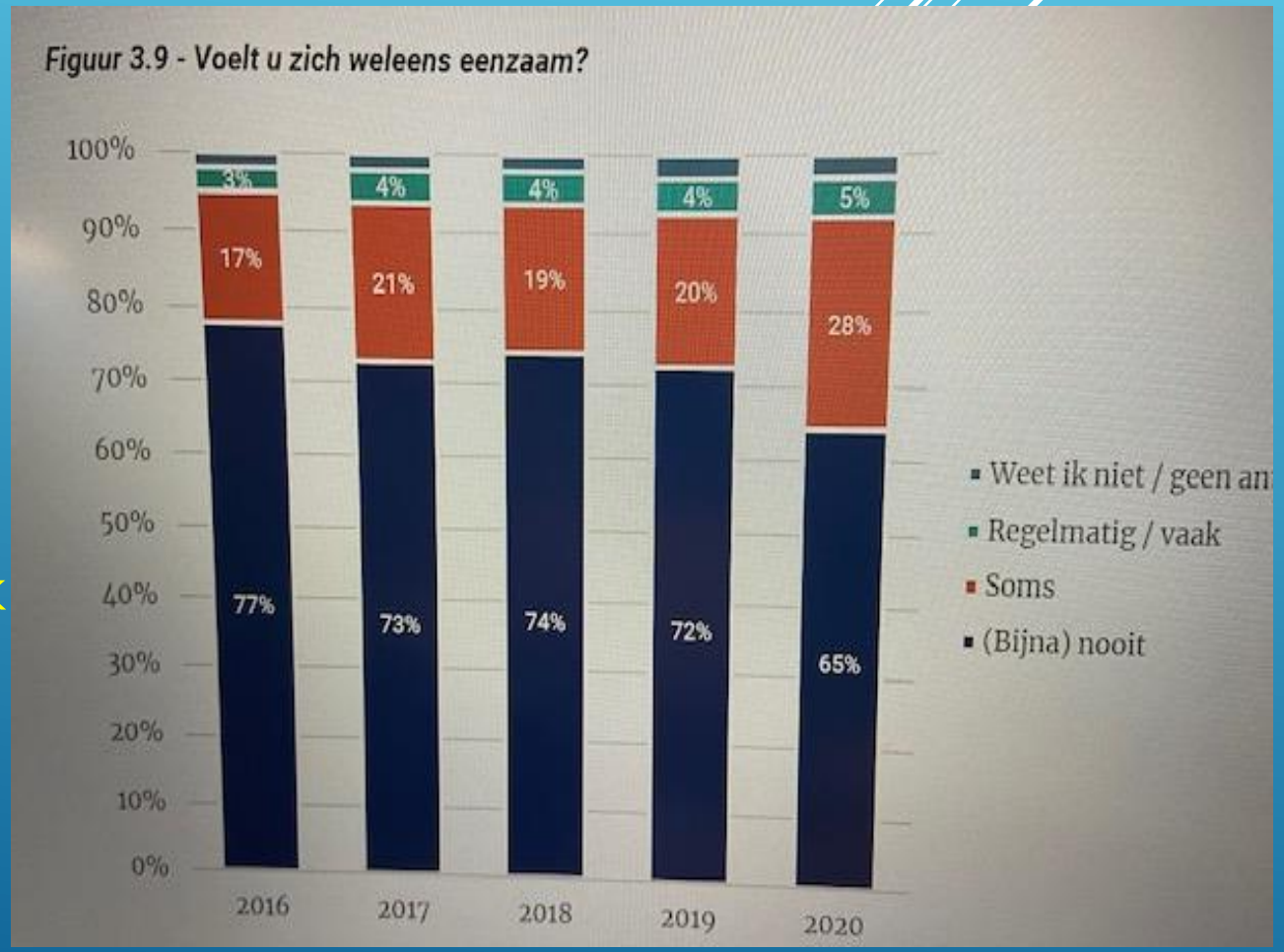
- Duiding: Dit is het effect en reactie en patroon van inwoners op de Coronacrisis

CORONA VERVOLG: EENZAAMHEID

- Eenzaamheid nam de afgelopen jaren al gestaag toe, maar in Coronajaar nog een flink toename erbovenop (let op: werkelijke eenzaamheid hoger RIVM/GGD) van 20% in 2016 naar 33% in 2020.

Eenzaamheid probleem het hoogst in het Centrum

<u>Duiding:</u> effecten lockdown
social distancing, regels voor thuisbezoek
tijdelijke sluiting sport, reisbeperkingen
beperkte mogelijkheden voor
cultuur en uitgaan & horeca, etc.

POSITIEVE EFFECTEN CORONACRISIS

- Inwoners zijn vaker op pad gegaan in de eigen omgeving dan de voorgaande jaren
- Verkeersbereikbaarheid van centrum per auto dit jaar duidelijk beter dan ervoor
- Fietsgebruik nam al toe en in 2020 nog meer
- Veiligheidsgevoel nam toe en veiligheidsincidenten namen af (o.a. woninginbraak)
- Toezicht en handhaving van de Coronaregels werd in algemene zin goed gewaardeerd
- Informatie en voorlichting vanuit de gemeente over Corona en de lokale maatregelen en communicatie werd goed gewaardeerd
- Het optreden van de burgermeester tijdens de Corona crisis werd goed gewaardeerd

Duiding: naast negatieve effecten op de samenleving van de Coronacrisis en de maatregelen is het belangrijk om te realiseren dat er ook positieve effecten en cijfers te melden zijn. Johan Cruyff redenatie: alle nadeel heb een voordeel en andersom.

CULTUUR

- Afname waardering kwaliteit cultureel aanbod zette zich door in 2020.

In 2018 was 57% van inwoners nog (zeer) tevreden over het aanbod, gedaald naar 49% in 2019 maar in 2020 is dit verder gedaald naar 46%.

Duiding: Dit hangt samen met beperkte opening en aanbod in Coronajaar 2020, een zeer zwaar jaar voor de culturele sector. Maar al in de jaren ervoor was de afname zichtbaar, ondanks toename bezoekersaantallen.

Er is meer aan de hand: in de Burgerpeilingen City Marketing en Cultuur, uitgevoerd in 2020 & 2021, komt een zekere ontevredenheid over het aanbod, de locaties en ook de kwaliteit van programmering podiumkunsten wel naar voren.

Cultuurbeleid / visie wordt momenteel herijkt o.a. op basis van begin 2021 uitgevoerde Burgerpeiling, en extra onderzoek door Hilversum City Marketing. Jongeren worden ook nauw betrokken bij de totstandkoming van de nieuwe cultuurvisie Hilversum.

FILMTHEATER

BUURT EN LEEFOMGEVING

- Sociale cohesie in de buurten en wijken is toegenomen in 2020 t.o.v 2019 en ervoor (in hoeverre staan buurtbewoners voor elkaar klaar) gestegen van 6,5 naar een 6,7

Duiding: er zijn signalen dat in Coronacrisis de saamhorigheid en gevoel was toegenomen en mensen meer op elkaar letten in de buurten/buren etc.

- De fysieke leefomgeving werd in 2020 ook wat wat beter gewaardeerd dan in 2019. Dit cijfer liep op van een 6,9 naar een 7,1

Duiding: in Coronatijd is men meer aangewezen op eigen buurt en omgeving dan ervoor, vakanties in eigen land, meer aandacht voor de eigen wijk, huis en omgeving.

ma. t/m vr.
07.00-18.00 h

Uitgang
tergooi

VEILIGHEID SPECIFIEK

- Ondanks toename algeheel veiligheidsgevoel bestaan er nog wel aandachtspunten m.b.t. veiligheid
- Bijv. Het percentage inwoners dat aangeeft dat er sociaal onveilige plekken in de wijk/buurt zijn is stabiel gebleven. In de wijken Zuidwest en Oost wordt dit het meest ervaren.

Duiding: Het is natuurlijk ook lastig om alle onveilige en donkere plekken aan te pakken. Mogelijk zijn er bepaalde hot-spots die aangepakt moeten worden.

- Nog steeds vrij grote onbekendheid met het begrip ondermijnende criminaliteit en inwoners hebben er meestal onvoldoende zicht op of dat plaatsvindt in hun eigen buurt

Duiding: mensen zijn over het algemeen positief ingesteld, goed van vertrouwen en gaan niet alles controleren of uit zichzelf melden bij gemeente/handhaving of politie.

- Cybercriminaliteit werd voor het eerst gemeten in deze Monitor editie. 18% van de inwoners van Hilversum gaven aan hier mee te maken gehad te hebben. Oplichting bij online aankopen van goederen en diensten werd het vaakst genoemd.

Duiding: het is lastig om in te schatten of deze 18% nu hoger is dan elders, wel is landelijk bekend dat tijdens de Coronacrisis de fysieke vormen van criminaliteit afname als gevolg van meer thuis zijn of toezicht op straat: woninginbraken, overvallen, geweld, maar dat digitale vormen toenamen.

App Ondermijning
Zie jij de onderwereld in de bovenwereld?
Kennisbank
Drugscriminaliteit
Home
Strijd tegen ondermijning vereist cultuuromslag
Lees artikel
Bekijk video
Download nu de app!
Download in de App Store
ONTDEK HET OP Google Play

DUURZAAMHEID EN DIENSTVERLENING

- Steeds meer inwoners investeren in vloerisolatie en gaan over op elektrisch koken
- Bekendheid over aardgasvrij wonen en de energietransitie blijft toenemen en ook de bekendheid over de duurzaamheidslening vanuit de gemeente. 7 op de 10 inwoners is bereid te investeren in aardgasvrij wonen

Duiding: Er zijn veel acties en inspanning verricht vanuit de gemeente om de bekendheid hierover te vergroten. Recent is een Burgerpeiling uitgevoerd en naast de resultaten willen ook veel mensen meedenken (bijna 740 inwoners). De betrokkenheid en interesse is dus erg hoog bij de inwoners in algemene zin. Erg hoopvol.

- Waardering dienstverlening Publiekszaken en Sociaal Plein blijft op stabiel niveau, zowel digitaal als fysieke afspraken.

Duiding: In de coronacrsis kwam er bij Sociaal Plein voor de TOZO en andere regelingen een nieuwe doelgroep bij: ondernemers, horeca, cultuur. Het is goed om te beseffen dat de waardering in algemeenheid hetzelfde is gebleven.

Hilversum Aardgasvrij

Vergroot contrast

Zoeken

naar hilversum.nl

Hilversum aardgasvrij | Mijn wijk aardgasvrij | Mijn huis aardgasvrij | Hulp bij duurzaam verbouwen | Ter inspiratie

Heel Nederland gaat stoppen met het gebruik van aardgas. De gemeente Hilversum wil in 2040 v
gebouwen in de stad. Wij gaan koken en stoken op andere duurzame energiebronnen. Een grote
betrokkenen hiervoor plannen maken.

Veel Hilversummers zijn al bezig hun woning duurzamer te maken. Dat doen ze omdat ze een nie
verbouwen omdat ze langer thuis willen blijven wonen, ze duurzamer willen leven of willen investe
wachten tot uw wijk van het aardgas af gaat.

U kunt uw huis nu al voorbereiden op een toekomst zonder aardgas. In veel gevallen levert dat di
zonnepanelen plaatsen zijn bijvoorbeeld maatregelen waarvan u geen spijt krijgt, ongeacht de ke
professioneel voorlichten.

Buurtcoördinatoren gemeente Hilversum

NOORDWEST 1217
ZUIDOOST 1212 1213
Carola van den Berg
06 53 85 17 50
carola.vandenberg@hilversum.nl

HILVERSUMSE MEENT 1218
Ute Hoogeveen
06 10 95 51 84
u.hoogeveen@hilversum.nl

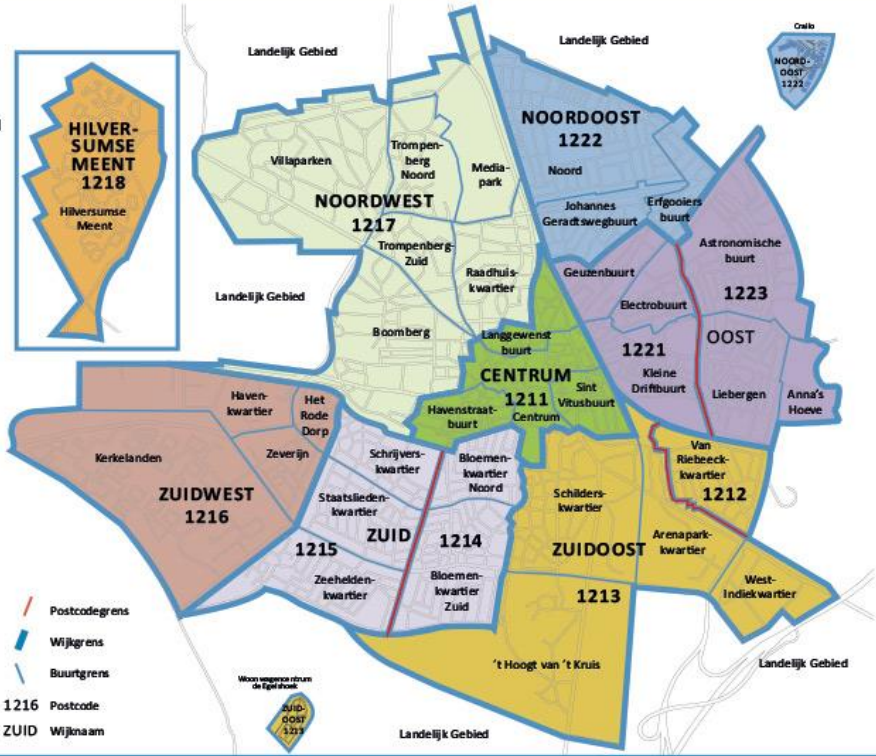
ZUIDWEST 1216
Natascha Heerschop
06 28 44 22 53
n.heerschop@hilversum.nl

ZUID 1214 + 1215
Trude van de Ven
06 10 06 04 11
t.vandeven@hilversum.nl

NOORDOOST 1222
Annegreet van de Riet
06 22 19 41 26
a.vanderiet@hilversum.nl

OOST 1221
Coen van Beers
06 51 22 56 54
c.vanbeers@hilversum.nl

OOST 1223
Martijn van Ligten
06 45 14 46 68
m.vanligten@hilversum.nl

ZUIDOOST 1212 1213
Mohamed Amazyan
06 83 97 47 05
m.amazyan@hilversum.nl

CENTRUM 1211
Rik van Dijk
06 22 52 65 51
r.vandijk@hilversum.nl

Rapport

Monitor Hilversum 2020

Peiling januari 2021 - februari 2021

i&o research

www.ioresearch.nl

Colofon

Uitgave
I&O Research
Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede

Rapportnummer
2021/107

Datum
april 2021

Opdrachtgever
Gemeente Hilversum

Auteurs
Liselot Marée
Wouter Andringa

Bestellingen
Exemplaren zijn verkrijgbaar bij de opdrachtgever.

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

Samenvatting 6

1 Inleiding 16

1.1 Uitvoering onderzoek 16
1.2 Steekproef en respons 16
1.3 Representativiteit 16
1.4 Vragenlijst 17
1.5 Analyse 17
1.6 Presentatie en cijfers 17
1.7 Leeswijzer 18

2 Wonen en leefomgeving 20

2.1 Wonen 20
2.2 Leefomgeving 21
2.3 Gemeente Hilversum in het algemeen 29

3 Participatie, zorg, welzijn en arbeid 33

3.1 Zorg en welzijn en sociale acceptatie 33
3.2 Mantelzorg en vrijwilligerswerk 36
3.3 Sociale contacten 38
3.4 Arbeid en werkgelegenheid 41
3.5 Jeugd en onderwijs 43
3.6 Corona 44

4 Verkeer en bereikbaarheid 47

4.1 Verkeersveiligheid 47
4.2 Vervoersmiddelen 48
4.3 Bereikbaarheid 51

5 Recreatie 53

5.1 Sport en recreatie 53
5.2 Cultuur, evenementen en uitgaan 55

6 Duurzaamheid 59

6.1 Duurzaamheid en energietransitie 59
6.2 Milieuklachten 62

7 Veiligheid 65

7.1 Veiligheid algemeen 65
7.2 Veiligheidsgevoel in de buurt 67
7.3 Veiligheidsgevoel buiten de eigen buurt 70
7.4 Vuurwerkoverlast 71

8 Bestuur en publieke dienstverlening 73

8.1 Interactie gemeente burger & participatie 73

8.2 Dienstverlening 75
8.3 Communicatie 77
8.4 Sociaal Plein 79

A Tabellen 82

Samenvatting

Samenvatting

De gemeente Hilversum voert jaarlijks de Hilversum Monitor uit. De vragenlijst is een omnibusenquête, waar verschillende thema's, waaronder kwaliteit van wonen en leefomgeving, veiligheid en bereikbaarheid aan bod komen. Dit jaar is hier het thema corona aan toegevoegd. Voor dit onderzoek is door de gemeente Hilversum een aselecte steekproef getrokken van 10.508 inwoners uit de Basis Registratie Personen (BRP). In totaal hebben 3.248 van de 10.508 geselecteerde inwoners een geldige vragenlijst ingevuld. Dit komt neer op een respons van 30,9 procent. Op de uitkomsten van het onderzoek is een weging toegepast, waarmee wordt gecorrigeerd voor verschillen in geslacht, leeftijd en wijk. Hierdoor is de data op deze kenmerken gelijk aan de Hilversumse bevolking.

Wonen en leefomgeving in de gemeente Hilversum

- De beoordeling van de kwaliteit van de woning in Hilversum is in 2020 weer iets gestegen na een daling in 2019 ten opzichte van de jaren 2016, 2017 en 2018. In 2020 is 71 procent van de inwoners tevreden over de kwaliteit van de woning, in 2019 was 67 procent hierover tevreden. Het meest tevreden over hun woning is men in Noord-West, hier is 84 procent tevreden over de kwaliteit van de eigen woning. De enige wijk die een minder hoge beoordeling krijgt ten opzichte van 2019 is het centrum, van 67 procent in 2019 naar 64 procent in 2020.
- De sociale cohesie (onder andere in hoeverre buurtbewoners voor elkaar klaar staan en de mate van samenhorigheid in de buurt) krijgt van inwoners een 6,7. Dit is hoger dan in 2019, toen dit een 6,5 bedroeg.
- Inwoners beoordelen de fysieke omgeving met een 7,1. Dit is een toename ten opzichte van 2019 (6,9).
- Een op de vier inwoners ervaart geen problemen in de woonbuurt, waarbij de grootste problemen te hard rijdend verkeer, zwerfvuil of parkeerproblemen zijn. Dit aandeel ligt hoger dan in voorgaande metingen: 2016 (18%), 2017 (17%), en 2019 (21%).
- Bijna een tiende van de inwoners heeft het idee dat de buurt vooruit is gegaan, zeven op de tien van de inwoners geeft aan dat de wijk gelijk is gebleven. Inwoners van Noord-West hebben het positiefste beeld, een op de acht inwoners vindt dat de buurt er het afgelopen jaar op vooruit is gegaan. Inwoners van Zuid-West ervaren de minste vooruitgang, een vijfde geeft aan dat hun wijk is achteruitgegaan.
- Inwoners van Hilversum geven de gemeente, net zoals in 2018 en 2019, een rapportcijfer van een 7,5. De sfeer en uitstraling van het centrum van Hilversum wordt door de inwoners met een 6,8 beoordeeld. Ook dit cijfer wijkt niet af van 2018 en 2019.
- Inwoners zijn minder positief over ontwikkeling Hilversum, in 2019 gaf nog 24 procent aan dat Hilversum was vooruitgegaan, in 2020 is dit nog maar 14 procent.

Participatie, zorg, welzijn en arbeid in de gemeente Hilversum

- Driekwart van de inwoners beoordeelt de eigen gezondheid als zeer goed of goed. Inwoners van Noord-West beoordelen de eigen gezondheid het positiefst, 85 procent geeft aan een zeer goede of goede gezondheid te ervaren. In Zuid-West ervaart het kleinste deel van de inwoners de eigen gezondheid als (zeer) goed (73%).
- Meer dan acht op de tien inwoners hebben geen behoefte aan zorg of hulp. Dit is ten opzichte van de andere jaren (2016 tot en met 2018) niet veranderd. Een zesde van de inwoners ontvangt wel een vorm van hulp.
- Een op de tien inwoners heeft ervaring met discriminatie, dit is in vergelijking met voorgaande jaren (2016 t/m 2019) niet veranderd. In de Hilversumse Meent (3%) ervaren de minste bewoners dat ze gediscrimineerd worden. De discriminatie is het hoogste in Noord-Oost (14%).
- Hilversummers zijn neutraal over uiting seksuele geaardheid in openbaar. De sociale acceptatie van een zoenende man en vrouw, of twee zoenende vrouwen in het openbaar is hoger dan wanneer twee mannen elkaar zoenen.
- Hilversummers verlenen vooral hulp aan buren, zes op de tien inwoners doet dit, maar vooral incidenteel (54%). Het aandeel dat zich inzet voor anderen is gedaald ten opzichte van 2019, zo zette in 2019 17 procent zich in als vrijwilliger, in 2020 is dat nog negen procent. Ook is het aantal mensen die twijfelt of zij in de toekomst zich willen blijven inzetten significant gestegen en het aandeel dat zich zeker wil inzetten gedaald (van 24% in 2019, naar 19% in 2020).
- Een derde van de inwoners geeft aan zich eenzaam te voelen. Het grootste deel hiervan, 28 procent, voelt zich soms eenzaam. Vooral in het Centrum voelt men zich eenzaam, 44 procent geeft aan zich soms tot vaak eenzaam te voelen.
- Zeven op de tien inwoners geeft aan voldoende contacten te hebben, dit is iets minder geworden in vergelijking met 2019 (79%).
- Het aandeel inwoners met een betaalde baan is afgenomen ten opzichte van 2019 (van 63% in 2019, naar 60% in 2020). De belangrijkste sector waarin inwoners van Hilversum werkzaam zijn is de gezondheids- en welzijnszorg (16%).
- Ongeveer de helft van de inwoners met een betaalde baan werkt in Hilversum of in de Gooi en Vechtstreek.
- Van alle inwoners, ongeacht of men een baan heeft of niet, is iets meer dan een tiende op zoek naar een baan. In het centrum is het grootste deel van de inwoners op zoek naar een (andere) betaalde baan, namelijk een vijfde van de inwoners. Het aandeel inwoners zonder betaalde baan is hier ook toegenomen ten opzichte van 2019, van 25 naar 27 procent.

Jeugd in de gemeente Hilversum

- Het grootste deel van de ouders maakt gebruik van naschoolse opvang (43%) of van een kinderdagverblijf (36%). In vergelijking met 2019 is het gebruik van een kinderdagverblijf of van opvang via familie en/of kennissen toegenomen.

Corona

- Een op de acht inwoners geeft aan dat hun aantal sociale contacten sterk is achteruit gegaan.
- Twee vijfde geeft aan er wat betreft hun mentale gezondheid op achteruit te zijn gegaan, wat betreft fysieke gezondheid is dit aandeel iets lager, namelijk 35 procent. Inwoners in het Centrum geven aan het meest achteruit te zijn gegaan wat betreft hun mentale gezondheid (47%), hun fysieke gezondheid (45%) en hun gezond eetpatroon (25%).
- De meeste inwoners zijn tevreden over de handhaving van de coronamaatregelen, een op de vijf is niet tevreden.
- Hilversummers gaan vaker (52%) op pad in hun eigen omgeving vergeleken met de periode voor corona, 14 procent gaat minder vaak op pad in de directe woonomgeving.

Verkeer en bereikbaarheid

- De helft van de inwoners van Hilversum kent plekken waar de verkeersveiligheid verbeterd kan worden. In Zuid vindt het grootste deel van de inwoners dat er plekken zijn waar de verkeersveiligheid moet worden verbeterd, meer dan de helft van de inwoners (56%) in deze wijk vindt dit belangrijk. In Hilversumse Meent is men het positiefst over de verkeersveiligheid, twee derde van de inwoners stelt dat er geen plekken zijn waar de verkeersveiligheid moet worden verbeterd.
- Inwoners gebruiken vooral de (elektrische) fiets om zichzelf dagelijks te verplaatsen. Negen op de tien inwoners zijn tevreden over fietsen en wandelen in Hilversum. Over het gebruik van de auto voor reizen binnen Hilversum is men minder tevreden, bijna een op de vier inwoners (36%) is hier tevreden over.
- De bereikbaarheid van het centrum per auto waarderen inwoners met een 5,6. Ten opzichte van 2019 is deze waardering toegenomen. De bereikbaarheid van het centrum per fiets waarderen inwoners met een hoger cijfer, namelijk een 8,3.
- 58 procent geeft aan dat er voldoende faciliteiten zijn in het centrum om de fiets te stallen, een derde is het hier niet mee eens.

Recreatie

- Zeven op de tien inwoners doen aan sport. In vergelijking met voorgaande jaren is de sportiviteit in Hilversum toegenomen, in 2016 gaf nog 36 procent aan nooit of zelfden te sporten, in 2020 is dit maar 29 procent.
- Van de inwoners die sporten, doen de meeste mensen dat buiten verenigingsverband (60%) en 15 procent in verenigingsverband. In voorgaande jaren was het aandeel sport in verenigingsverband steeds 20 procent of hoger.
- Bijna twee derde van de sportende inwoners is tevreden over de sportvoorzieningen en -mogelijkheden in Hilversum. Dit is iets afgenomen ten opzichte van 2019, van 64 procent naar 59 procent.
- Driekwart van de inwoners is (enigszins) bekend met het culturele aanbod in Hilversum. Van deze inwoners is iets minder dan de helft tevreden over het culturele aanbod. Dit is een afname ten opzichte van 2019.

Duurzaamheid

- De meest voorkomende duurzaamheidsmaatregelen die inwoners in hun huis nemen is het plaatsen van dubbel glas, gevolgd door het isoleren van het dak en muren. Ten opzichte van eerdere jaren zijn de belangrijkste ontwikkelingen meer vloerisolatie en elektrisch koken.
- Elementen in de eigen tuin om de natuur en biodiversiteit te stimuleren zijn vooral groene elementen zoals struiken, bomen en een vogelhuisje. Hilversummers zijn daarnaast voorstander van meer natuurlijk ogend openbaar groen, 58 procent is hier positief over.
- De bekendheid met de duurzaamheidslening van de gemeente Hilversum is in 2020 opnieuw iets toegenomen ten opzichte van de andere jaren. In 2016 kende een kwart van de inwoners de lening. In 2020 kent iets meer dan een derde van de inwoners deze voorziening.
- Meer dan de helft van de inwoners kent, of heeft wel eens gehoord van de ontwikkelingen omtrent aardgas en energietransitie in de gemeente Hilversum. Ook dit is iets hoger in vergelijking met 2019.
- Bijna zeven op de tien inwoners zijn (misschien) bereid om te investeren in een aardgasvrije woning. Een derde van de inwoners geeft aan niet te willen investeren.
- Iets minder dan de helft van de inwoners uit Hilversum ervaart milieuklachten (43%). Dit is vrijwel gelijk aan 2019 (45%). De meest voorkomende milieuklacht die inwoners van Hilversum ervaren is geluidsoverlast veroorzaakt door (auto)verkeer.

Veiligheid

- Ongeveer een derde van de inwoners van Hilversum is in 2020 slachtoffer geworden van een delict of voorval. Dit is vergelijkbaar met 2019. Onbeschoft gedrag, vernieling auto, fietsdiefstal en lastig vallen door jongeren komen het meeste voor.
- In de wijken Oost en Noord-Oost is het slachtofferschap het hoogst, bijna vier op de tien inwoners van deze wijken zijn in 2020 slachtoffer geworden van een delict of voorval. In Noord-West en Hilversumse Meent ligt het slachtofferschap van een delict of voorval het laagst. Een vijfde van de inwoners uit deze wijken is in 2020 slachtoffer geworden.
- Meer dan acht op de tien inwoners voelen zich meestal of altijd veilig in de eigen buurt. Dit is iets hoger dan in 2019. De buurten waar men zich het veiligst voelt zijn Hilversumse Meent, Noord-West en Zuid, negen op de tien inwoners van deze wijken voelen zich meestal of altijd veilig in de buurt. In Oost, Noord-Oost, Centrum en Zuid-West voelen inwoners zich het onveiligst, twee op de tien inwoners voelen zich in deze wijken wel eens onveilig.
- Iets minder dan drie op de tien inwoners in Hilversum vinden dat er sociaal onveilige plekken zijn in de eigen buurt, dit is niet verschillende met voorgaande jaren. In Zuid-West en Oost is een groter deel van de inwoners van mening dat er sociaal onveilige plekken in de buurt zijn, iets minder dan vier op de tien van deze inwoners hebben het idee dat er sociaal onveilige plekken in hun buurt zijn.
- Een derde van de inwoners denkt zeker te weten dat inbraak in hun buurt voorkomt. Inwoners vinden het moeilijk om een inschatting te maken van andere verdachte situaties, meer dan de helft heeft geen beeld bij verdachte situaties die kunnen duiden op ondermijnende criminaliteit.
- Inwoners voelen zich veiliger in andere wijken dan tijdens het uitgaan in het centrum. 70 procent voelt zich veilig in andere wijken en 61 procent voelt zich veilig tijdens het uitgaan in het centrum.
- Er is een flinke daling in ervaren overlast van particulier vuurwerk. In 2019 ervaarde 34 procent overlast, in 2020 nog maar 18 procent.

Bestuur en publieke dienstverlening

- Een derde van de inwoners heeft veel vertrouwen in de manier waarop de gemeente Hilversum bestuurd wordt. Dit vertrouwen is toegenomen in vergelijking met 2019 toen een kwart aan gaf (heel)veel vertrouwen te hebben.
- Een kwart van de inwoners zetten zich in voor de leefbaarheid in de eigen buurt. Dit is een daling ten opzichte van 2019 toen dit nog vier op de tien inwoners betrof. In Hilversumse Meent zet het grootste deel van de inwoners zich in (34%). In Zuid-West en Oost zet het kleinste deel van de inwoners zich in voor de buurt (22%).
- Iets meer dan de helft van de inwoners (55%) geeft aan zich mogelijk in de toekomst in te willen (blijven) zetten voor de eigen buurt.
- Inwoners – die in het afgelopen jaar contact hebben gehad met de gemeente - geven de dienstverlening van de gemeente Hilversum een ruime 7,3 dit is tussen 2016 en 2020 gelijk gebleven.
- In 2020 zijn bijna zes op de tien inwoners (56%) bekend met Sociaal Plein, dit is gedaald ten opzichte van 2019 (62%). Het gebruik van de diensten van het sociaal plein is ongeveer gelijk gebleven ten opzichte van voorgaande jaren.
- De inwoners van Hilversum waarderen de dienstverlening van het Sociaal Plein met een 6,9.

Wijken vergeleken

Hilversum bestaat uit negen aparte wijken, deze zijn opgenomen in deze rapportage (zie kader). De uitkomsten behorende bij het Landelijk gebied zijn, vanwege de lage respons, indicatief. Om deze reden is het landelijke gebied ook niet vermeld in de voorgaande samenvatting.

- Centrum
- Zuid-Oost
- Zuid
- Zuid-West
- Noord-West
- Hilversumse Meent
- Oost
- Noord-Oost
- Landelijk gebied

Centrum

Het Centrum is een wijk waar de coronasituatie goed voelbaar is. Het centrum staat altijd bekend als een wijk vol activiteiten, vanwege corona zijn deze echter veelal komen te vervallen. Veel bewoners werken in sectoren, zoals horeca en detailhandel, die hard worden geraakt. Dit heeft zijn weerslag op verschillende vlakken. In vergelijking tot de rest van Hilversum is in het Centrum:

- de kwaliteit van de woning een van de laagste en gedaald ten opzichte van 2019;
- een lagere sociale cohesie;
- de laagste score op de aspecten van fysieke omgeving;
- het gevoel van eenzaamheid het grootst, daarbij worden inwoners harder geraakt door corona wat betreft mentale- en fysieke gezondheid en gezond eten;
- het aantal inwoners dat buurtproblemen ervaart het grootst;
- een groter deel van inwoners dat discriminatie ervaart;
- meer milieuklachten (waaronder geluidsoverlast);
- meer sociaal onveilige plekken.

De belangrijkste buurtproblemen die inwoners ervaren zijn:
- te hard rijdend verkeer;
- overlast van rondhangende jongeren;
- overlast van drugsgebruikers/dealers;
- een gebrek aan openbaar groen.

Ook inwoners van andere wijken weten aspecten te noemen waar zij tevreden of minder tevreden over zijn in het centrum. Zo zijn inwoners positief over het opknappen van het marktplein en het stationsplein, de leegstand van veel winkels wordt als een achteruitgang gezien.

In 2020 is, net zoals in 2019, het Centrum de wijk met de hoogste arbeidsparticipatie, maar tegelijkertijd is ook het percentage inwoners dat op zoek is naar een (andere) betaalde baan hier het hoogst. Het is kenmerkend voor het dynamische karakter van het Centrum.

Zuid-Oost

Zuid-Oost is een wijk die op veel aspecten overeenkomt met het Hilversums gemiddelde:
- inwoners wonen prettig in de buurt, en beoordelen dit met een 8,1;
- de sociale cohesie in de wijk krijgt van de inwoners een 6,9 en is gestegen ten opzichte van 2019 (6,6);
- de helft van de inwoners voelt zich verbonden met de woonbuurt.

Zuid-Oost onderscheidt zich op een aantal aspecten positief, ten opzichte van het gemiddelde:
- inwoners zijn erg positief over de kwaliteit van hun woning;
- 84 procent beoordeelt zijn/haar gezondheid als (zeer)goed;
- een kwart van de inwoners ervaart geen problemen in de eigen buurt en het gevoel van veiligheid is gegroeid;
- de fysieke omgeving krijgt een cijfer 7,4, dit is hoger dan het Hilversums gemiddelde en een verbetering van de 7,1 in 2019;
- inwoners in Zuid-Oost ervaren de minste vuurwerkoverlast.

Zuid

Volgens de inwoners is Zuid een prettige wijk om te wonen. In vergelijking tot andere wijken, zijn alleen de inwoners van Hilversumse Meent en Noord-West over het algemeen positiever over hun wijk. Zuid is, in vergelijking tot het Hilversums gemiddelde, een wijk:
- waar inwoners (zeer) gehecht zijn aan de buurt;
- met een sterke sociale cohesie in de buurten;
- waar een groot deel van de inwoners zich onderdeel voelt van de woonbuurt;
- met een goede fysieke omgeving;
- waar de inwoners minder problemen in de woonbuurt ervaren;
- waar inwoners een goede gezondheid ervaren;
- waar relatief weinig milieuklachten door de inwoners worden ervaren;
- waar inwoners zich relatief veilig voelen.

Verder valt op dat het gevoel van vooruitgang is gestegen ten opzichte van voorgaande jaren. In 2019 gaf slechts vier procent aan gevoel te hebben dat de wijk vooruitging, nu is dat gestegen naar 11 procent.

Zuid-West
Zuid-West is een wijk waar de binding met de buurt en sociale interactie tussen buurtbewoners op sommige vlakken lager is dan gemiddeld in Hilversum. Dit uit zich in de volgende eigenschappen en ontwikkelingen in de wijk:

- inwoners van Zuid-West hebben het negatiefste beeld over de ontwikkeling van de wijk, dit gold ook in 2019. Een op de vijf inwoners geeft aan dat de wijk in de afgelopen 12 maanden is achteruitgegaan. Ook is het deel inwoners dat wel vooruitgang ervaart lager dan gemiddeld;
- vergeleken met 2019 is in de wijk Zuid-West een significante stijging te zien in de mate dat inwoners zich gediscrimineerd voelen;
- in Zuid-West voelt een relatief groot deel van de inwoners zich eenzaam. Het gevoel van eenzaamheid is sinds 2018 onder de inwoners toegenomen;
- in Zuid-West is het aandeel inwoners dat zich veilig voelt in de buurt lager dan gemiddeld en is een groter deel van de inwoners van mening dat er sociaal onveilige plekken zijn in de buurt;
- het aandeel inwoners die problemen ervaart is toegenomen.

Ondanks de beperkte mate van sociaal contact, inzet voor de buurt en het relatief kleine deel inwoners dat zich veilig voelt is de sociale cohesie afgelopen jaar wel iets toegenomen: in 2019 was dit nog onder het gemiddelde, nu is de score gelijk aan het Hilversums gemiddelde (6,7).

Noord-West
Inwoners van Noord-West zijn zeer positief over hun wijk, en op sommige vlakken zijn inwoners zelfs het positiefst in vergelijking met de andere wijken en het gemiddelde. Op de volgende aspecten scoort de wijk positiever dan de rest van de wijken:

- inwoners van Noord-West zijn het positiefste over de kwaliteit van hun woning, wonen het prettigst in hun buurt en zijn het meeste gehecht aan de eigen buurt;
- de fysieke omgeving en het onderhoud van de openbare ruimte worden het best beoordeeld door de inwoners;
- in de wijk wordt de meeste vooruitgang in combinatie met weinig achteruitgang in de buurt in de afgelopen twaalf maanden ervaren;
- in Noord-West voelt het kleinste deel van de inwoners zich eenzaam;
- in Noord-West wonen de gezondste bewoners;
- de diensten van het Sociaal Plein worden in Noord-West het minst gebruikt.

Hilversumse Meent
Inwoners van Hilversumse Meent zijn zeer tevreden met de buurt waarin ze wonen. Over een aantal onderdelen zijn de inwoners van Hilversumse Meent positiever dan de rest van Hilversum:

- de inwoners zijn het positiefst over de sociale cohesie in de buurt;
- inwoners geven een rapportcijfer van 8,5 op de mate waarin men prettig woont in de buurt;
- in Hilversumse Meent is de binding met de woonbuurt het grootst en zet een groter deel van de inwoners zich in voor de leefbaarheid van de buurt;
- in Hilversumse Meent voelen inwoners zich het minst eenzaam;
- in Hilversumse Meent ervaart men de beste verkeersveiligheid;
- in Hilversumse Meent heeft het kleinste deel van de inwoners last van milieuklachten;
- inwoners van Hilversumse Meent voelen zich het veiligst in de buurt.

In Hilversumse Meent is het kleinste deel van de inwoners op zoek naar een (andere) betaalde baan, terwijl hier de helft geen betaalde baan heeft. Dit komt omdat het ook de wijk is met het hoogste aandeel 65-plussers in de gemeente.

Oost

Oost is een van de wijken, naast Noord-Oost en het Centrum, waar het minder goed mee gaat in vergelijking met andere wijken en heel Hilversum. Inwoners van de wijk ervaren dit voornamelijk op het gebied van leefomgeving en veiligheid:

- een kleiner deel van de inwoners, in vergelijking met de andere wijken is verbonden met de eigen buurt;
- de fysieke omgeving krijgt een lager cijfer dan het Hilversums gemiddelde, namelijk een 6,7;
- in Oost ervaart men, net zoals de inwoners van het Centrum, de meeste problemen in de woonbuurt;
- in Oost zijn, volgens inwoners de meeste plekken (naast Zuid) waar de verkeersveiligheid verbeterd moet worden;
- in Oost heeft bijna de helft van de inwoners (45%) last van milieuklachten, alleen in het Centrum ervaart men meer milieuklachten. Ten opzichte van 2019 zijn de milieuklachten wel afgenomen;
- het slachtofferschap van een delict of voorval ligt in Oost het hoogst (38%).

Noord-Oost

Noord-Oost is, naast het Centrum en Oost, een wijk waar het op sommige punten, in vergelijking tot de andere wijken en Hilversum, minder goed mee gaat:

- inwoners zijn het minst positief over de kwaliteit van hun woning;
- inwoners zijn het minst positief over de mate waarin ze prettig wonen in de buurt;
- het kleinste deel inwoners is verbonden met de woonbuurt;
- de sociale cohesie is in Noord-Oost het laagst van de wijken;
- in Noord-Oost (en het Centrum) ervaart het grootste deel van de inwoners zelf discriminatie;
- het slachtofferschap van een delict of voorval ligt in Noord-Oost relatief hoog, alleen in Oost ligt het slachtofferschap iets hoger;
- bijna de helft van de inwoners uit Noord-Oost (44%) ervaart milieuklachten, alleen in het Centrum ervaart een groter deel van de inwoners milieuklachten.

Er is wel sprake van een aantal positieve ontwikkelingen in de wijk ten opzichte van 2019:

- De beoordeling over de kwaliteit van hun woning, de mate waarin ze prettig wonen in de buurt en de sociale cohesie zijn in vergelijking met 2019 toegenomen;

Opvallend is dat, naast twee derde die neutraal is, in Noord-Oost een groot deel (15%) aangeeft dat de wijk afgelopen jaar er op vooruit is gegaan, maar daar tegenover staat ook een groot deel (11%) die vindt dat de wijk juist is achteruitgegaan. Wisselende ervaringen dus in Noord-Oost.

Landelijk gebied

De uitkomsten voor het landelijk gebied zijn indicatief, aangezien deze gebaseerd zijn op de antwoorden van slechts 22 respondenten. Hierdoor is de bandbreedte van de waarden groter bij het landelijk gebied en daardoor minder stellig. Bij de andere wijken is er wel sprake van meer stelligheid en weinig bandbreedte.

De werkelijke waarden van het landelijk gebied kan inderdaad de waarde zijn zoals weergegeven, maar er is een grotere kans dat het wat hoger of lager ligt dan bij de andere wijken. Toch kunnen er wel een aantal zaken geconstateerd worden:

- inwoners van het landelijk gebied zijn positief over wonen en leefomgeving, op meerdere punten staat het landelijk gebied bovenaan in de vergelijking: prettig wonen in de buurt, onderdeel voelen woonbuurt, score fysieke omgeving en het ervaren van geen problemen in de woonbuurt;
- de mening over de kwaliteit van hun woning was in 2019 wel beduidend hoger en is gedaald van 90 procent naar 71 procent (gelijk aan gemiddelde Hilversum);
- inwoners van het landelijk gebied zetten zich bovengemiddeld veel in voor het verbeteren van de leefbaarheid van de woonbuurt.

Inleiding

1 Inleiding

De gemeente Hilversum voert jaarlijks de Hilversum Monitor uit. Deze monitor is een omnibusenquête waarin verschillende thema's zoals jeugd, onderwijs, veiligheid en bereikbaarheid aan bod komen.

1.1 Uitvoering onderzoek

Voor de uitvoering van het onderzoek heeft de gemeente Hilversum in 2019 onderzoeksbureau I&O Research ingeschakeld. Dit is de tweede editie van de monitor die door I&O is uitgevoerd.

1.2 Steekproef en respons

Voor dit onderzoek is door de gemeente Hilversum een aselecte steekproef getrokken van 10.500 inwoners[1] uit de Basis Registratie Personen (BRP). Per adres is er maximaal één persoon geselecteerd. De steekproefomvang is zo gekozen dat er per wijk voldoende deelnemers zijn voor het doen van betrouwbare uitspraken op wijkniveau.

De geselecteerde inwoners kregen **januari 2021** een brief thuis met een persoonlijke uitnodiging voor deelname aan het onderzoek en konden vervolgens tot en met **medio februari 2021** de vragenlijst invullen. Aan non-responders is een herinnering per post gestuurd.

In totaal hebben 3.248 van de 10.508 geselecteerde inwoners een geldige[2] vragenlijst ingevuld. Dit komt neer op een respons van 30,9 procent. Van de deelnemers heeft 47,5 procent de vragenlijst online ingevuld en 52,5 procent schriftelijk. In de tabellen achterin het rapport zijn de achtergrondkenmerken van de respondenten samengevat.

1.3 Representativiteit

De gekozen methode van steekproeftrekking: aselect en gestratificeerd per wijk, zorgt ervoor dat de deelnemers een goede afspiegeling zijn van de bevolking van Hilversum. Door gebruik te maken van verschillende methoden van onderzoek (digitaal en schriftelijk) wordt geprobeerd om een zo breed mogelijke doelgroep te bereiken. Het is ook dezelfde methode die in vorige edities is gebruikt, om de vergelijkbaarheid met voorgaande jaren zo hoog mogelijk te maken.

In de praktijk zijn sommige doelgroepen echter ondervertegenwoordigd. Soms is dit omdat een groep minder vaak in de steekproef terecht is gekomen (minder vrouwen dan mannen), of omdat een doelgroep vaker meedoet met onderzoek (ouderen in vergelijking met jongeren). Op de uitkomsten van het onderzoek is daarom een weging toegepast, waarbij er wordt gecorrigeerd voor verschillen tussen de samenstelling van de netto-steekproef en de bevolking van Hilversum. Met deze weging wordt de representativiteit van de uitkomsten verder verhoogd.

---

[1] *Het betreft inwoners van 18 jaar en ouder in particuliere huishoudens. Dit is exclusief inwoners die verblijven in instellingen, inrichtingen en tehuizen. De inwoners moeten minimaal 12 maanden woonachtig in Hilversum zijn en er is maximaal 1 persoon per huishouden geselecteerd.*

[2] *Vragenlijsten die zijn ingevuld tot en met het onderdeel 'Hilversum in het algemeen' zijn aangemerkt als geldig.*

1.4 Vragenlijst

De vragenlijst van het onderzoek bestaat uit acht overkoepelende thema's, waar verschillende onderwerpen aan bod komen, onder andere op het gebied van wonen, leefomgeving en veiligheid. De volledige vragenlijst is beschikbaar als losstaande bijlage.

Overzicht van vraagblokken in de Hilversum monitor

- Wonen en leefomgeving
- Participatie, zorg en welzijn
- Jeugd en onderwijs
- Verkeer en bereikbaarheid
- Sport, cultuur en recreatie
- Duurzaamheid, natuur en milieu
- Veiligheid
- Bestuur en publieke dienstverlening

1.5 Analyse

De uitkomsten van de Hilversum Monitor 2020 zijn in dit rapport, waar mogelijk, vergeleken met de resultaten van 2019 en eerdere jaren. De verschillen tussen de resultaten van 2019 en 2020 worden beschreven als deze significant zijn. Dat wil zeggen dat als het minimaal 95 procent zeker is dat de resultaten ook daadwerkelijk van elkaar verschillen en het gevonden verschil niet te wijten is aan toeval.

Verschillen tussen de wijken worden beschreven aan de hand van het stadsgemiddelde. Met behulp van standaard betrouwbaarheidsmarges is berekend welke wijken hoger of lager scoren dan gemiddeld. Bij percentages wordt zes procentpunt verschil gehanteerd als marge, bij rapportcijfers en schaalscores 0,3 punt.

1.6 Presentatie en cijfers

In dit rapport worden de resultaten voornamelijk op drie wijzen gepresenteerd:

- een deel van de resultaten wordt gepresenteerd in de vorm van percentages, bijvoorbeeld het percentage personen dat ergens tevreden over is. Bij de berekening van de percentages zijn de 'weigert'- en 'weet niet', niet buiten beschouwing gelaten;
- in dit rapport wordt ook gebruik gemaakt van zogenoemde schaalscores. Dit zijn cijfermatige samenvattingen van meerdere met elkaar samenhangende vragen die met een antwoordschaal worden beantwoord (bv. 'helemaal mee eens' tot 'helemaal mee oneens'). De antwoorden krijgen een waarde en vervolgens wordt de score berekend als een schaal van 0 tot 10. Bij de berekening van de schaalscores zijn de 'weigert'- en 'weet niet'-antwoorden, wel buiten beschouwing gelaten;
- het rapport bevat ook rapportcijfers. Hier zijn deelnemers gevraagd om een cijfer van 1 tot 10 te geven over een onderwerp, bv. 'veiligheid'. Bij de berekening van het gemiddelde rapportcijfer zijn de 'weigert'- en 'weet niet'-antwoorden, wel buiten beschouwing gelaten.

Let op! Een schaalscore staat niet gelijk aan een rapportcijfer, omdat de indicatoren zijn samengesteld op basis van percentages en niet op basis van rapportcijfers.

1.7 Leeswijzer

In de hoofdstukken 2 tot en met 4 worden de resultaten gepresenteerd over achtereenvolgens wonen en leefomgeving; participatie, zorg, welzijn en arbeid; en verkeer en bereikbaarheid. De hoofdstukken 5 en 6 geven een beeld van recreatie en duurzaamheid in de gemeente Hilversum. In hoofdstuk 7 en 8 wordt ingegaan op veiligheid en bestuur en publieke dienstverlening.

Achterin het rapport in bijlage A staat een responsverantwoording met de respons uitgesplitst naar achtergrondkenmerken.

Er horen daarnaast drie losstaande bijlagen bij het rapport. Bijlage 1 bevat de vragenlijst van de enquête. Bijlage 2 is een Excel document met alle uitkomsten (tabellenboek). De antwoorden op open vragen uit de enquête staan in bijlage 3.

Wonen en leefomgeving

2 Wonen en leefomgeving

In dit hoofdstuk komen verschillende aspecten op het gebied van wonen en leefomgeving aan bod. In paragraaf 2.1 wordt ingegaan op het type woningen waarin Hilversummers wonen en wat het oordeel van hen is over de kwaliteit van de woning. In paragraaf 2.2 wordt weergegeven hoe Hilversummers het leven in hun buurt, op verschillende aspecten, ervaren. In paragraaf 2.3 wordt op verschillende punten de beoordeling die Hilversummers van de gemeente hebben beschreven.

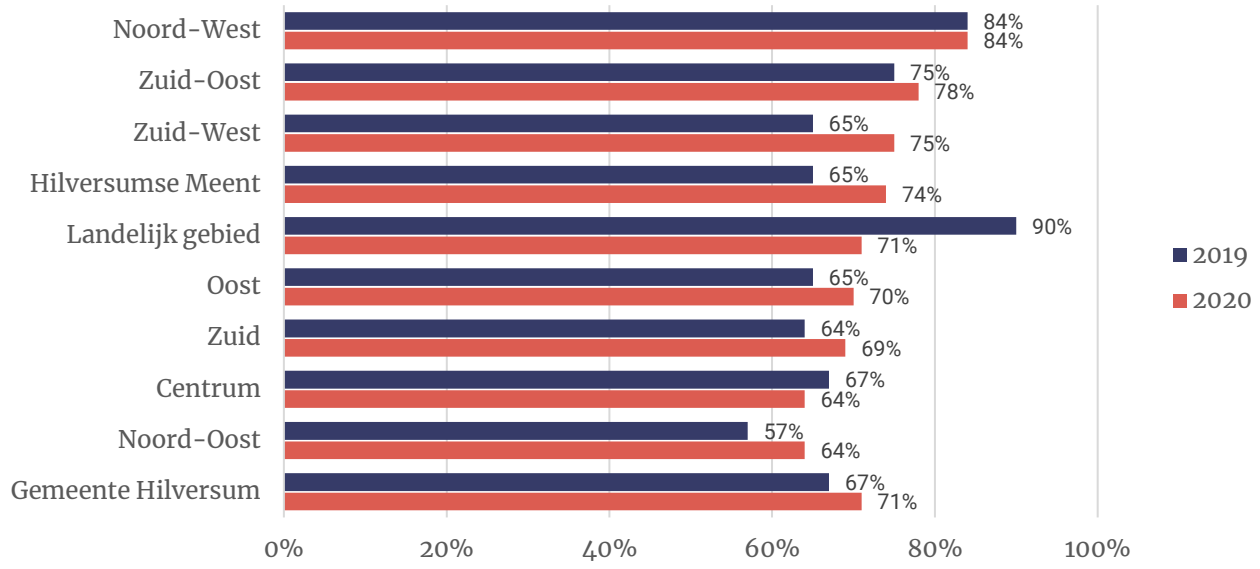
- Hilversummers vinden het prettig wonen in hun buurt, ongeveer de helft van de inwoners is gehecht aan de eigen buurt. 60 procent van de inwoners is ook gehecht aan Hilversum.
- De sociale cohesie krijgt een ruime voldoende van de inwoners (6,7), de fysieke omgeving scoort nog hoger, namelijk een 7,1. Beide aspecten zijn verbeterd ten opzichte van 2019.
- Inwoners vinden dat hun eigen buurt en Hilversum het afgelopen jaar gelijk is gebleven, ze zien geen vooruitgang dan wel achteruitgang in de eigen buurt of in Hilversum als geheel.
- Hilversum is qua ontwikkeling volgens inwoners niet veranderd, meer dan de helft vindt dat er geen ontwikkeling is geweest in Hilversum en de aandelen vooruitgang en achteruitgang zijn in balans. In 2019 waren er nog duidelijk meer inwoners van mening dat Hilversum vooruitging.

2.1 Wonen

Hilversummers over het algemeen tevreden over kwaliteit woning

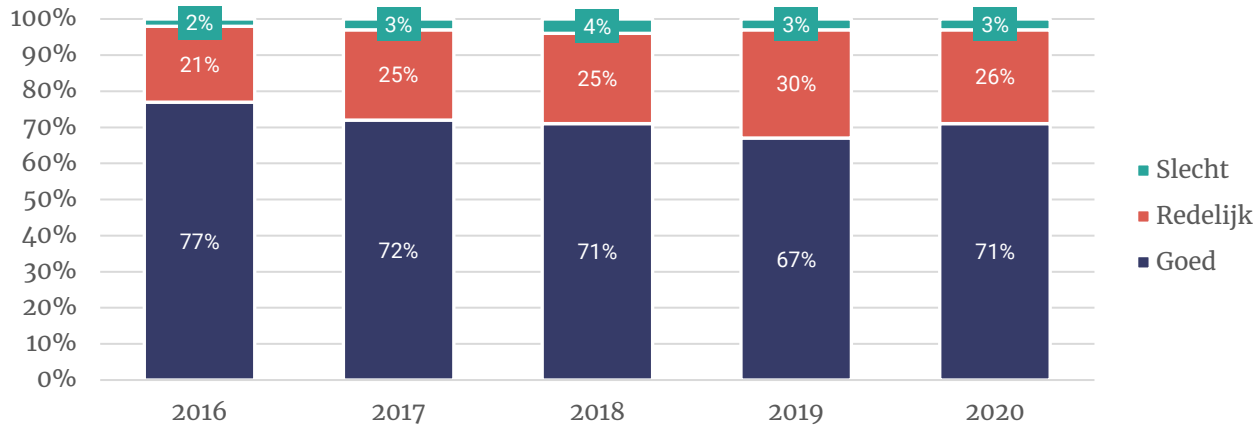
Over het algemeen zijn inwoners van Hilversum tevreden over de kwaliteit van hun woning (Figuur 2.1). Zeven op de tien inwoners beoordelen de kwaliteit van de woning als goed. In Zuid-Oost en Noord-West is de kwaliteit van de woningen volgens inwoners het hoogst en scoren zij beter dan gemiddeld. De wijken Noord-Oost en Centrum krijgen de laagste beoordelingen van hun inwoners. Over het algemeen is in vergelijking met 2019 een positieve ontwikkeling te zien, de enige wijk die minder goed wordt beoordeeld is het Centrum.

Figuur 2.1 - Mening over kwaliteit woning per wijk (percentage 'goed'), vergelijking met 2019

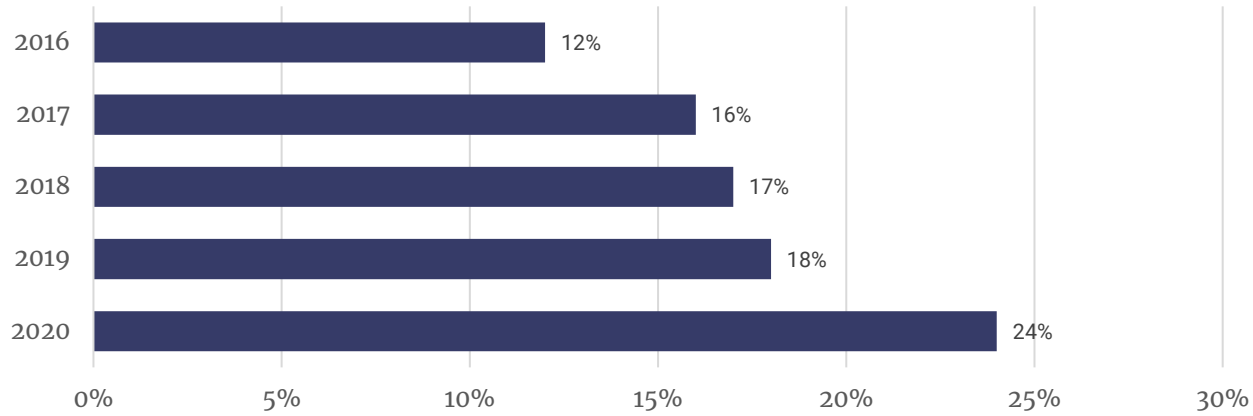

Er is een lichte stijging te zien in de tevredenheid over de kwaliteit van de woningen, waar deze afgelopen vier jaar daalde (Figuur 2.2). Het grootste deel van de inwoners geeft aan op zijn plek te zitten en niet van plan te zijn om nieuwe woonruimte te zoeken. Dit aandeel is gestegen ten opzichte van het jaar daarvoor. Ongeveer een kwart van de inwoners is wel op zoek naar een nieuwe woning (Figuur 2.3). Onder inwoners die op zoek zijn naar een andere woning gaat de voorkeur uit naar een koopwoning, gevolgd door een sociale huurwoning (corporatie). Ook is er een duidelijke voorkeur voor een woning binnen Hilversum (69%), of anders binnen de regio (24%). Slechts een klein deel van de bewoners met verhuisplannen wil vertrekken uit de regio (13%).

Figuur 2.2 - Mening over kwaliteit woningen per jaar

Figuur 2.3 - Op zoek naar een nieuwe woning in Hilversum

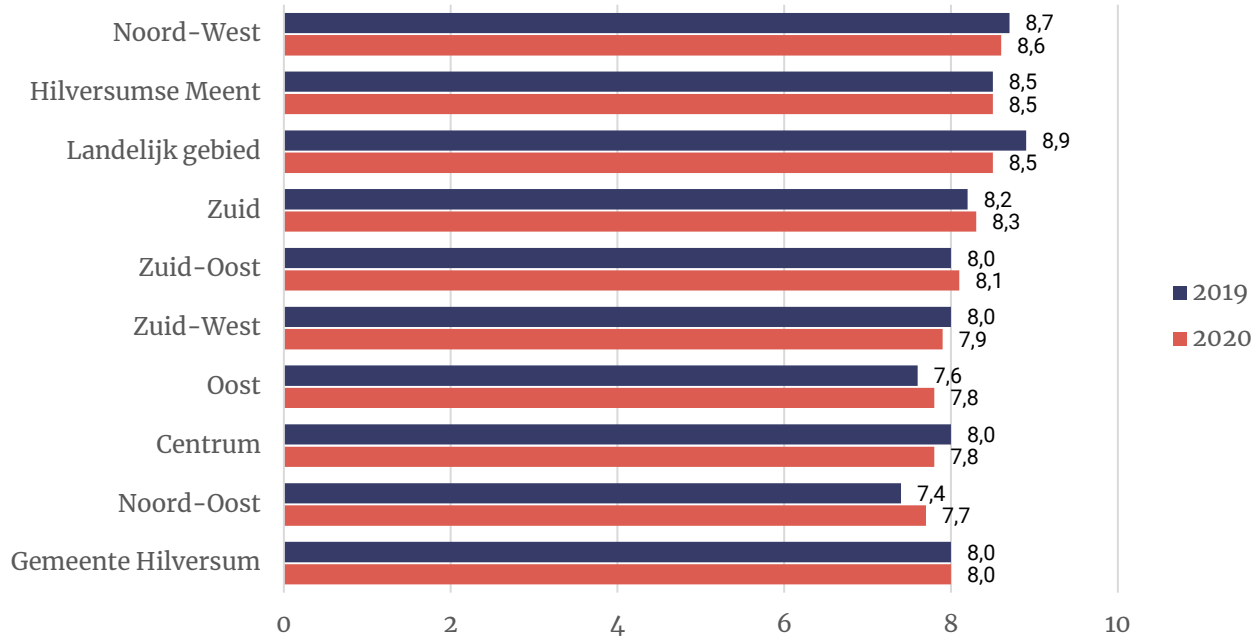
2.2 Leefomgeving

Hilversummers vinden het erg prettig wonen in de buurt

Men vindt het prettig wonen in Hilversum, dit wordt beoordeeld met een rapportcijfer 8,0. De inwoners van Noord-West zijn het positiefst over hun leefomgeving, deze inwoners beoordelen de leefomgeving met een 8,6 (Figuur 2.4).

De inwoners van Noord-Oost geven relatief het laagste cijfer. Dit cijfer is echter nog steeds een ruime voldoende, namelijk een 7,7. Ten opzichte van 2019 is het cijfer significant gestegen in Oost en Noord-Oost.

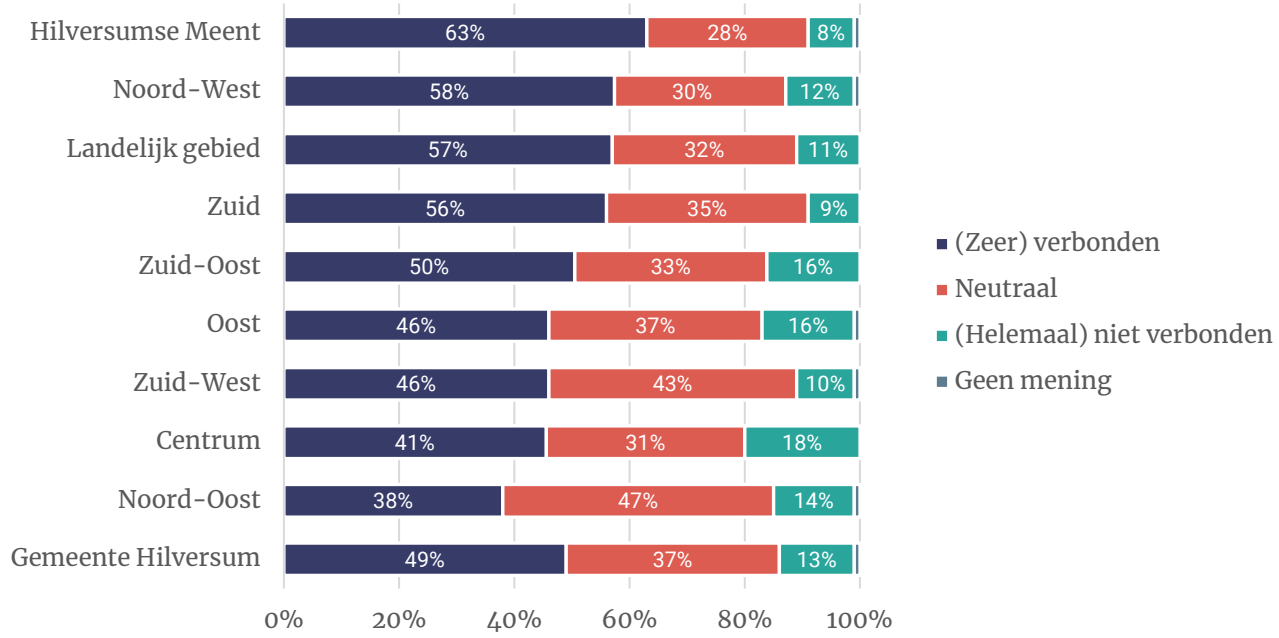
Figuur 2.4 - Mate waarin men prettig woont in de buurt (rapportcijfer)

Ongeveer de helft van de Hilversummers voelt zich (zeer) verbonden met de buurt

Ongeveer de helft van de inwoners voelt zich (zeer) verbonden met de eigen buurt. Tussen de wijken zijn er grote verschillen in de mate dat men verbonden is met de eigen buurt (Figuur 2.5). De inwoners van Hilversumse Meent zijn het meest verbonden met de eigen buurt, ruim meer dan de helft van de inwoners is (zeer) verbonden met deze buurt. Inwoners uit Noord-Oost zijn het minst verbonden met hun eigen woonbuurt, bijna twee vijfde is (zeer) verbonden met de woonbuurt.

Figuur 2.5 – Verbondenheid met woonbuurt per wijk

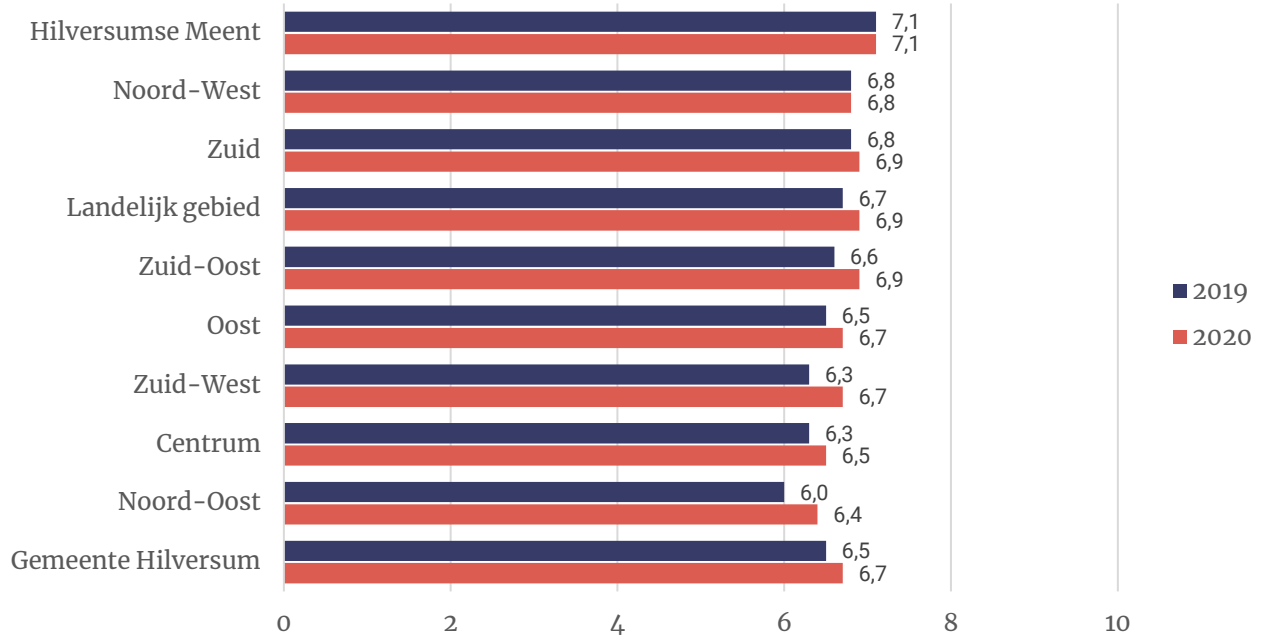
Sociale cohesie in de buurt

Hilversummers konden hun oordeel geven over verschillende aspecten van sociale cohesie in de buurt, waaronder of buurtbewoners voor elkaar klaar staan en de mate van saamhorigheid in de buurt. Uit de antwoorden op deze stellingen zijn schaalscores berekend.

De schaalscores voor sociale cohesie zijn berekend op basis van een viertal stellingen: ‘de mensen gaan in deze manier op een prettige manier met elkaar om’, ‘ik voel me thuis bij de mensen die in deze buurt wonen’, ‘ik woon in een gezellige buurt waar veel saamhorigheid is’ en ‘de mensen kennen elkaar in deze buurt nauwelijks’. De schaalscore kan variëren tussen de 0 en 10. Hoe hoger de score, des te positiever men is over de sociale cohesie in de eigen buurt.

De schaalscore van sociale cohesie in Hilversum ligt op 6,7, dit is hoger dan in 2019 (6,5). Er zijn verschillen tussen wijken en de score op sociale cohesie (Figuur 2.6). In de Hilversumse Meent zijn de inwoners het positiefst over de sociale cohesie in de buurt, deze krijgt van de inwoners uit dit gebied een 7,1. De sociale cohesie in Noord-Oost wordt het laagst beoordeeld door de inwoners, namelijk met een 6,4. Het oordeel in Noord-Oost is wel toegenomen sinds 2019, net als in Oost, Zuid-West en Zuid-Oost. De sociale cohesie is nergens gedaald.

Figuur 2.6 - Schaalscore sociale cohesie

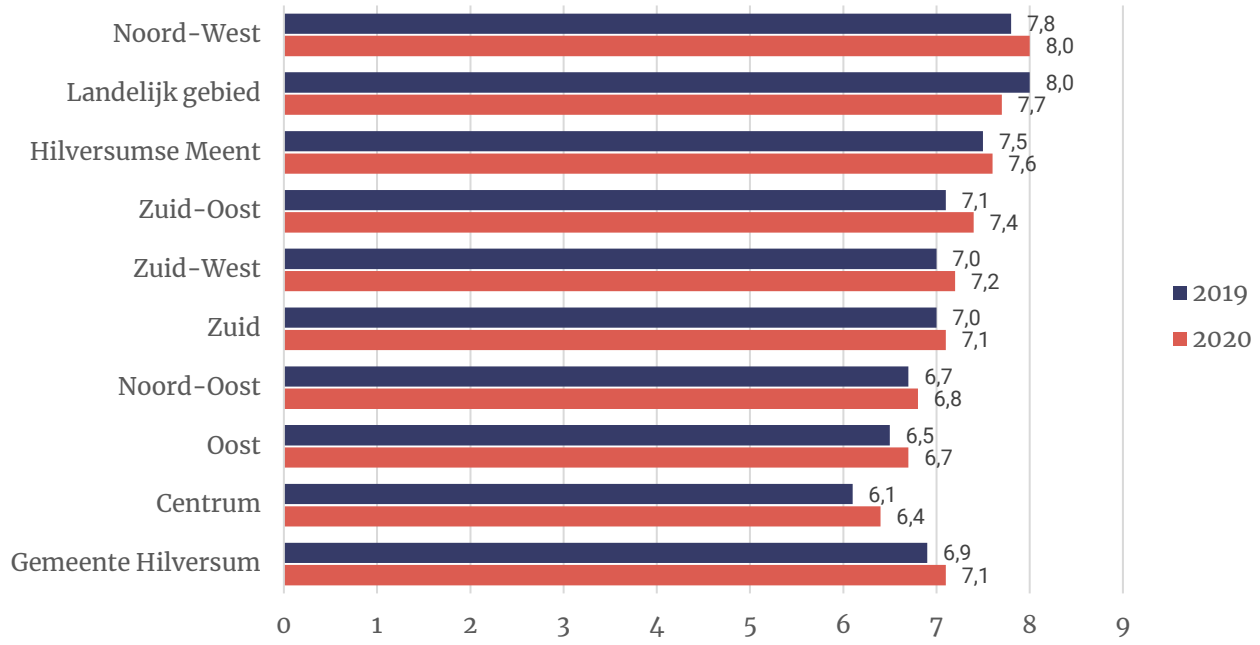
Fysieke omgeving en onderhoud openbare ruimte

De inwoners van Hilversum konden in de vragenlijst aangeven wat hun mening is over verschillende aspecten met betrekking tot de fysieke omgeving in de wijk. Deze aspecten hebben onder andere betrekking op een schone en groene omgeving en de aanwezigheid van voorzieningen. Van deze aspecten is een schaalscore berekend.

> De schaalscore voor fysieke kwaliteit is berekend op basis van de drie stellingen over fysieke voorzieningen. De schaalscore kan variëren tussen 0 en 10. Hoe hoger de score, des te meer inwoners de kwaliteit van de aanwezige fysieke voorzieningen waarderen.

De score die men aan de fysieke omgeving geeft is een 7,1. Dit is een toename ten opzichte van 2019 (6,9). Er is een verschil tussen de wijken en de mate waarin de fysieke omgeving positief wordt beoordeeld door de inwoners (Figuur 2.7). De fysieke omgeving wordt door inwoners uit Noord-West het positiefst beoordeeld. In het Centrum krijgen aspecten met betrekking tot de fysieke omgeving de laagste beoordeling. Er zijn positieve ontwikkelingen in de schaalscore fysieke kwaliteit in Centrum; Zuid-Oost; Noord-West en Oost.

Figuur 2.7 - Schaalscore fysieke omgeving

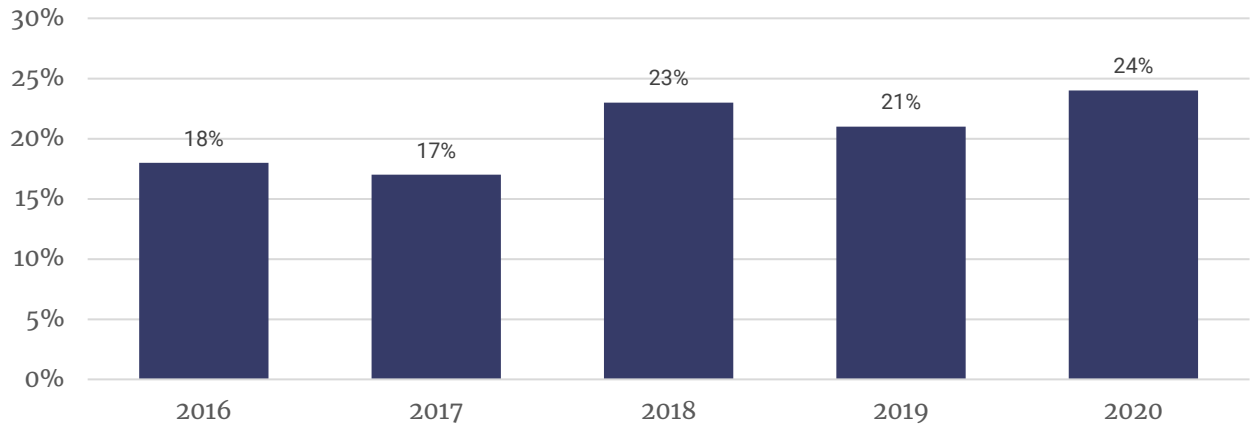

Inwoners geven het onderhoud in de openbare ruimte in de eigen buurt een 7,2 als rapportcijfer. Dit cijfer is een toename ten opzichte van 2019 (7,1). De wijken verschillen niet veel naar rapportcijfer voor het onderhoud in de openbare ruimte. De rapportcijfers liggen tussen de 7,1 en 7,5. De inwoners van Noord-West geven met een 7,5 de hoogste beoordeling aan het onderhoud, in Oost en het Centrum wordt het onderhoud het laagst beoordeeld, met een 7,1. Noord-Oost is de enige wijk met een significante toename ten opzichte van 2019.

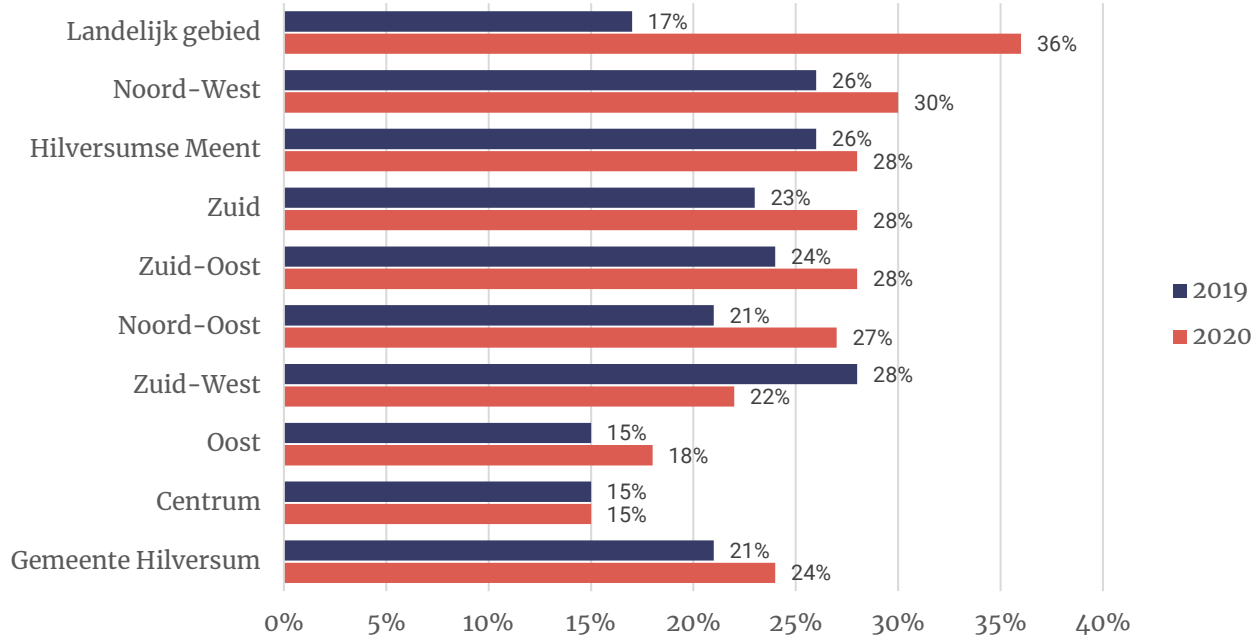
Een op de vier ervaart geen problemen in de woonbuurt

Een op de vier (24%) inwoners van Hilversum ervaart geen problemen in de woonbuurt (Figuur 2.8). Dit aandeel ligt hoger dan in eerdere jaren (afgezien van 2018). In het landelijk gebied en in Noord-West ervaart men de minste problemen in de woonbuurt, de inwoners van het Centrum ervaren juist de meeste problemen (Figuur 2.9).

Figuur 2.8 - Problemen woonbuurt naar jaar (geen problemen)

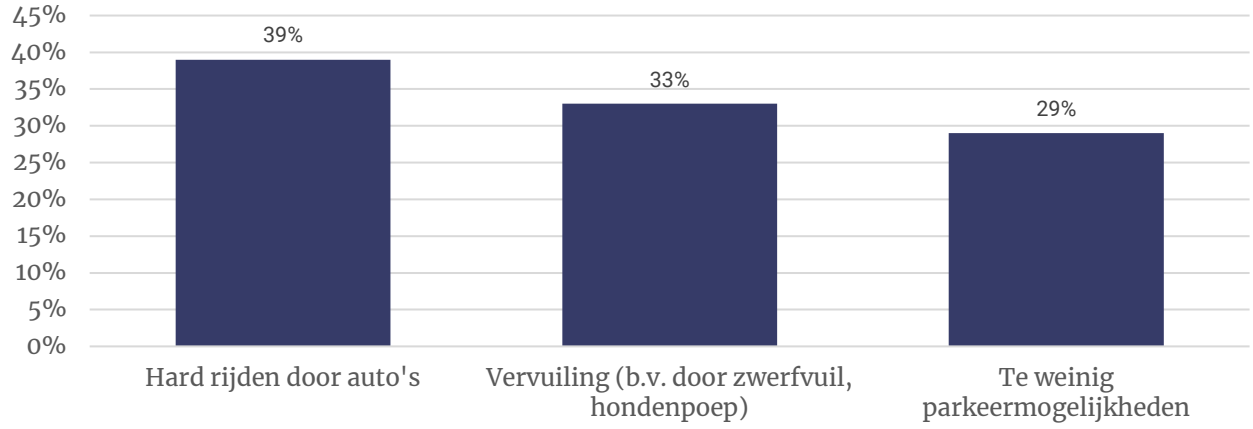

Figuur 2.9 - Problemen woonbuurt per wijk (geen problemen)

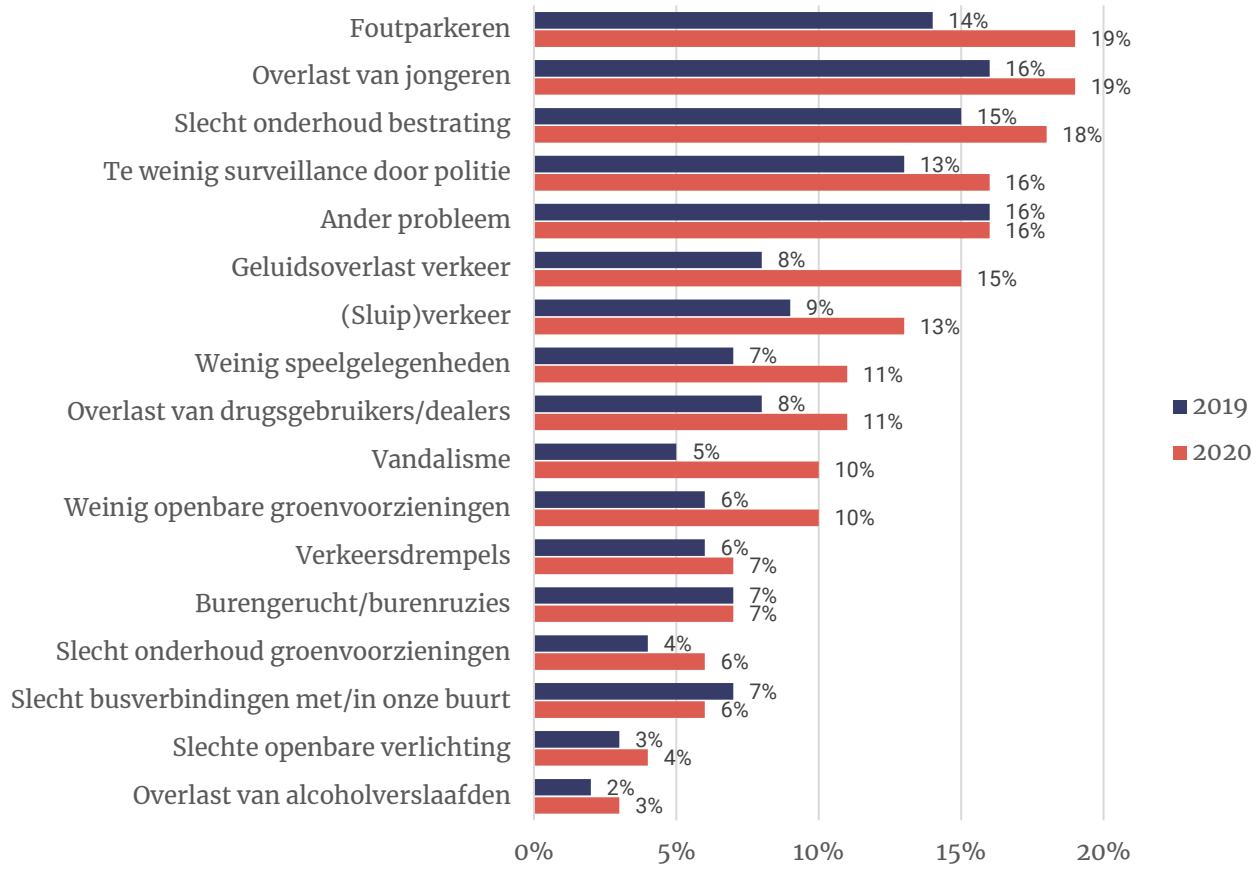

De buurtproblemen die door de meeste inwoners genoemd worden zijn te hard rijdende auto's, vervuiling en te weinig parkeermogelijkheden (Figuur 2.10). Dit beeld is in de meeste wijken hetzelfde, hoewel de volgorde van deze top 3 nog wel eens wisselt.

Figuur 2.10 - Top 3 problemen in de woonbuurt

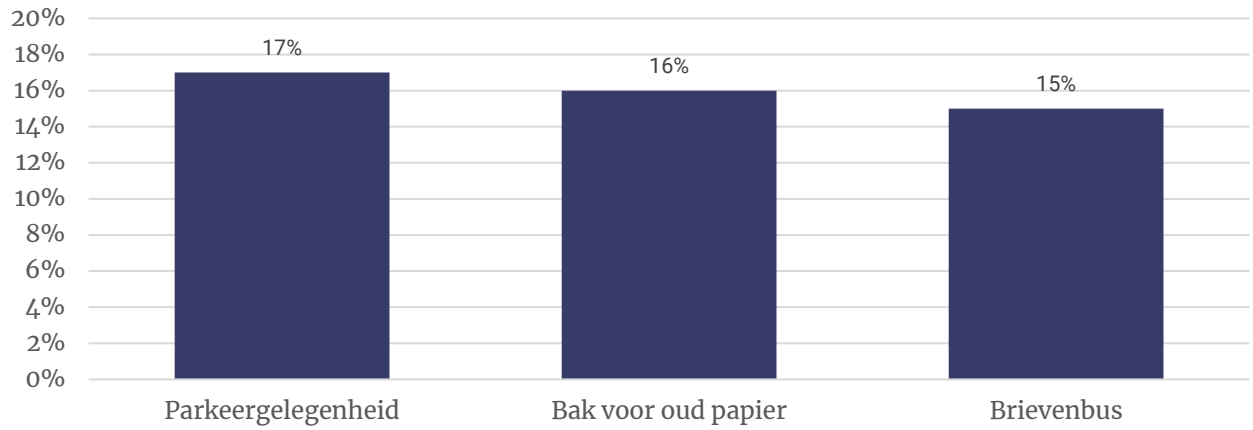
Figuur 2.11 - Overige problemen woonbuurt

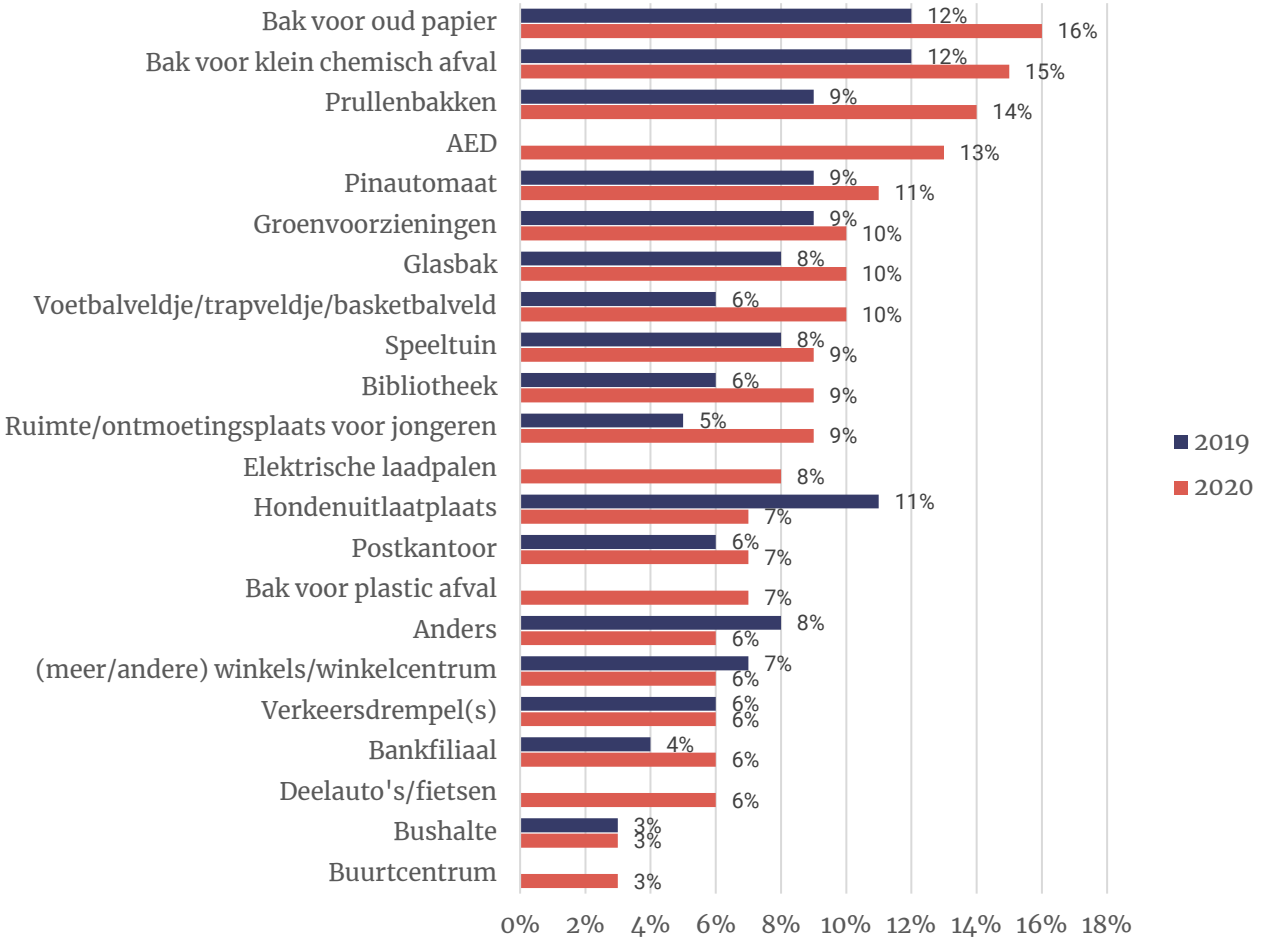
Parkeergelegenheid nog steeds meest gemiste voorziening

Een kwart van de inwoners geeft aan geen voorzieningen in de buurt te missen. Inwoners die wel voorzieningen missen geven aan vooral parkeergelegenheid, een bak voor oud papier en/of een brievenbus te missen. Ook in 2019 werd parkeergelegenheid het vaakst genoemd. Bij de 'anders' optie wordt geopperd om speciale hondenpoep-prullenbakken inclusief zakjes aan te bieden.

Figuur 2.12 - Top 3 gemiste voorzieningen

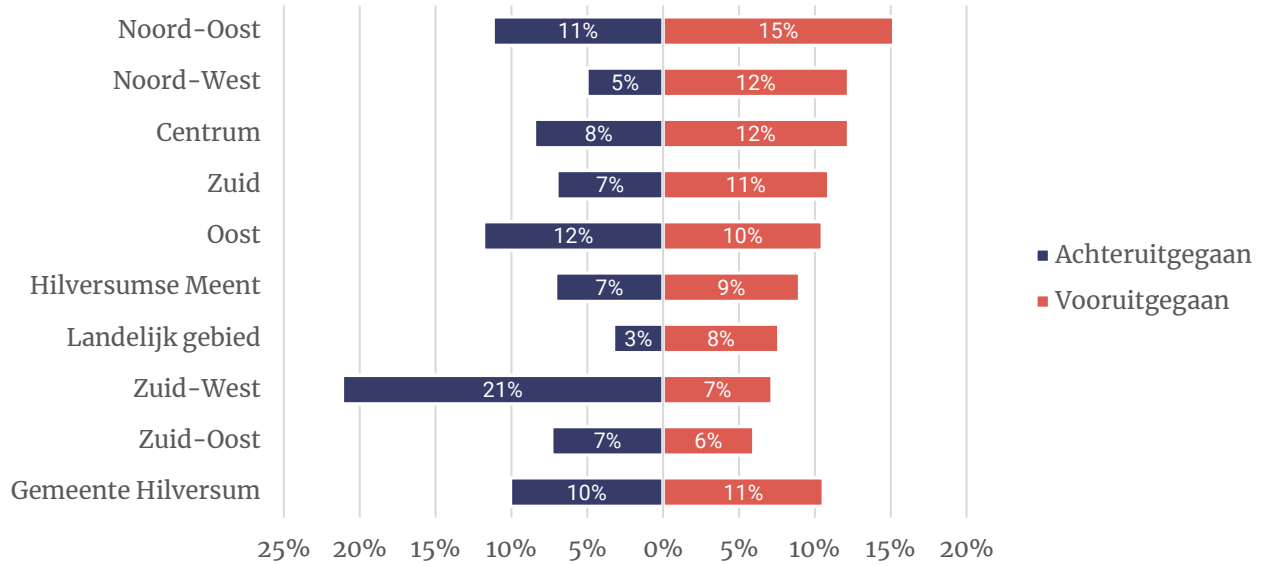
Figuur 2.13 - Overige gemiste voorzieningen (enkele opties zijn in 2020 toegevoegd)

Buurt het afgelopen jaar gelijk gebleven

Het grootste deel van de inwoners van Hilversum vindt dat de woonbuurt het afgelopen jaar niet vooruit of achteruit is gegaan, zeven op de tien inwoners delen deze mening. Een op de tien vindt dat de buurt vooruit is gegaan (Figuur 2.14). De inwoners van Noord-West hebben het positiefste beeld bij de ontwikkeling van hun buurt, een op de acht inwoners ziet vooruitgang en vijf procent achteruitgang. Inwoners van Zuid-West hebben het negatiefste beeld, een vijfde (21%) van de inwoners geeft aan dat hun woonbuurt in het afgelopen jaar er op achteruit is gegaan.

Figuur 2.14 - Ontwikkeling woonbuurt afgelopen 12 maanden

Vooruitgang is volgens de inwoners onder andere te zien in de aanpak van wegdek, opknappen van huizen en nieuwbouw. Bij achteruitgegaan wordt vooral verwezen naar zwerfvuil, parkeerproblemen en buurtbewoners die hun eigen omgeving slecht onderhouden.

Corona vaak genoemd: positief en negatief

De corona-omstandigheden komen in de open antwoorden over waarom voor- of achteruitgang dikwijls naar voren, zowel in positieve en negatieve zin. De een geeft aan vanwege corona meer rust in de buurt te ervaren en sociale cohesie, terwijl een ander juist het gebrek aan sociale cohesie opmerkt en overlast van bijvoorbeeld buurtbewoners die rondhangen. In paragraaf 3.6 wordt verder ingegaan op de impact van corona op de beleving van Hilversummers.

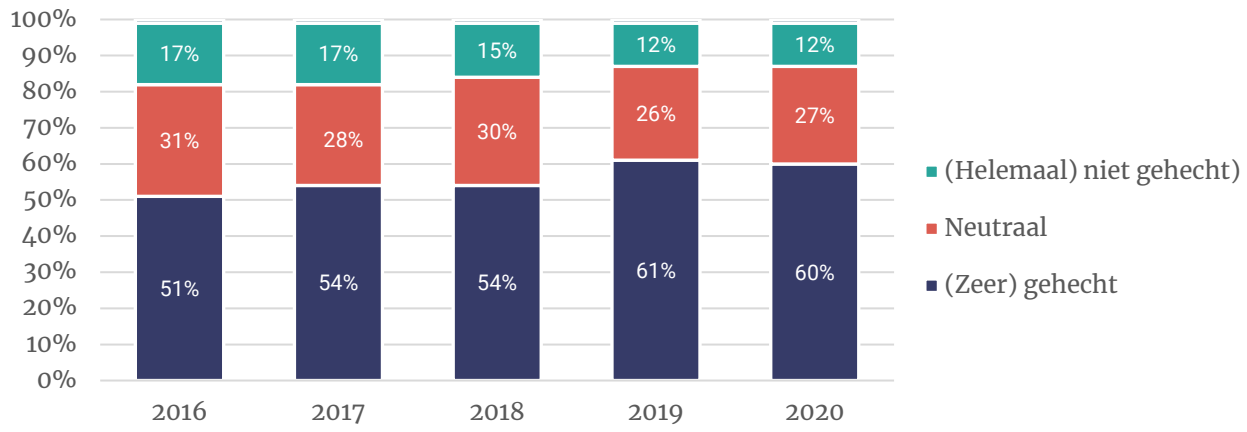
2.3 Gemeente Hilversum in het algemeen

Inwoners van Hilversum geven de gemeente, net zoals in 2018 en 2019, een rapportcijfer 7,5. De sfeer en uitstraling van het centrum van Hilversum wordt door de inwoners met een 6,8 beoordeeld. De inspanningen van de gemeente tezamen wordt gewaardeerd met een 7,1. Ook deze cijfers wijken niet af van eerdere jaren. Tussen de wijken zijn er nauwelijks verschillen in de rapportcijfers die men toekent aan de drie aspecten. Uitzonderingen zijn een toename in Noord-Oost voor het rapportcijfer algemeen en een afname in Oost voor de sfeer en uitstraling van het centrum

Ruime meerderheid van de inwoners (zeer) gehecht aan Hilversum

Zes op de tien inwoners zijn (zeer) gehecht aan Hilversum (Figuur 2.15). Dit aandeel is vergelijkbaar met 2019. Inwoners van Hilversum zijn meer gehecht aan Hilversum zelf dan dat ze zich verbonden voelen met de eigen woonbuurt, ongeveer de helft geeft aan gehecht te zijn aan de eigen woonbuurt (Figuur 2.15).

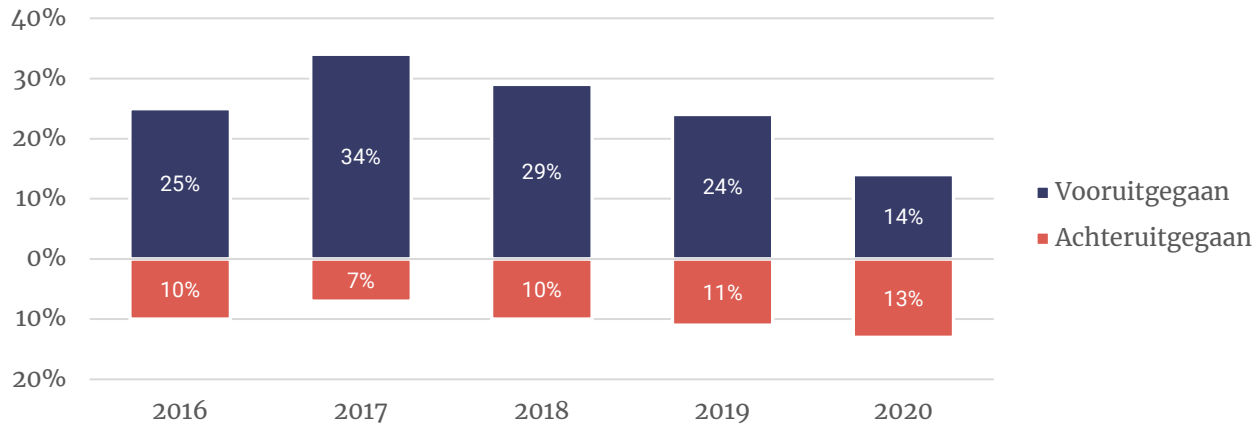
Figuur 2.15 - Gehechtheid aan Hilversum

Inwoners nu minder positief over ontwikkeling Hilversum dan in 2019
Meer dan de helft van de inwoners van Hilversum is van mening dat er geen ontwikkeling is in Hilversum en de situatie dit jaar gelijk is gebleven. In 2019 was een aanzienlijk groter deel (24%) van de inwoners van mening dat Hilversum vooruit was gegaan vergeleken met 2020 (14%). Een groter aandeel vindt dat Hilversum afgelopen jaar achteruit is gegaan, namelijk 13 procent, vergeleken met 11 procent in 2019.

Inwoners zijn positiever over de ontwikkeling van de gemeente Hilversum als geheel, dan over de ontwikkeling van de eigen woonbuurt (zie Figuur2.14 en figuur 2.16).

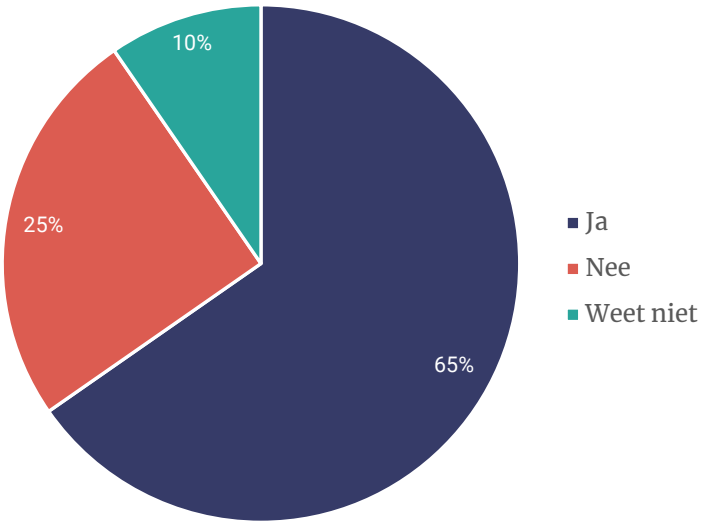
Figuur 2.16 - Ontwikkeling Hilversum het afgelopen jaar

Redenen waarom inwoners noemen dat Hilversum achteruit is gegaan zijn voornamelijk de leegstand van winkels in het centrum. Mensen zijn bang dat ook na de coronacrisis hier geen nieuwe invulling voor komt. Aan de andere kant noemen de inwoners die positief zijn zaken zoals het opknappen van oude panden, het nieuwe marktplein en het stationsplein.

Live Hilversum bekend bij groot deel van de inwoners
Nieuw in de monitor is een vraag naar bekendheid met het stadsmerk / de slogan ‘LiveHilversum’. Bijna twee op de drie inwoners (65 procent) is hier mee bekend.

Figuur 2.17 - Bent u bekend met of heeft u wel eens gehoord van het stadsmerk / de slogan LiveHilversum?

Participatie zorg, welzijn en arbeid

3 Participatie, zorg, welzijn en arbeid

Dit hoofdstuk richt zich op aspecten op het vlak van participatie, zorg, welzijn en arbeid. Daarnaast zijn ook jeugd (kinderopvang) en corona (effecten op inwoners) toegevoegd.

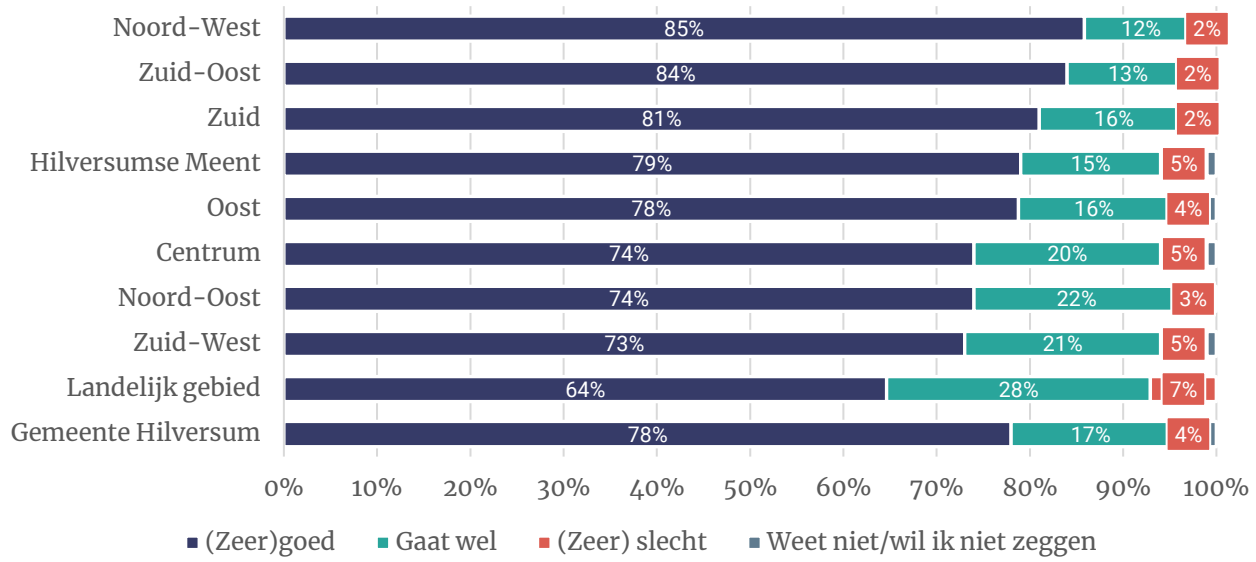
- Ruim driekwart van de inwoners van Hilversum ervaart een goede gezondheid.
- Een ruime meerderheid van de inwoners heeft geen behoefte aan zorg of hulp, een zesde ontvangt hulp of zorg.
- Negen op de tien inwoners ervaren geen discriminatie.
- Aandeel inwoners die zich voor anderen inzetten is gedaald, met name vrijwilligerswerk. Ook de bereidheid van inwoners om zich in de toekomst in te blijven zetten neemt af.
- Gevoel van eenzaamheid groeit: een derde van de inwoners voelt zich (soms) eenzaam, dit was een kwart in 2019.
- Het grootste deel van de inwoners heeft een betaalde baan in Hilversum, waarvan de meeste mensen 12 uur of meer. Ten opzichte van 2019 is er wel een afname in betaald werk.
- Iets meer dan één op tien inwoners van Hilversum is op zoek naar een andere baan.
- Vanwege corona grote daling in sociale contacten en lichamelijke beweging. Twee vijfde van de inwoners geeft aan dat hun mentale gezondheid is achteruitgegaan.

3.1 Zorg en welzijn en sociale acceptatie

Driekwart van de inwoners ervaart goede gezondheid
Een groot deel van de inwoners in Hilversum ervaart een goede gezondheid, driekwart van de inwoners beoordeelt de eigen gezondheid als zeer goed of goed (Figuur 3.1). Een heel klein deel (4%) geeft aan een slechte tot zeer slechte gezondheid te ervaren.

Inwoners van Noord-West en Zuid-Oost beoordelen de eigen gezondheid het positiefst, meer dan acht op de tien inwoners geven aan een zeer goede of goede gezondheid te ervaren. In het landelijk gebied ervaart het kleinste deel van de inwoners de eigen gezondheid als (zeer) goed.

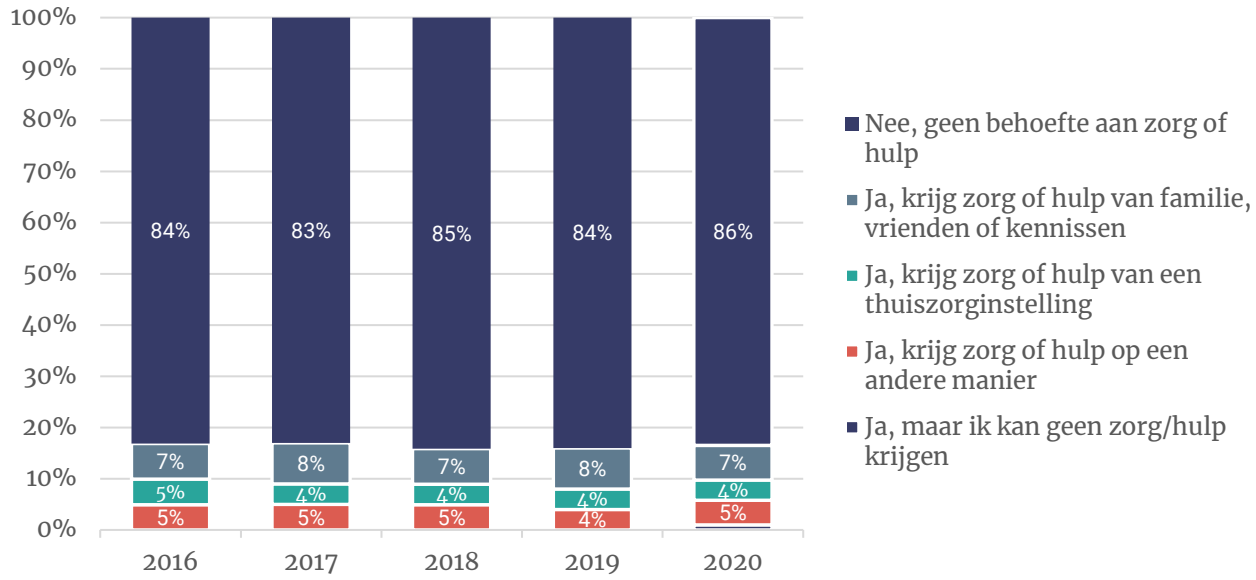
Figuur 3.1 - Beoordeling gezondheid naar wijk

Grootste deel van inwoners geen behoefte aan zorg of hulp

Een ruime meerderheid (86%) van de inwoners heeft geen behoefte aan zorg of hulp (Figuur 3.2). Dit is ten opzichte van 2019 toegenomen (toen 84%). Een zesde van de inwoners ontvangt wel hulp. Het grootste deel van deze hulp (bij 7% van alle inwoners) wordt gegeven door familie, vrienden of kennissen. Slechts een procent van de inwoners geeft aan wel behoefte te hebben aan hulp, maar deze niet te ontvangen.

Figuur 3.2 - Behoefte aan zorg of hulp binnen huishouden naar jaar

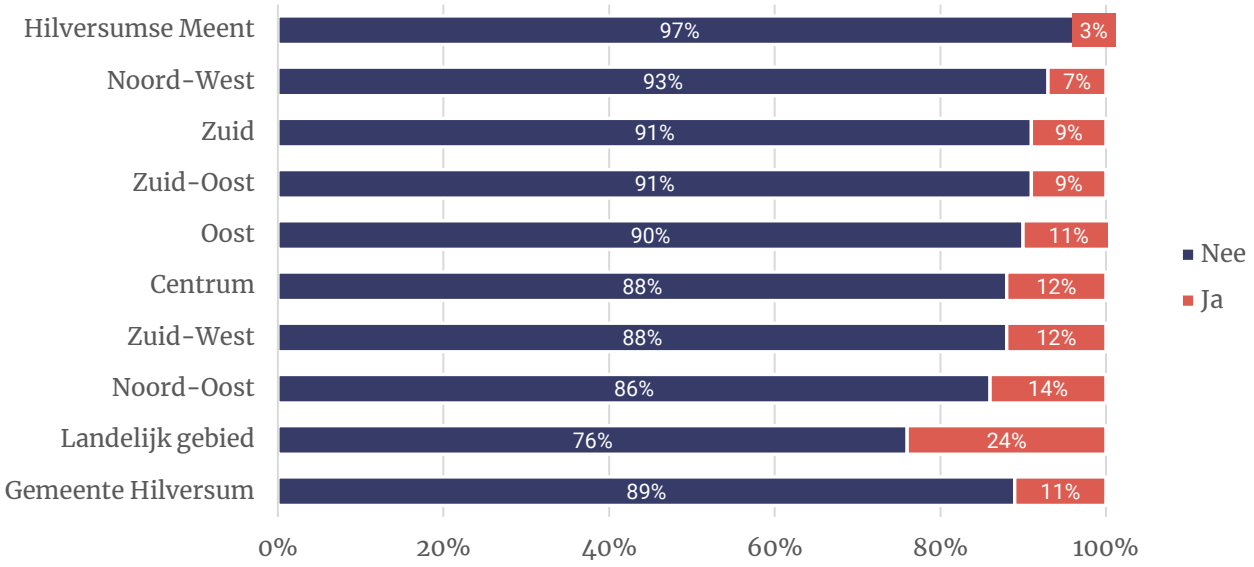

Negen op de tien inwoners ervaren geen discriminatie

Slechts een op de tien inwoners heeft zelf ervaring gehad met discriminatie in de afgelopen twaalf maanden. Dit is in vergelijking met voorgaande jaren (2016 t/m 2019) niet veranderd. Tussen wijken zijn er wel wat verschillen.

In de Hilversumse Meent ervaren de inwoners de minste discriminatie, slechts drie procent geeft aan zelf gediscrimineerd te zijn in de afgelopen twaalf maanden. Dit is ook een afname ten opzichte van 2019. Vergeleken met 2019 is in de wijk Zuid-West een significante stijging te zien in de mate dat inwoners zich gediscrimineerd voelen.

Figuur 3.3 - Eigen ervaring met discriminatie afgelopen jaar naar wijk

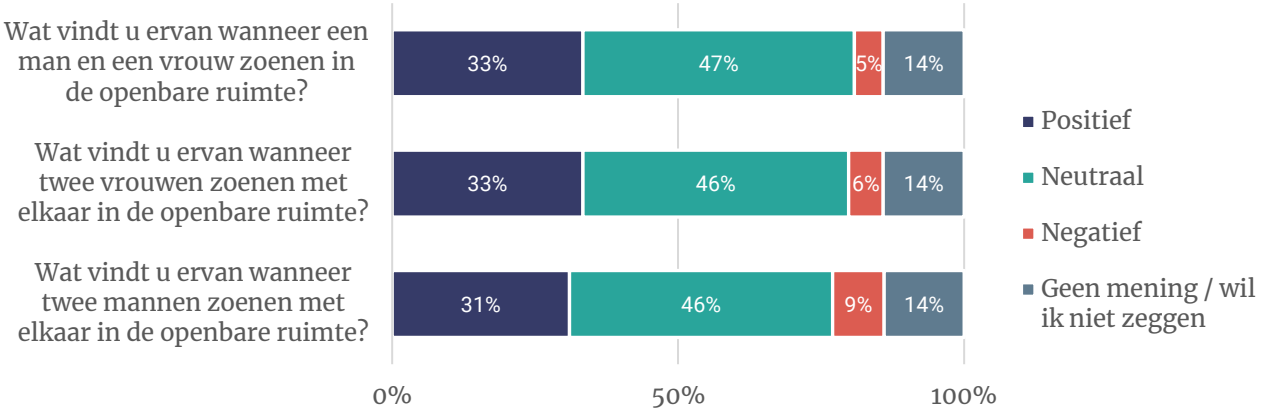

Inwoners geven aan vooral gediscrimineerd te worden op basis van herkomst/huidskleur en op basis van leeftijd (beide 3%). Slechts een achtste van alle inwoners is bekend met het Meldpunt Discriminatie Gooi & Vechtstreek en drie op de tien hebben er wel eens van gehoord.

Inwoners van Hilversum neutraal over uiting seksuele geaardheid in openbaar

Iets minder dan de helft van de inwoners van Hilversum staat neutraal tegenover uitingen van verschillende soorten seksuele geaardheid in het openbaar (Figuur 3.4). Ongeveer drie op de tien inwoners staan hier positief tegenover, dit is iets hoger vergeleken met 2019 (gemiddeld 29%). Wel blijft de sociale acceptatie van een zoenende man en vrouw, of twee zoenende vrouwen in het openbaar iets hoger dan wanneer twee mannen zoenen in het openbaar.

Figuur 3.4 - Mening over uiten seksuele geaardheid

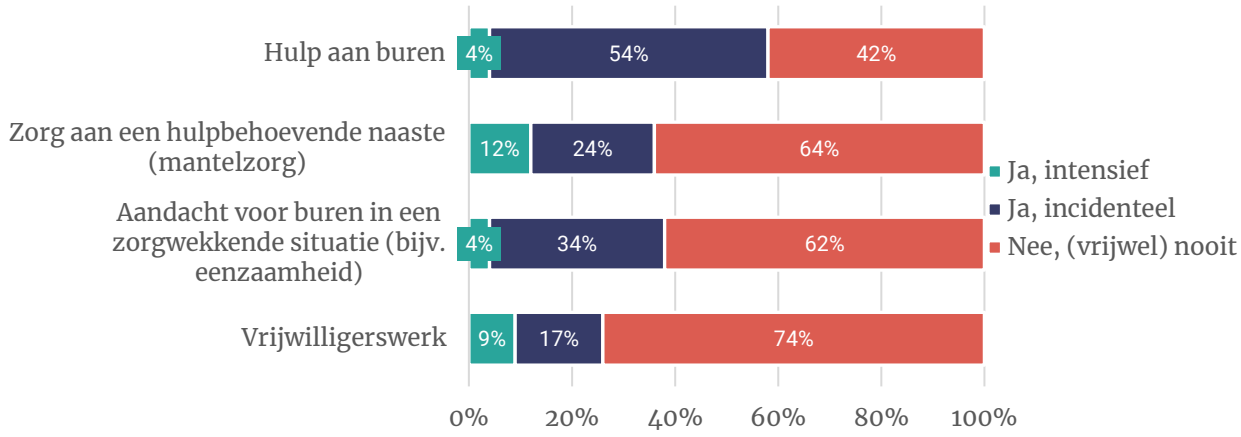

3.2 Mantelzorg en vrijwilligerswerk

Veel Hilversummers verlenen hulp aan buren, maar vooral incidenteel
Het grootste deel van de inwoners uit Hilversum verleent hulp aan buren, ongeveer zes op de tien inwoners geven aan dit te doen (Figuur 3.5). Het grootste deel van de inwoners verleent deze hulp incidenteel. Slechts vier procent verleent intensieve hulp aan buren.

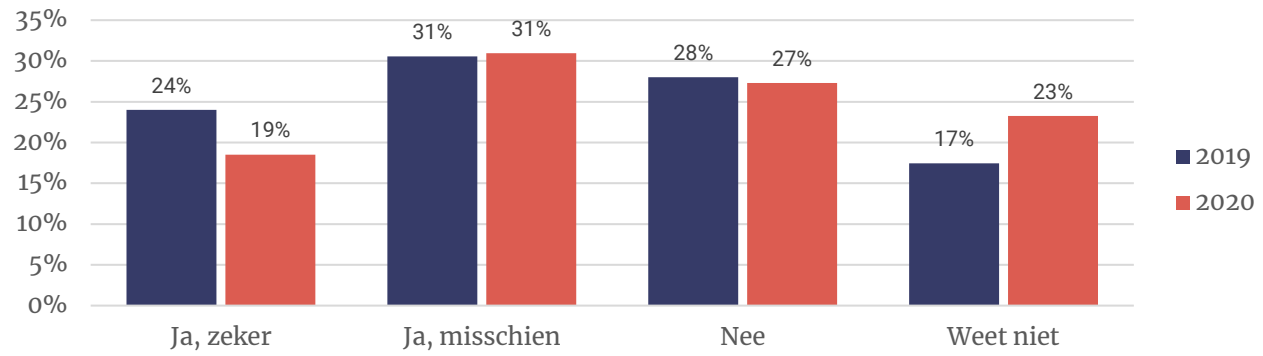
Na hulp aan buren wordt door iets minder dan vier op de tien inwoners ook zorg verleend aan een hulpbehoevende naaste, bijvoorbeeld in de vorm van mantelzorg. Een kleiner deel van de inwoners (12%) verleent deze zorg intensief.

Figuur 3.5 - Inzetten voor anderen of maatschappelijke doelen in het afgelopen jaar

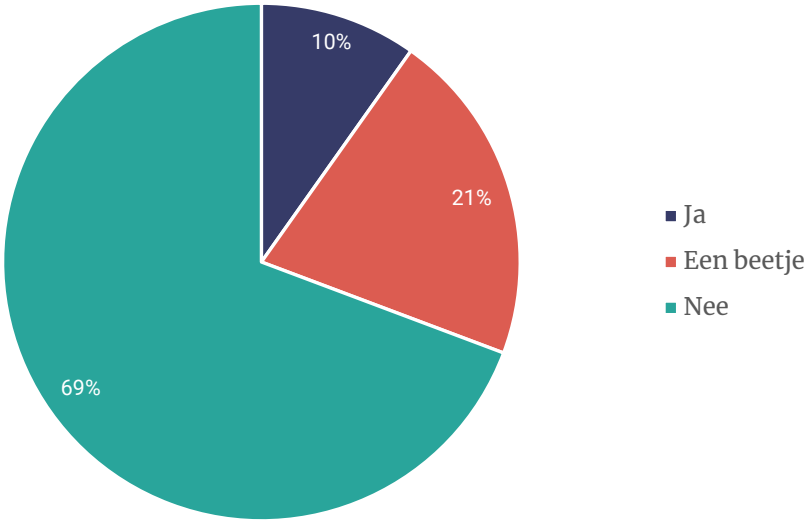
Vergeleken met 2019 is het aandeel van inwoners die zich op een manier inzet voor anderen gedaald. Het aandeel vrijwilligerswerk is hierin het hardst gedaald, van 17 procent die zich intensief inzet in 2019, naar negen procent. Ook is het aantal mensen die twijfelt of zij in de toekomst zich willen blijven inzetten significant gestegen en het aandeel dat zich zeker wil inzetten gedaald (Figuur 3.6).

Figuur 3.6 – Bereidheid om zich te blijven Inzetten voor anderen of maatschappelijke doelen in het afgelopen jaar (Basis: alle mensen die aangeven intensief of incidenteel hulp te bieden)

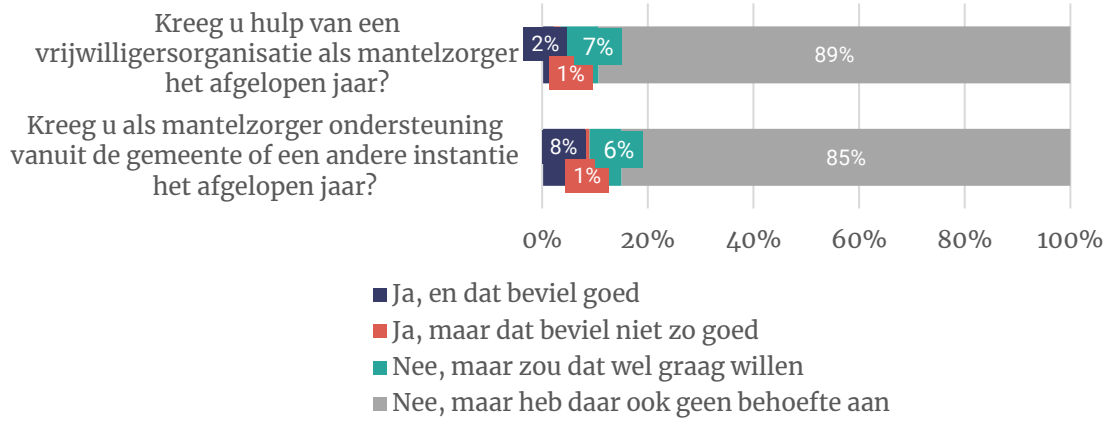

Ondanks de mogelijke extra zorg vanwege de coronacrisis voelden veel mantelzorgers (69%) zich niet overbelast afgelopen jaar (Figuur 3.5). Een derde voelde zich wel (enigszins) overbelast. De meeste mantelzorgers (85 tot 89 procent) hebben afgelopen jaar geen ondersteuning gekregen bij hun taken (Figuur 3.8). Voor 6 à 7 procent van de mantelzorgers zou deze ondersteuning welkom zijn.

Figuur 3.7 - Voelde u zich als mantelzorger overbelast het afgelopen jaar?

Figuur 3.8 - Kreeg u hulp of ondersteuning als mantelzorger het afgelopen jaar?

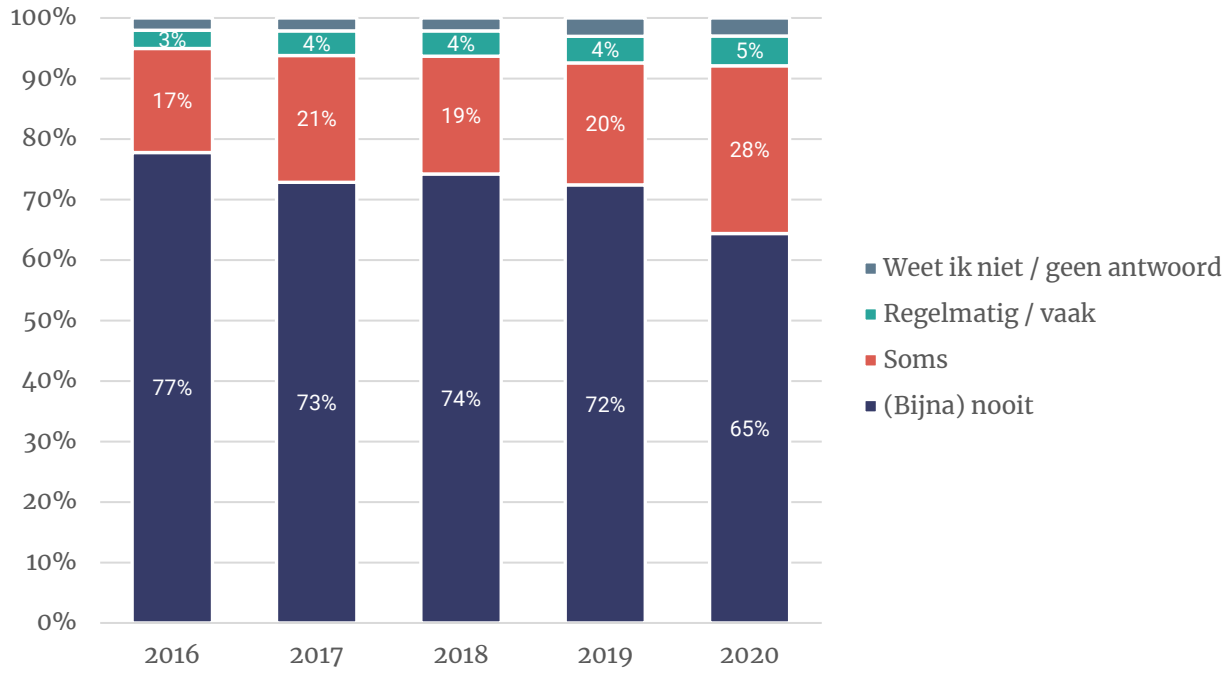

3.3 Sociale contacten

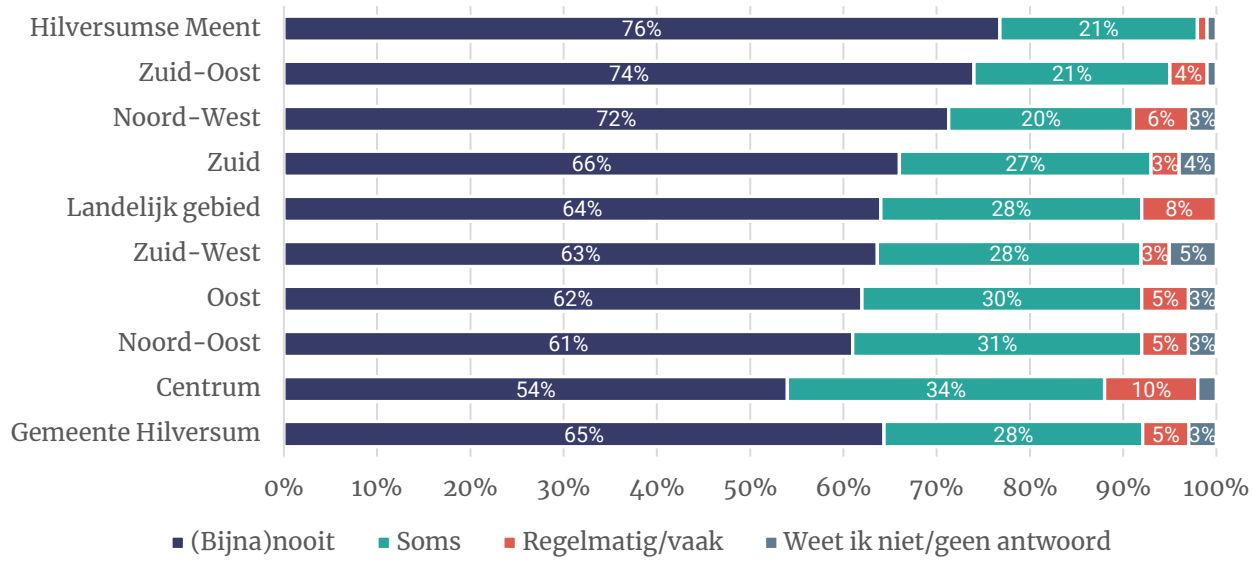
Een derde van de inwoners voelt zich soms eenzaam

Een derde van de inwoners geeft aan zich eenzaam te voelen (Figuur 3.9). Het grootste deel hiervan voelt zich soms eenzaam (28%). Een klein deel, namelijk vijf procent voelt zich regelmatig tot vaak eenzaam. In vergelijking met voorgaande jaren is het aandeel inwoners die zich soms, regelmatig of vaak eenzaam voelen toegenomen: van 24 procent in 2019 naar 33 procent in 2020. Deze stijging is mogelijk een gevolg van de beperkingen omtrent sociaal contact vanwege de coronacrisis.

Figuur 3.9 - Voelt u zich weleens eenzaam?

Figuur 3.10 - Voelt u zich weleens eenzaam? Uitgesplitst naar wijk

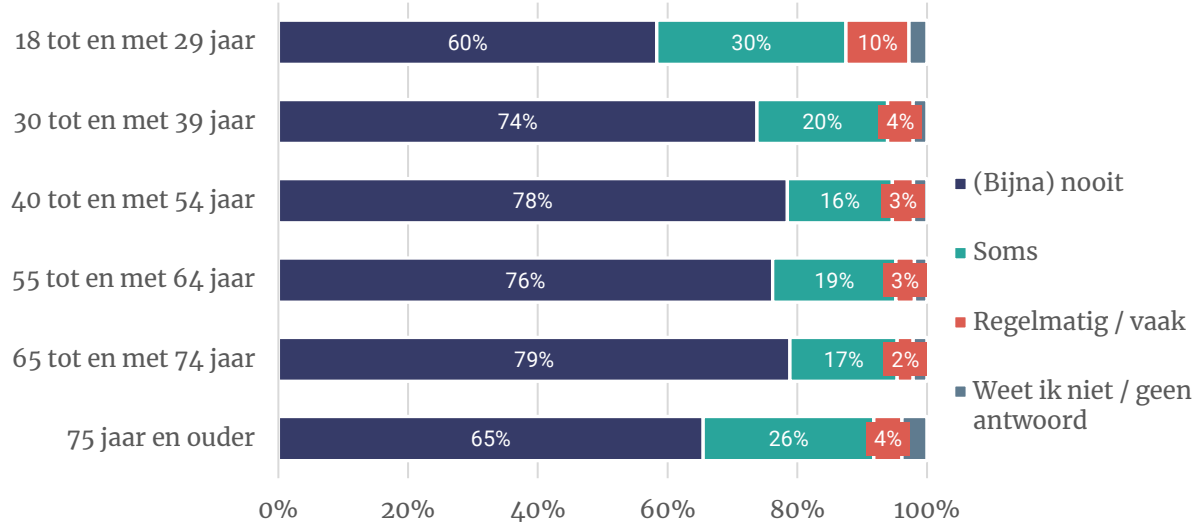

Vooral in de wijk Centrum voelt men zich eenzamer, ruim vier op de tien inwoners van deze wijk voelen zich soms tot vaak eenzaam (Figuur 3.10). Dit was vorig jaar nog drie op de tien inwoners in deze wijk. In Hilversumse Meent; Zuid-Oost en Noord-West voelt het kleinste deel van de inwoners zich eenzaam. Vooral in Hilversumse Meent is dit een opvallend gegeven, aangezien in deze wijk een relatief hoog percentage ouderen woont.

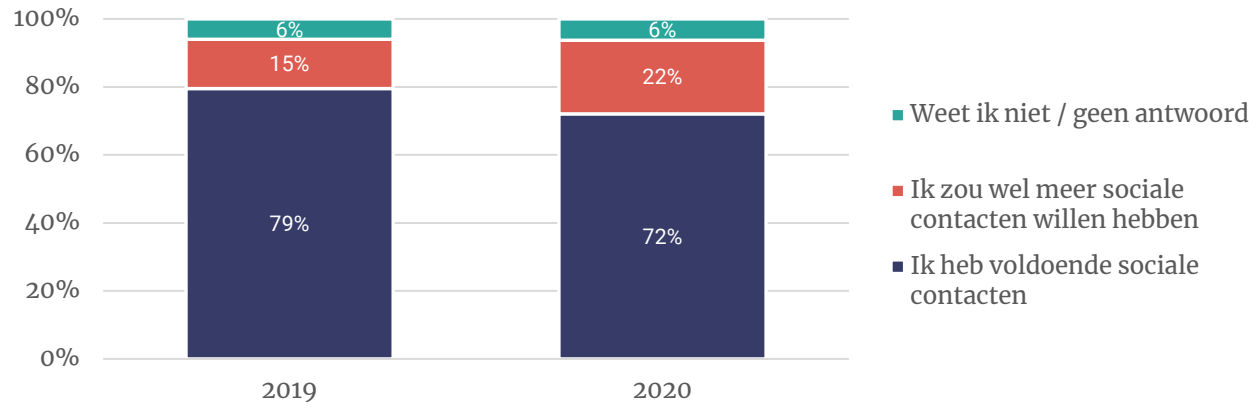
Eenzaamheid het grootst onder jongeren en oudste leeftijdsgroep

Opvallend meer jongeren (18 t/m 29 jaar) en 75+'ers ervaren eenzaamheid (Figuur 3.11). Een op de tien jongeren voelt zich zelfs regelmatig tot vaak eenzaam.

Figuur 3.11 - Voelt u zich weleens eenzaam? Uitgesplitst naar leeftijdscategorie

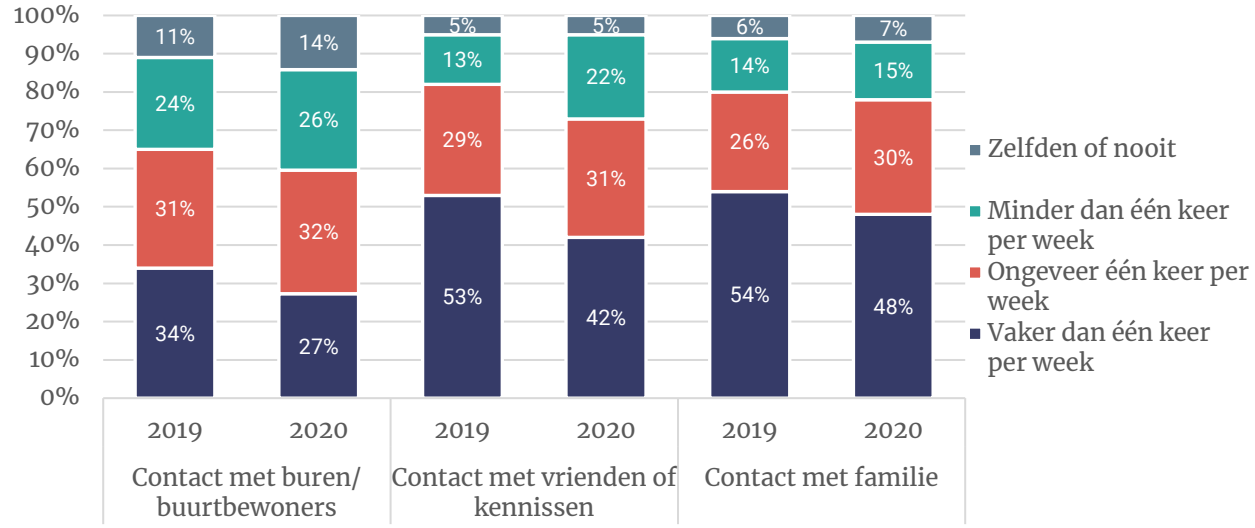
Figuur 3.12 Heeft u voldoende sociale contacten of heeft u behoefte aan meer?

Van eenzaamheid naar meer behoefte in sociale contacten

De toename in gevoelens van eenzaamheid is terug te zien in de behoefte naar meer sociale contacten (Figuur 3.12). In vergelijking met 2019 heeft een groter aandeel behoefte aan meer sociale contacten. Dit aandeel is van 15 procent in 2019 gegroeid naar 22 procent in 2020. Zeven op de tien inwoners geven aan voldoende sociale contacten te hebben. Inwoners onderhouden het meeste contact met familie, vrienden of kennissen, ongeveer de helft van de inwoners heeft meerdere keren per week contact met deze personen (Figuur 3.13). In vergelijking met 2019 is in 2020 voor alle gevraagde categorieën de frequentie van contact afgenomen.

Figuur 3.13 - Sociale contacten frequentie

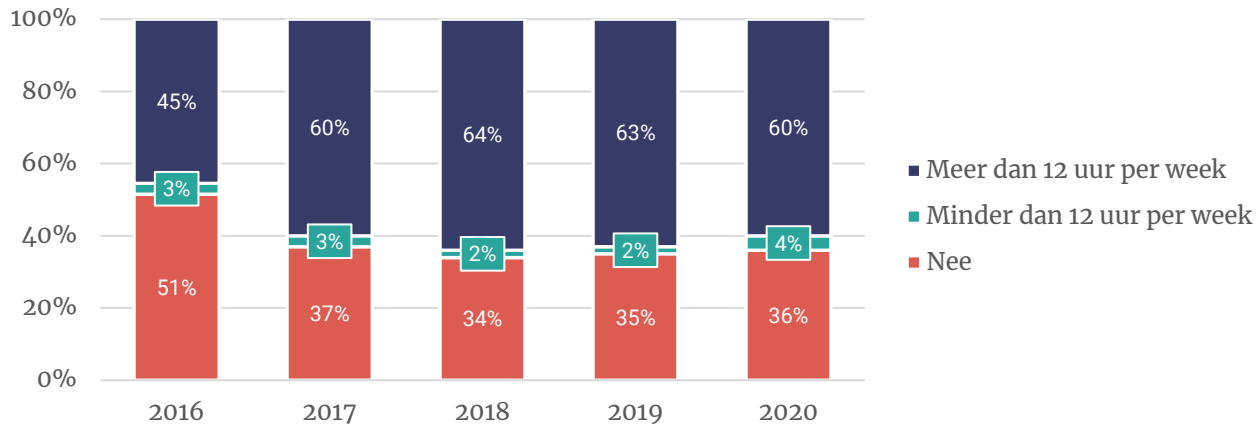

3.4 Arbeid en werkgelegenheid

Kleiner deel Hilversummers met betaalde baan ten opzichte van 2019

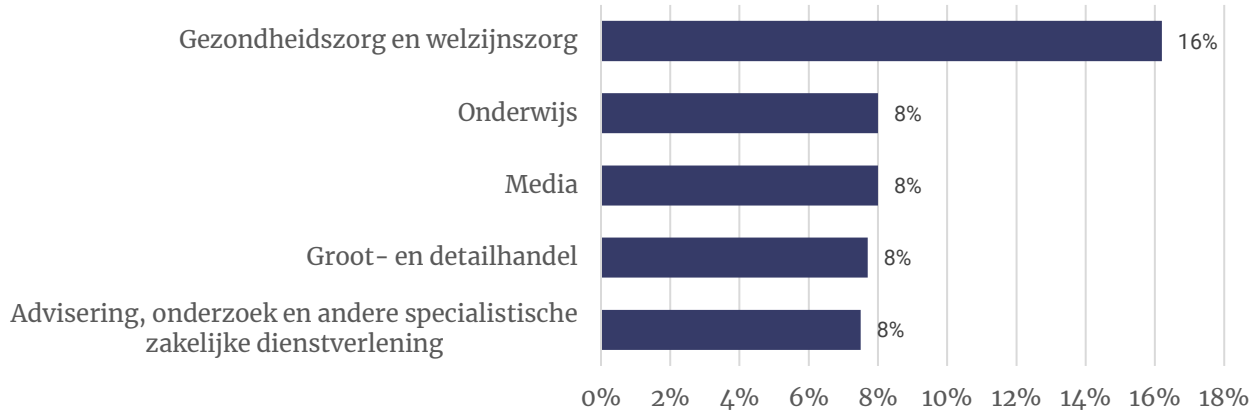
Het aandeel inwoners met een betaalde baan is iets afgenomen afgelopen jaar (Figuur 3.14). Het aandeel dat minder dan 12 uur per week werkt is iets groter geworden, mogelijk is dit een effect van de coronacrisis. Nog steeds heeft het grootste deel van de inwoners een betaalde baan van 12 uur of meer per week en werkt in loondienst.

Figuur 3.14 - Hebben van een betaalde baan naar jaar

De belangrijkste sector waarin inwoners van Hilversum werkzaam zijn is gezondheids- en welzijnszorg (Figuur 3.15). Bij de categorie anders (13%) worden onder andere OV, kinderopvang en werk in de industrie meerdere malen genoemd. In 2019 zat informatie en communicatie (uitgezonderd media) in de top 5 in de plaats van groot- en detailhandel.

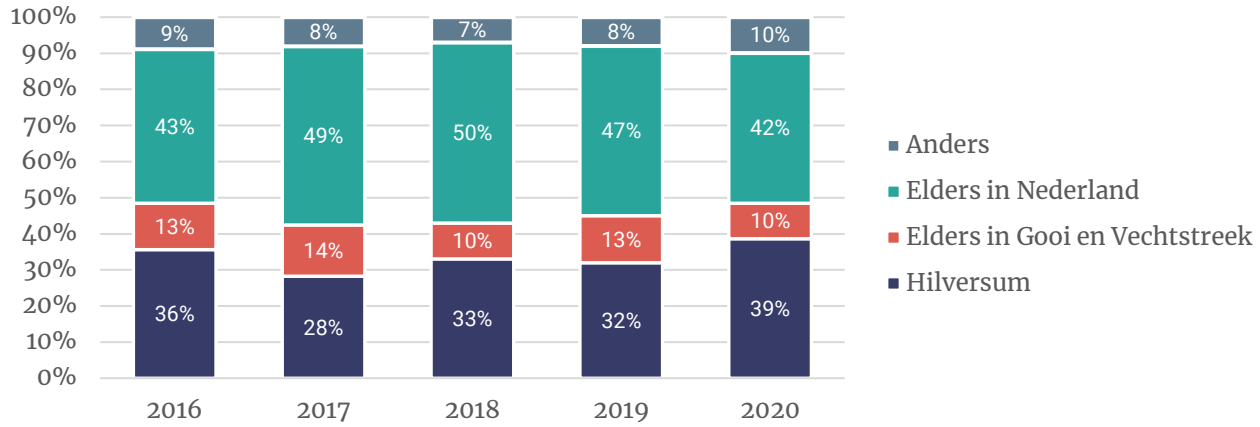
Figuur 3.15 – Top 5 arbeidssectoren

Helft werkenden werkt in Hilversum of omstreken

Bijna de helft van de inwoners met een betaalde baan werkt in 2020 in Hilversum of in de Gooi en Vechtstreek (Figuur 3.16). Twee vijfde van de inwoners met een baan werkt in Hilversum. Bijna de helft van de inwoners met een betaalde baan werkt elders in Nederland. In vergelijking met 2019 is het aandeel inwoners dat in Hilversum zelf werkt toegenomen ten koste van het aandeel dat elders in Nederland woont, men werkt dus gemiddeld dichter bij huis.

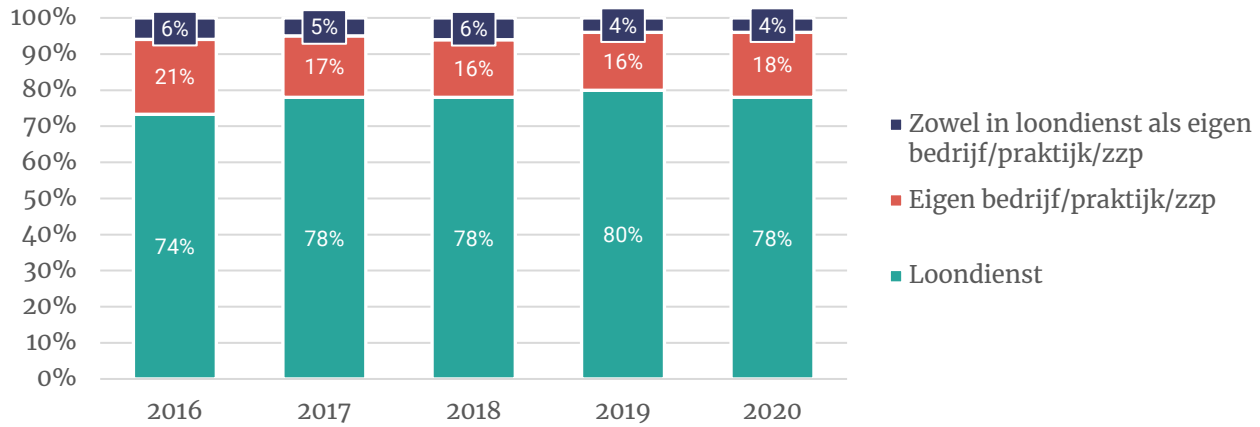
Figuur 3.16 – Waar vinden werkzaamheden plaats (basis: inwoners die aangeven werk te hebben)

Licht toename in aandeel ZZP'ers

Waar in de afgelopen jaren het aandeel werkenden in loondienst langzaam toenam, laten de resultaten uit 2020 een beperkte toename van werkenden met een eigen bedrijf / praktijk / ZZP zien (Figuur 3.17). Dit geldt voor een op de vijf werkenden.

Figuur 3.17 - Uitsplitsing naar arbeidsrelatie per jaar (basis: inwoners die aangeven werk te hebben)

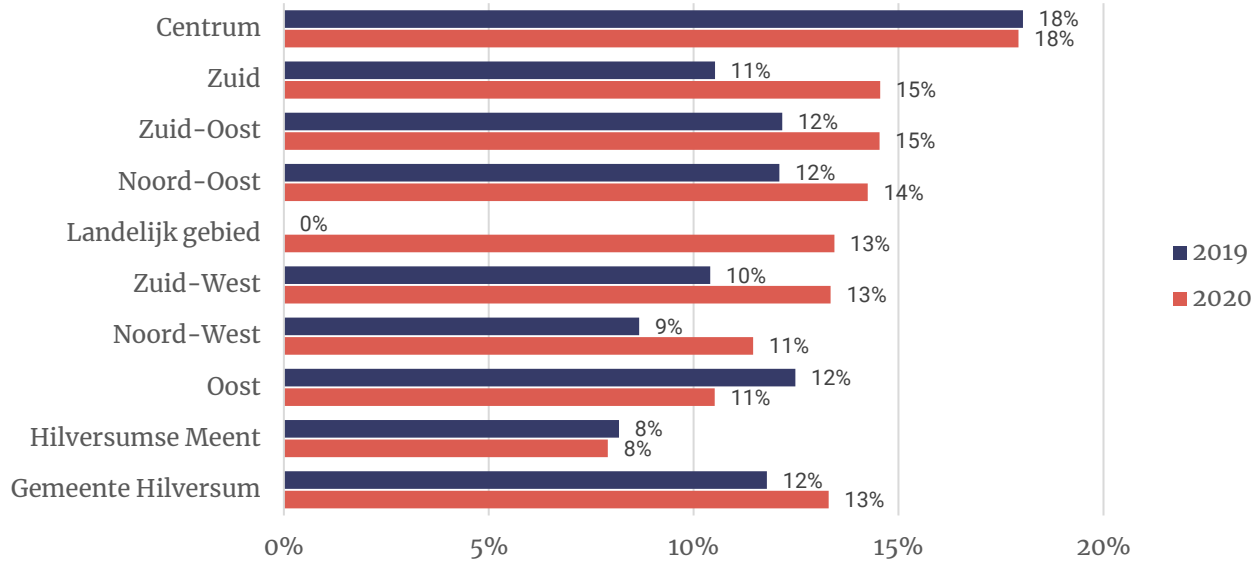
Meeste werkzoekenden in Centrum en Noord-Oost

In Centrum en Oost werkt het grootste deel van de bevolking. In beide wijken werkt driekwart van de inwoners. Dit is niet veranderd ten opzichte van 2019. In Hilversumse Meent heeft maar de helft van de inwoners een betaalde baan, dit zijn meer mensen zonder baan dan in 2019.

Van alle inwoners, ongeacht of men een baan heeft of niet, is iets meer dan een tiende op zoek naar een andere baan (Figuur 3.18). In het Centrum is het grootste deel van de inwoners op zoek naar een (andere) betaalde baan, namelijk bijna een vijfde van de inwoners. Het aandeel inwoners dat minder dan 12 uur werkt of zonder betaalde baan is hier ook toegenomen ten opzichte van 2019, van 26 naar 31 procent.

In Hilversumse Meent is het kleinste deel van de inwoners op zoek naar een (andere) betaalde baan, terwijl hier de helft geen betaalde baan heeft. Dit is waarschijnlijk het gevolg van de bevolkingssamenstelling van de wijk, er wonen relatief veel ouderen.

Figuur 3.18 - Op zoek naar (andere) betaalde baan of eigen bedrijf naar wijk per jaar

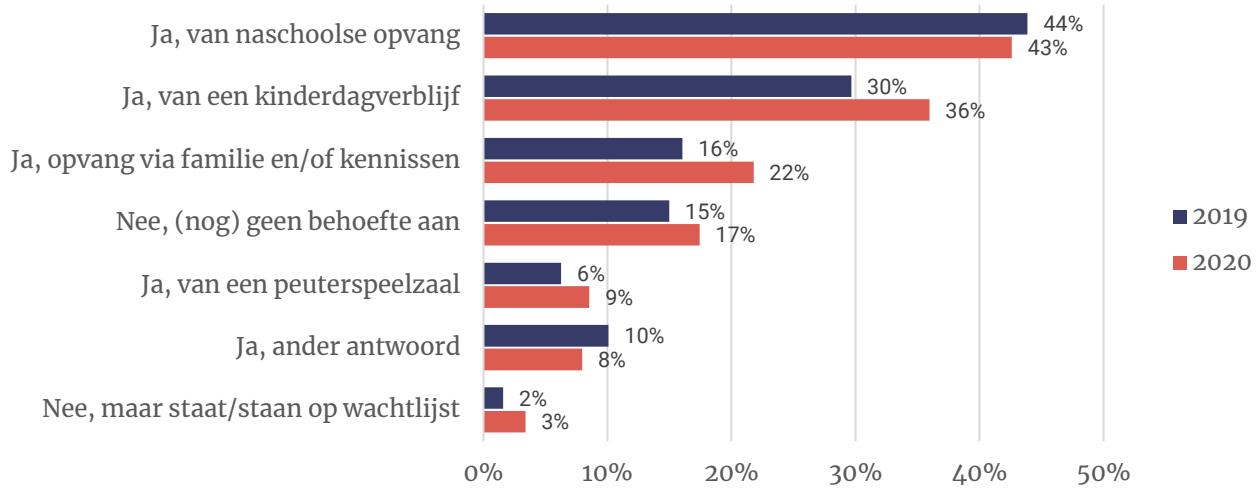

3.5 Jeugd en onderwijs

Grootste deel ouders maakt gebruik van naschoolse opvang

Iets meer dan acht op de tien inwoners van Hilversum gebruiken geen vorm van kinderopvang, omdat dit niet voor hen van toepassing is. Waarschijnlijk hebben deze inwoners geen kinderen in een leeftijd waar kinderopvang nodig is. Van de inwoners voor wie kinderopvang wel relevant is, maakt het grootste deel gebruik van naschoolse opvang, gevolgd door een kinderdagverblijf (Figuur 3.19). Maar een heel klein deel van de ouders die kinderen hebben waarvoor kinderopvang nodig is (3%) staat hiervoor op een wachtlijst, en kan daarom geen gebruik maken van deze opvang. In vergelijking met 2019 is het aandeel inwoners dat op een wachtlijst staat, gebruik maakt van een kinderdagverblijf of van opvang via familie en/of kennissen toegenomen.

Figuur 3.19 - Gebruik en/of behoefte aan kinderopvang (basis: inwoners voor wie dit van toepassing is)

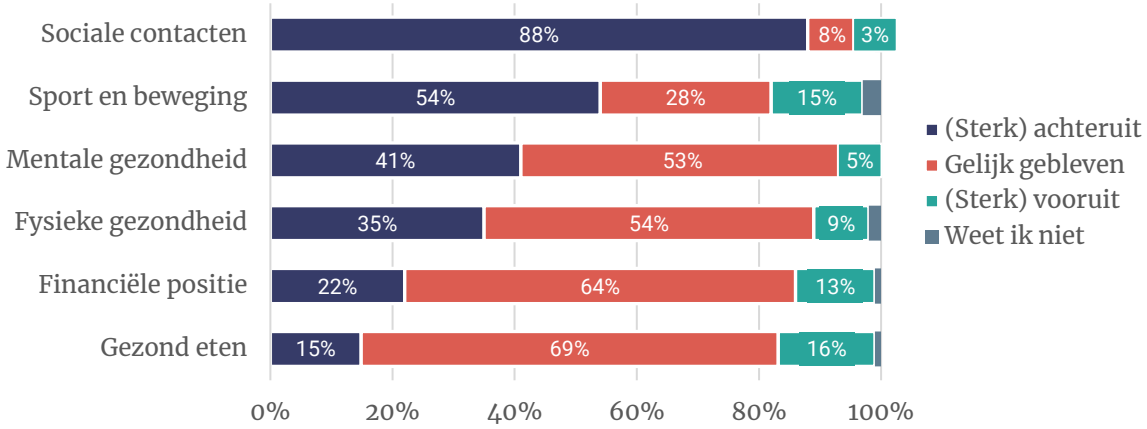
3.6 Corona

Vanaf maart 2020 houdt het coronavirus Nederland in zijn greep. De maatregelen raken iedereen. De overheid roept op om sociale contacten te verminderen en zoveel mogelijk thuis te werken. Omdat de gemeente Hilversum benieuwd is hoe Hilversummers de coronacrisis ervaren zijn er enkele vragen toegevoegd in de Hilversum Monitor 2020.

Effect corona op sociale contacten erg groot

Hilversummers merken vooral dat het aantal sociale contacten sterk verminderd is, dit is een logisch gevolg van de coronamaatregelen (Figuur 3.20). Ruim de helft geeft aan dat hun activiteiten rondom sport en beweging is achteruit gegaan. Het gebrek aan beweging kan ook gelinkt worden aan de fysieke gezondheid waarbij ruim een derde aangeeft hierop achteruit te zijn gegaan. Twee vijfde van de inwoners geeft aan dat hun mentale gezondheid achteruit is gegaan. Een kleiner deel (3 tot 16%) van de inwoners geeft aan voordelen te ervaren en bijvoorbeeld meer te bewegen of gezond te eten

Figuur 3.20 – Persoonlijke gevolgen coronacrisis

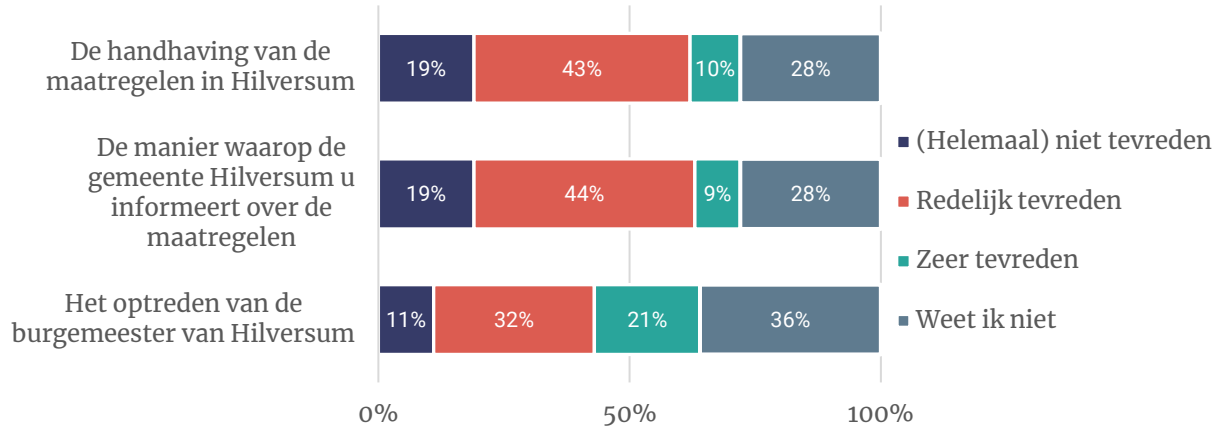

Inwoners in de wijk Centrum geven aan het meest achteruit te zijn gegaan. Wat betreft mentale gezondheid, fysieke gezondheid en gezond eten geven zij beduidend vaker aan dat ze achteruit zijn gegaan. Respectievelijk 47 procent, 45 procent en 25 procent.

Meeste Hilversummers tevreden over handhaving coronamaatregelen

Hilversummers geven aan redelijk tevreden te zijn met de handhaving van coronamaatregelen, dan wel niet te weten wat ze hiervan vinden (Figuur 3.21). Voornamelijk met het optreden van de burgemeester zijn inwoners relatief tevreden.

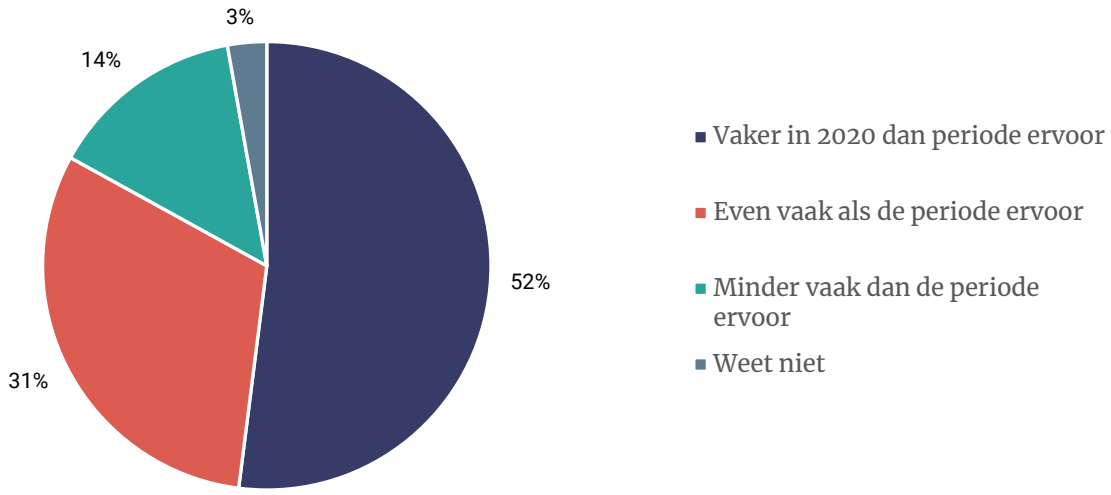
Figuur 3.21 – Tevredenheid met handhaving coronamaatregelen

Vaker op pad in eigen omgeving

Hilversummers nemen vaker de fiets of maken een wandeling in de eigen omgeving vergeleken met de periode voor corona (Figuur 3.22).

Figuur 3.22 – Heeft u in het afgelopen jaar als gevolg van de Corona situatie en maatregelen vaker of juist minder vaak gewandeld of gefietst in uw directe woonomgeving?

Verkeer en bereikbaarheid

4 Verkeer en bereikbaarheid

In hoofdstuk vier komen verschillende aspecten op het gebied van verkeer en bereikbaarheid aan bod. Paragraaf 4.1 gaat over de mening van Hilversummers over verkeersveiligheid. Paragraaf 4.2 geeft weer wat voor vervoersmiddelen Hilversummers bezitten en hoe tevreden Hilversummers zijn met verschillende manieren van vervoer. In paragraaf 4.3 worden de rapportcijfers die Hilversummers geven wat betreft de bereikbaarheid naar het centrum weergegeven.

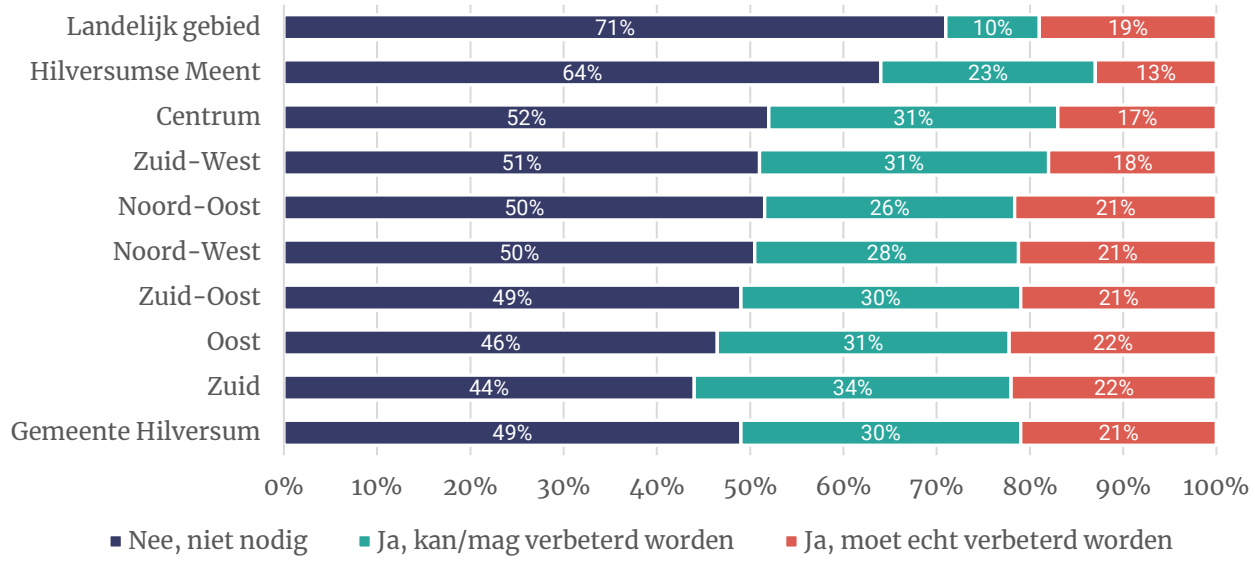
- Meer dan de helft van de inwoners van Hilversum vindt dat er plekken zijn waar de verkeersveiligheid verbeterd kan of moet worden.
- De fiets is het populairste vervoermiddel onder inwoners binnen Hilversum, ook zijn inwoners tevreden over de manier waarop men in Hilversum kan fietsen. De tevredenheid over verplaatsingen per fiets, wandelend en met de auto binnen Hilversum is toegenomen.
- De bereikbaarheid van het centrum met de fiets wordt beoordeeld met een 8,3. Bereikbaarheid met de auto wordt beoordeeld met een 5,6. Beide cijfers zijn hoger dan in 2019.

4.1 Verkeersveiligheid

Ruim de helft van de inwoners kent plekken waar verkeersveiligheid beter moet
Meer dan de helft van de inwoners vindt dat er plekken zijn waar de verkeersveiligheid verbeterd kan of moet worden (Figuur 4.1). Om welke plekken het precies gaat is te vinden in de bijlage open antwoorden, waar de antwoorden per wijk worden beschreven.

In het landelijk gebied en Hilversumse Meent is de behoefte aan verbetering van de verkeersveiligheid minder dan gemiddeld, hier zegt ongeveer twee derde van de inwoners dat verbetering niet nodig is. In 2019 was het aandeel inwoners in Oost dat vond dat de verkeersveiligheid echt verbeterd moest worden nog aanzienlijk hoger dan in de andere wijken (30%), maar dat verschil is in 2020 verdwenen.

Figuur 4.1 - Zijn er plekken waar verbetering verkeersveiligheid nodig is? Uitgesplitst naar wijk

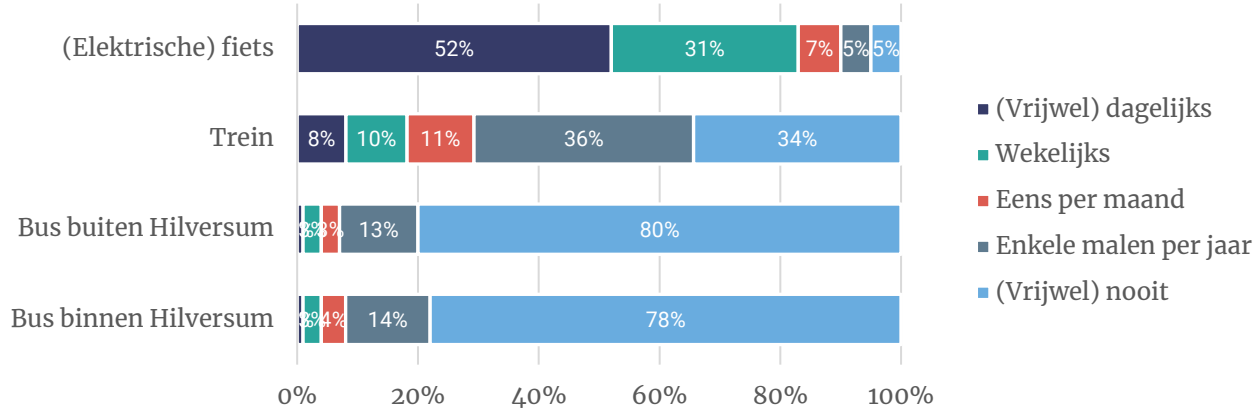

4.2 Vervoersmiddelen

Inwoners gebruiken vooral de fiets in Hilversum
Inwoners gebruiken vooral de (elektrische) fiets om zichzelf te verplaatsen (Figuur 4.2). Meer dan de helft van de inwoners die een (elektrische) fiets hebben[3], gebruikt deze dagelijks om te verplaatsen.

Het aandeel openbaar vervoer gebruikers is gedaald sinds 2019. Dit is waarschijnlijk een gevolg van de coronamaatregelen, waarbij mensen meer thuis blijven en het openbaar vervoer mijden. Bussen worden het minst frequent gebruikt. Een kwart van de inwoners gebruikt de bus binnen Hilversum, waarvan het grootste deel de bus maar enkele malen per jaar gebruikt wordt. De bus buiten Hilversum wordt nog minder vaak gebruikt, een op de vijf inwoners gebruikt dit vervoersmiddel buiten Hilversum.

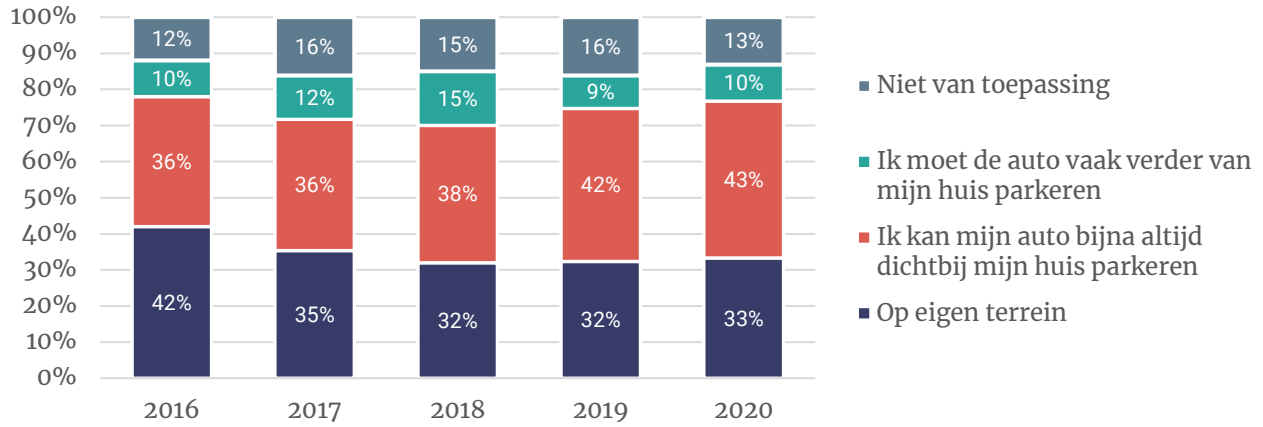
Figuur 4.2 - Frequentie gebruik openbaar vervoer en fiets

Parkeermogelijkheden in de buurt onveranderd
Het aandeel inwoners dat zegt hun auto dichtbij hun eigen huis te kunnen parkeren is niet veranderd ten opzichte van 2019 (Figuur 4.3).

[3] *27 procent van de inwoners zegt geen (elektrische) fiets te hebben, deze zijn voor de figuur buiten beschouwing gelaten.*

Figuur 4.3 - Parkeergelegenheid auto bij woning naar jaar

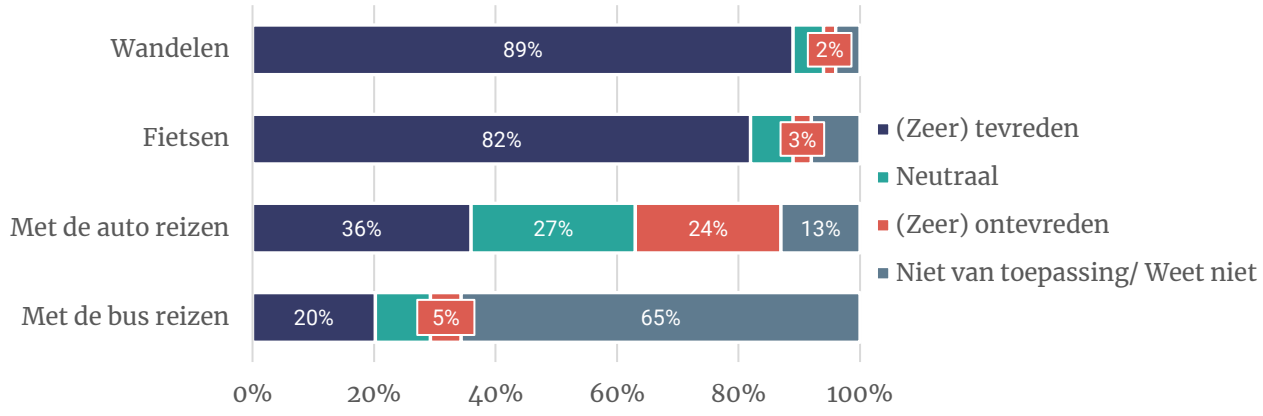
Mogelijkheden deelvervoer bij inwoners Hilversum nog onbekend

Dit jaar is voor het eerst gevraagd naar gebruik van deelvervoer. De helft van de inwoners weet niet of er een mogelijkheid is om een auto te delen in de buurt. Een vijfde van de inwoners geeft aan dat als de optie zou bestaan, zij hier toch niet gebruik van zouden maken. Slechts drie procent zegt regelmatig of af en toe gebruik te maken van deelvervoer en vier procent zegt er graag gebruik van te willen maken, maar nu nog niet te optie te hebben hiervoor.

Hoge mate van wandel- en fietstevredenheid

Een groot deel van de inwoners is tevreden over fietsen en wandelen in Hilversum (Figuur 4.4). Meer dan 80 procent van de inwoners is hier tevreden over. Over het gebruik van de auto voor reizen binnen Hilversum is men aanzienlijk minder tevreden. In vergelijking met 2019 is de tevredenheid over verplaatsingen binnen Hilversum voor wandelen, fietsen en met de auto reizen toegenomen. Alleen voor het reizen met de bus is er geen verbetering.

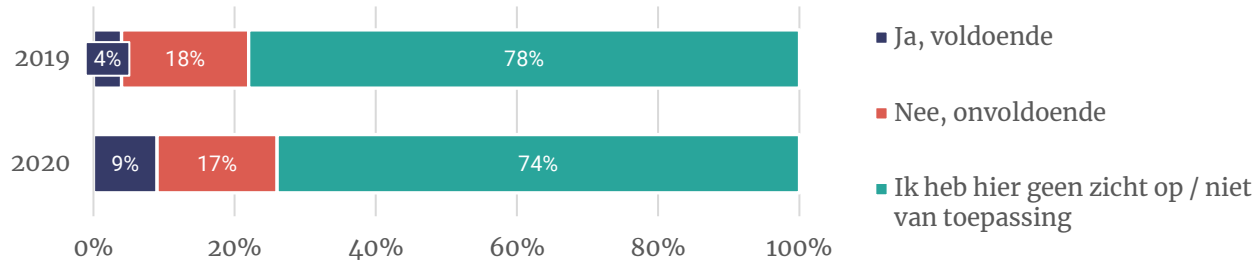
Figuur 4.4 - Tevredenheid vervoerwijzen binnen woonplaats

Behoefte aan elektrische laadpalen aanwezig

Voor het grootste deel van de inwoners, namelijk bijna driekwart, is de vraag over behoefte aan elektrische laadpalen nog niet van toepassing (Figuur 4.5). Het aantal inwoners die hier wel zicht op hebben is sinds vorig jaar iets gegroeid, onder hun is er een duidelijke behoefte aan meer elektrische oplaadpalen.

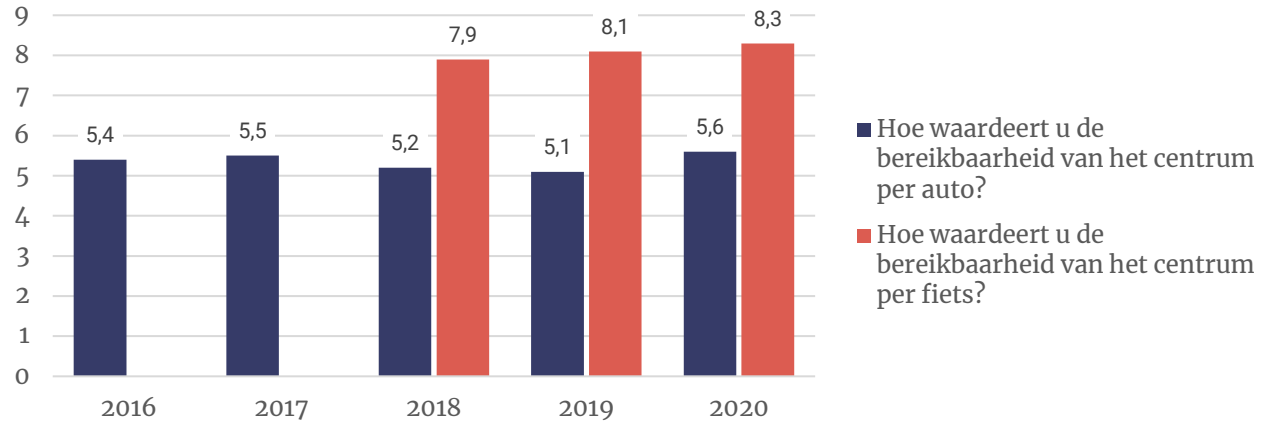
Figuur 4.5 - Mening over aantal elektrische laadpalen voor auto's

4.3 Bereikbaarheid

Inwoners meer tevreden over bereikbaarheid centrum dan in 2019, zowel per fiets als per auto
In de jaren 2016 tot en met 2020 is inwoners gevraagd wat ze vinden van het bereik van het centrum per auto, vanaf 2018 is inwoners ook gevraagd wat ze van de bereikbaarheid van het centrum per fiets vinden (Figuur 4.6).

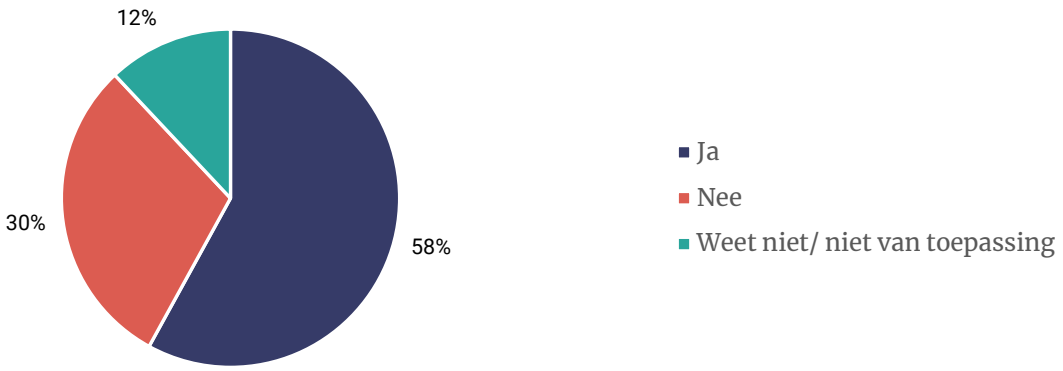
Figuur 4.6 - Rapportcijfer bereikbaarheid centrum van Hilversum naar jaar

De bereikbaarheid per auto kennen inwoners een 5,6 toe. Ten opzichte van 2019 is deze waardering toegenomen. De bereikbaarheid van het centrum per fiets waarderen inwoners met een hoger cijfer, namelijk een 8,3 wat ook een toename is ten opzichte van 2019. Het is al een aantal jaar bekend dat de bereikbaarheid van het centrum met de auto lager wordt gewaardeerd dan de bereikbaarheid van het centrum met de fiets.

Een derde zoekt nog naar fietsenstalling
Het grootste aantal van de inwoners van Hilversum vindt dat er genoeg plek is om de fiets te stallen in het centrum van Hilversum, 30 procent is het hier niet mee eens. De verschillen per wijk zijn beperkt, alleen in het landelijk gebied (33%), Hilversumse Meent (53%), en het Centrum (55%) is het aandeel inwoners dat vindt dat er voldoende plekken zijn lager dan gemiddeld.

Figuur 4.7 - Vindt u dat er voldoende faciliteiten zijn om uw fiets te stallen of plaatsen in het centrum?

Recreatie

5 Recreatie

In dit hoofdstuk komen verschillende aspecten van vrijetijdsbesteding aanbod. In paragraaf 5.1 wordt ingegaan op sport en recreatie, in paragraaf 5.2 op cultuur, evenementen en uitgaan.

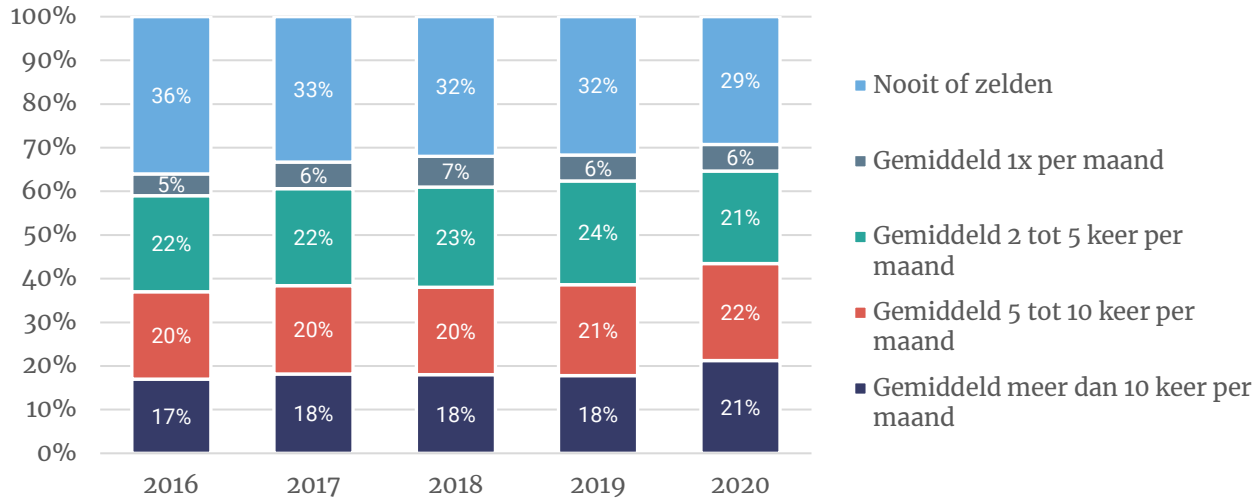
- Zeven op de tien inwoners doen aan sport, en de sportiviteit onder Hilversummers is tussen 2016 en 2020 toegenomen.
- Het grootste deel van de sporters sport buiten verenigingsverband, in 2020 meer dan in 2019.
- Bijna drie vijfde van de sportende inwoners is tevreden over de sportvoorzieningen en -mogelijkheden in Hilversum.
- Helft van de inwoners in Hilversum is tevreden over het culturele aanbod in Hilversum.
- Een kwart van de inwoners heeft in 2020 geen culturele voorzieningen bezocht, een verdubbeling ten opzichte van 2019.
- Bekenden, social media en dan huis-aan-huisbladen zijn de belangrijkste informatiebronnen over culturele activiteiten.

5.1 Sport en recreatie

Zeven op de tien inwoners doen aan sport

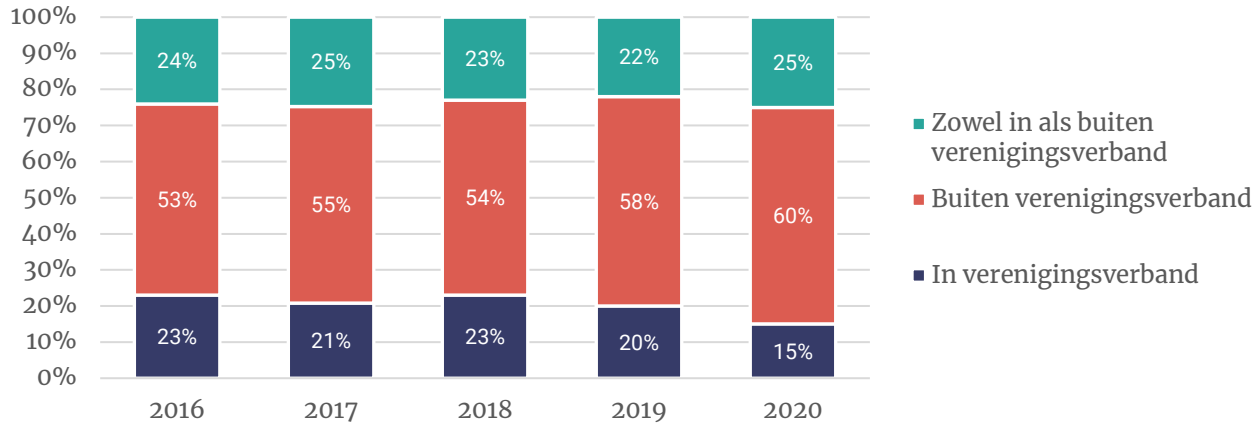
De sportiviteit onder Hilversummers is tussen 2016 en 2020 toegenomen (Figuur 5.1). Ook tussen 2019 en 2020 is er weer sprake van een significante verbetering. Het deel van de Hilversummers dat nooit of zelden sport is afgenomen en het aandeel dat meer dan tien keer per maand sport is toegenomen. Drie op de tien inwoners sporten nooit of zelden in 2019. Twee op de tien inwoners zijn fanatieke sporters en sporten meer dan tien keer per maand.

Figuur 5.1 - Frequentie sporten afgelopen jaar

Van de inwoners die sporten, doen de meeste mensen dat buiten verenigingsverband, bijna zes op de tien inwoners sporten op die manier en twee op de tien inwoners sporten bij een vereniging (Figuur 5.2). Het aantal sporters binnen verenigingsverband is opnieuw gedaald, dit kan worden verklaard doordat de coronamaatregelen het niet toestonden om in grote groepen te sporten.

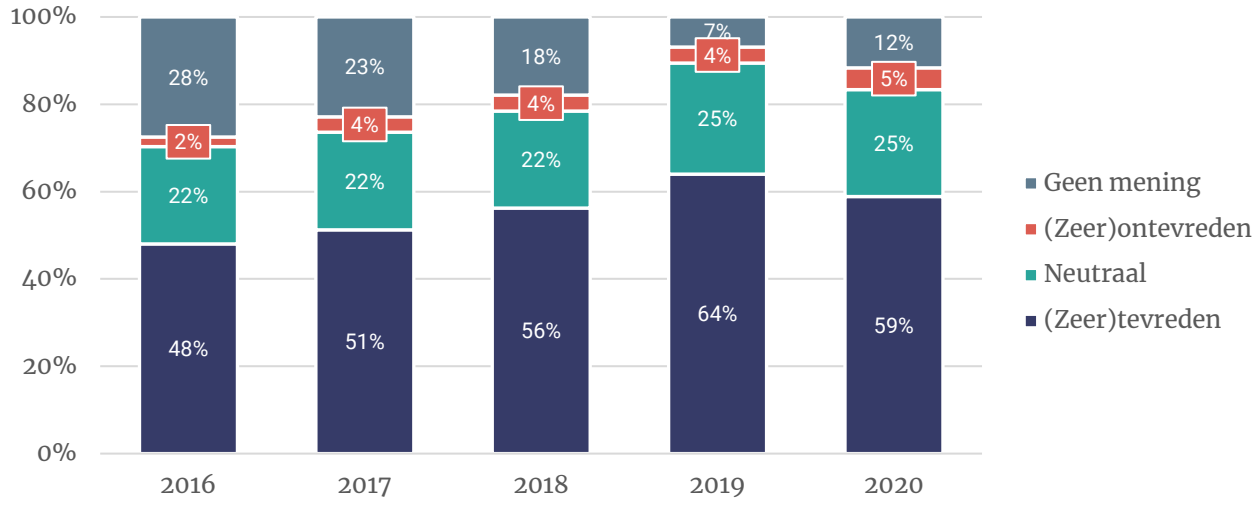
Figuur 5.2 - Sporten in verenigingsverband (percentage van inwoners die sporten)

Tevredenheid sportvoorzieningen en – mogelijkheden iets afgenomen

Ongeveer twee derde van de sportende inwoners is tevreden over de sportvoorzieningen en -mogelijkheden in Hilversum (Figuur 5.3). Dit aantal is hoger in vergelijking met 2016, maar lager dan in 2019.

Figuur 5.3 - Tevredenheid sportvoorzieningen en/of -mogelijkheden, percentage (zeer) tevreden naar jaar (percentage van inwoners die sporten)

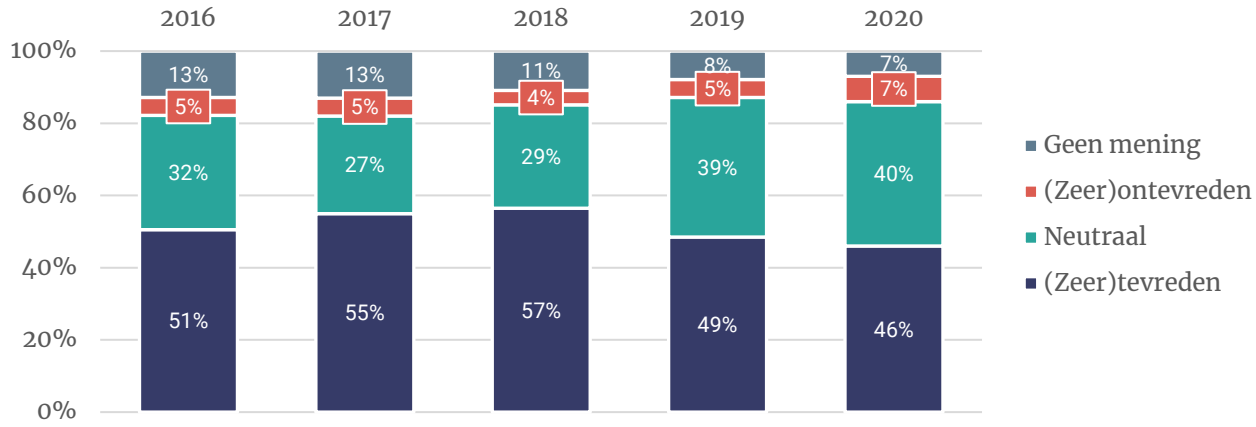

5.2 Cultuur, evenementen en uitgaan

Helft van de inwoners tevreden over het culturele aanbod

Driekwart van de inwoners is (enigszins) bekend met het culturele aanbod in Hilversum. Van deze inwoners is bijna de helft tevreden over het culturele aanbod (Figuur 5.4). Deze tevredenheid ligt lager dan de andere jaren en is mogelijk te verklaren door het geringe aanbod van culturele activiteiten vanwege het coronavirus.

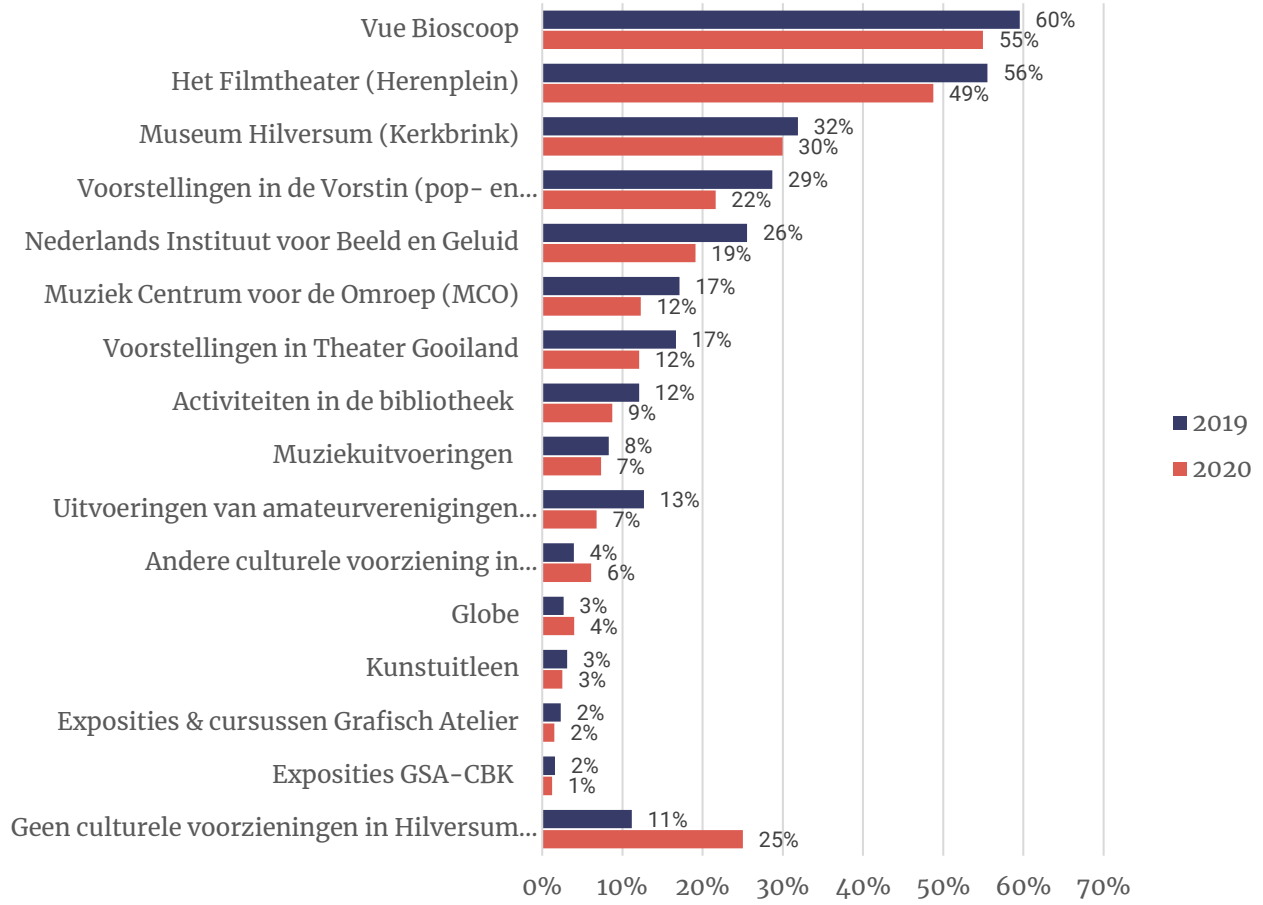
Figuur 5.4 - Tevredenheid culturele aanbod Hilversum naar jaar (basis: bekend met culturele aanbod)

Meest bezochte culturele voorziening is de bioscoop

2020 is een vreemd jaar voor de culturele voorzieningen. Veel voorzieningen waren verplicht om hun deuren te sluiten en konden slechts beperkt hun voorzieningen aanbieden. Dit is te zien in het fors hogere percentage inwoners die geen culturele voorziening heeft bezocht dit jaar (Figuur 5.5). Ter vergelijking, in 2019 had slecht 11 procent van de inwoners geen culturele voorziening bezocht. Dit werd ook genoemd bij de antwoordoptie ‘Andere culturele voorzieningen in Hilversum’, waar corona als verklaring werd gegeven om geen voorziening te bezoeken. In de top drie meest bezochte culturele voorzieningen is verder geen verandering ten opzichte van vorige jaren.

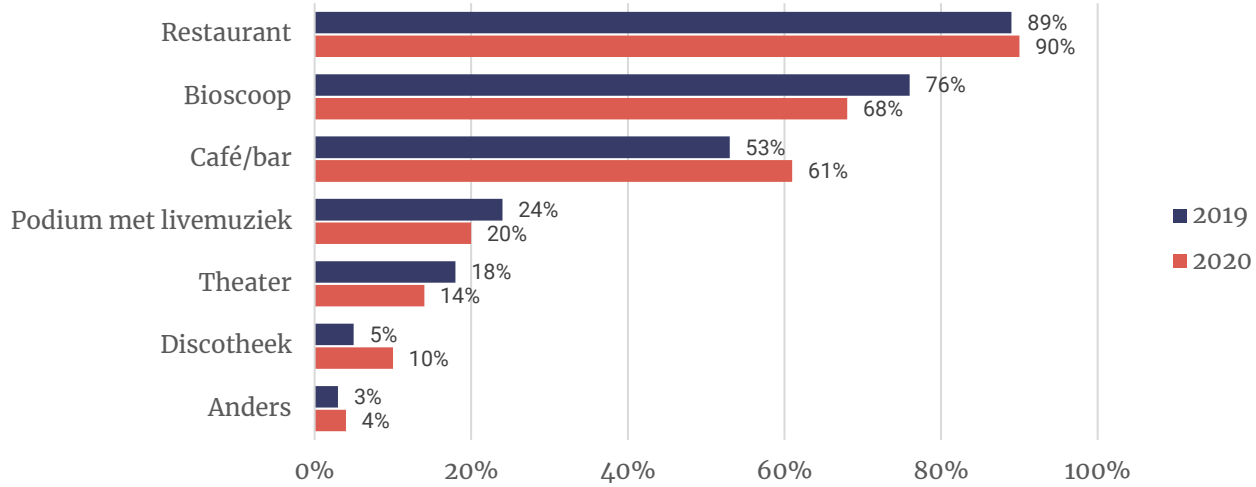
Figuur 5.5 - Bezoek type culturele voorzieningen Hilversum

Meerderheid inwoners gaat wel eens uit in Hilversum centrum

Iets meer dan de helft (57%) van de inwoners in Hilversum is afgelopen jaar af en toe of vaker uitgegaan in het centrum. In 2019 was dit nog 65 procent. De meeste inwoners die uitgaan in het centrum van Hilversum gaan naar een restaurant, dit zijn negen op de tien inwoners (Figuur 5.6). Na het restaurant is de bioscoop ook een populaire plek om heen te gaan onder inwoners. De discotheek is voor de minst grote groep inwoners die uitgaat interessant, slechts tien procent van het uitgaanspubliek gaat hier heen.

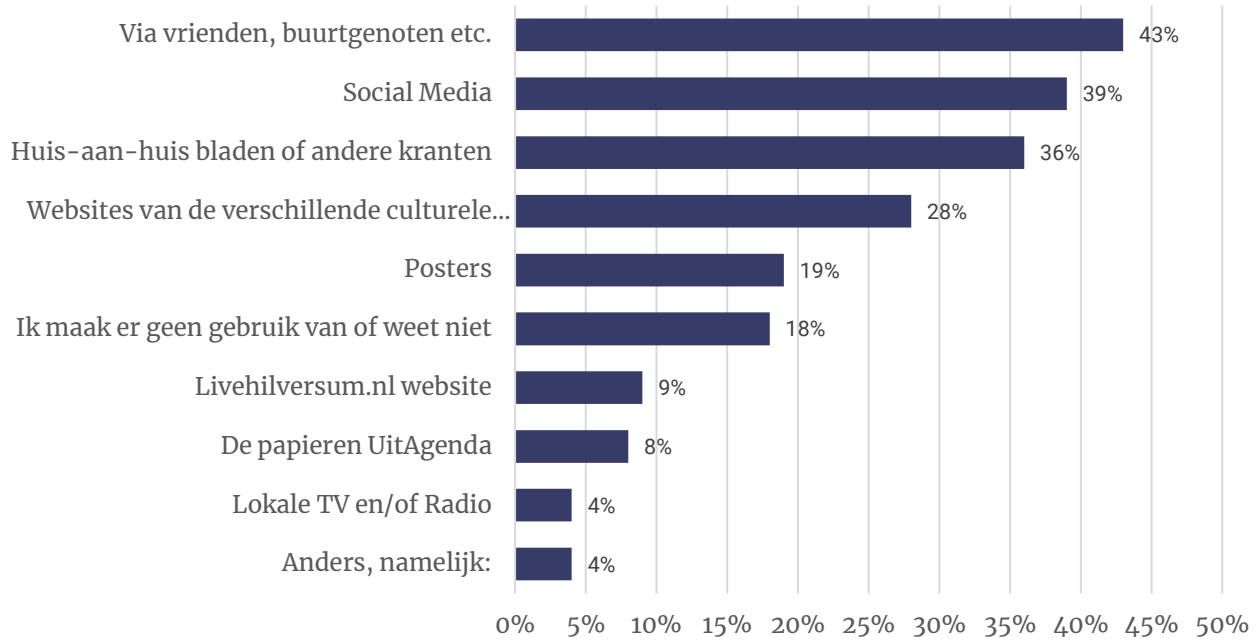
Figuur 5.6 - Uitgaanslocaties Hilversum (percentage mensen die uitgaan in centrum Hilversum)

Informatieverspreiding culturele activiteiten

Informatie over culturele activiteiten komt voornamelijk binnen via sociale contacten en sociale media (Figuur 5.7). De Lokale TV en/of Radio wordt minder gebruikt als informatie- en/of inspiratiebron.

Figuur 5.7 - Welke bronnen of kanalen raadpleegt u voor informatie of inspiratie over uitgaan, evenementen en andere tips om te gaan doen in eigen stad? (meerdere antwoorden mogelijk)

Duurzaamheid

6 Duurzaamheid

In hoofdstuk 6 staat het thema duurzaamheid centraal. Dit thema behelst de aspecten duurzaamheidsmaatregelen in en om het huis (paragraaf 6.1) en milieuklachten (paragraaf 6.2).

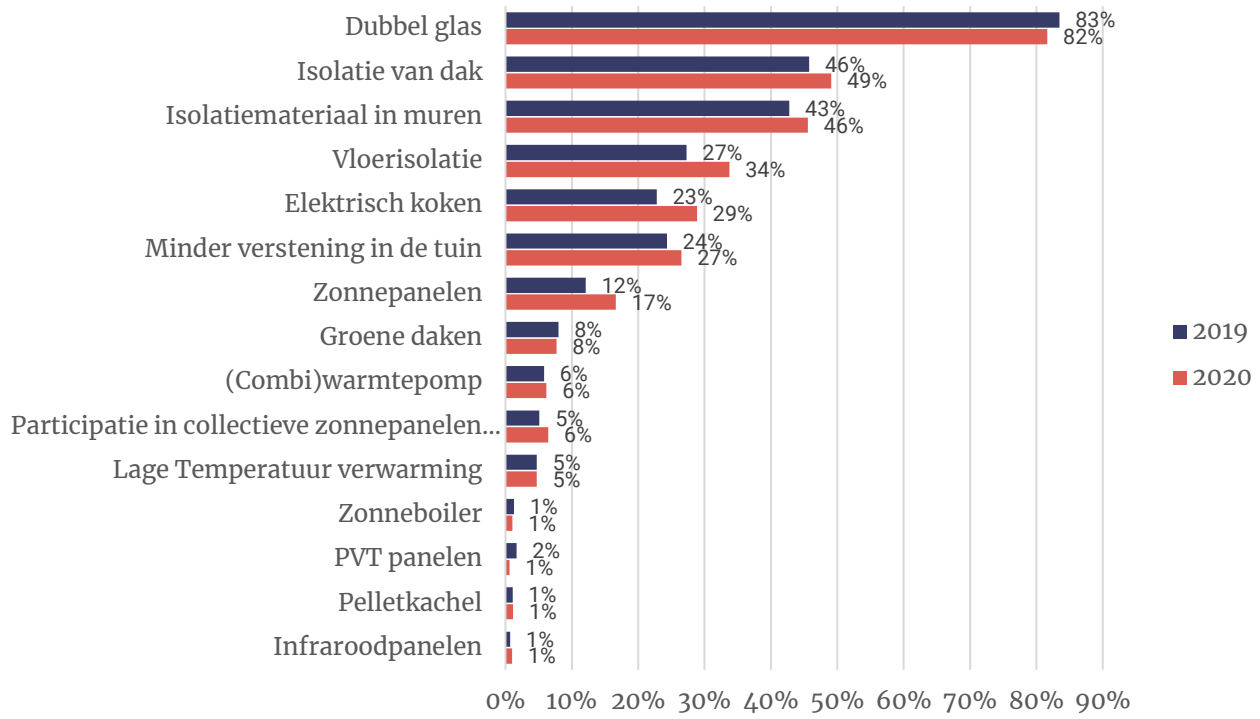
- De meest voorkomende duurzaamheidsmaatregel is het plaatsen van dubbel glas. Meer mensen plaatsen (collectief) zonnepanelen, isoleren hun woning op verschillende manieren of stappen over op elektrisch koken dan in 2019.
- Het grootste deel van de inwoners is in 2020 nog steeds onbekend met de duurzaamheidslening van de gemeente Hilversum, maar de bekendheid neemt toe. De bekendheid met de ambitie om aardgasvrij te worden is groter, 60 procent van de inwoners heeft hier wel eens over gehoord.
- Een op de vijf inwoners is bereid om te investeren in een aardgasvrije woning, dit is minder dan in 2019 (24%). Een derde van de inwoners geeft aan niet te willen investeren.
- Iets minder dan de helft van de inwoners uit Hilversum ervaart milieuklachten.
- De meest voorkomende milieuklachten zijn (1) geluidsoverlast veroorzaakt door (auto)verkeer, (2) geluidsoverlast veroorzaakt door buren en (3) stank.

6.1 Duurzaamheid en energietransitie

Dubbel glas meest voorkomende duurzaamheidsmaatregel

De duurzaamheidsmaatregel die door het grootste deel van de inwoners (81%) is genomen is het plaatsen van dubbel glas. Het isoleren van het dak is de tweede meest voorkomende maatregel, ongeveer de helft (49%) van de inwoners heeft het dak van hun huis geïsoleerd. Ten opzichte van 2019 is er een stijging in (collectieve) zonnepanelen, elektrisch koken en de verschillende manieren van isolatie (dak, vloer en muren).

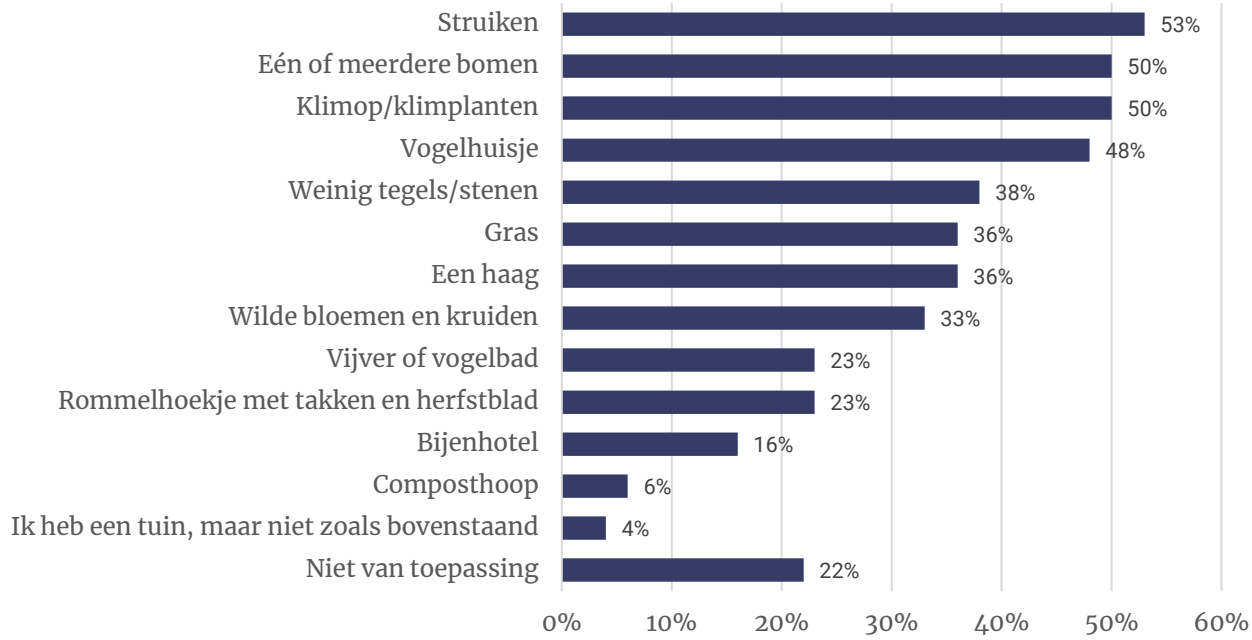
Figuur 6.1 - Maatregelen voor duurzaamheid in en om eigen huis

Groene tuinen, maar wel veel steen

Aan de inwoners van Hilversum is dit jaar voor het eerst gevraagd hoe hun eigen tuin eruitziet wat betreft groene elementen die de natuur en biodiversiteit kunnen stimuleren. De helft van de inwoners geeft aan één of meerdere groene elementen in hun tuin te hebben (Figuur 6.2). Het aandeel dat extra elementen toevoegt voor bijen en andere insecten is lager, namelijk tot een derde van de inwoners. Slechts twee vijfde van de inwoners geeft aan minder tegels of stenen in hun tuin te hebben. Deze maatregel heeft niet alleen impact op de natuur, maar ook op de afvoer van regenwater.

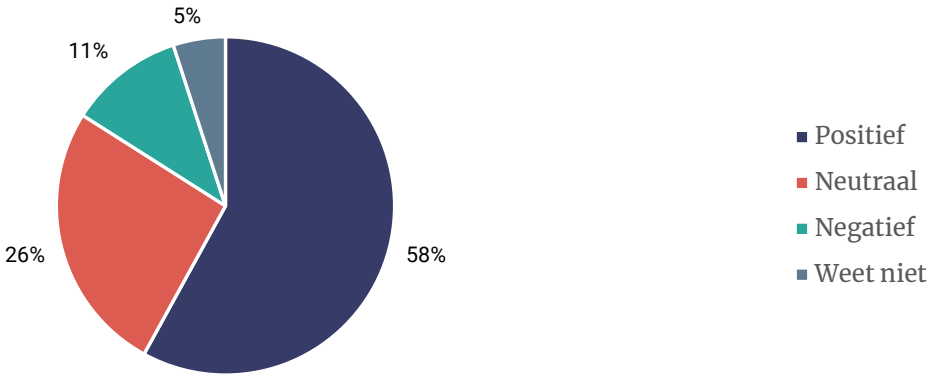
Figuur 6.2 – Aanpassingen in eigen tuin om natuur en biodiversiteit te stimuleren

Hilversummers geven toestemming: minder intensief beheerd openbaar groen

Naast groene elementen in eigen tuin, staan Hilversummers positief tegenover beheerbeleid waar meer ruimte wordt gegeven aan de natuur (Figuur 6.3). Zes op de tien inwoners staat hier positief tegenover, een kwart is neutraal en een op de tien van de inwoners is het hier niet mee eens.

Figuur 6.3 Hoe staat u tegenover meer natuurlijk ogend (dus minder intensief beheerd) openbaar groen?

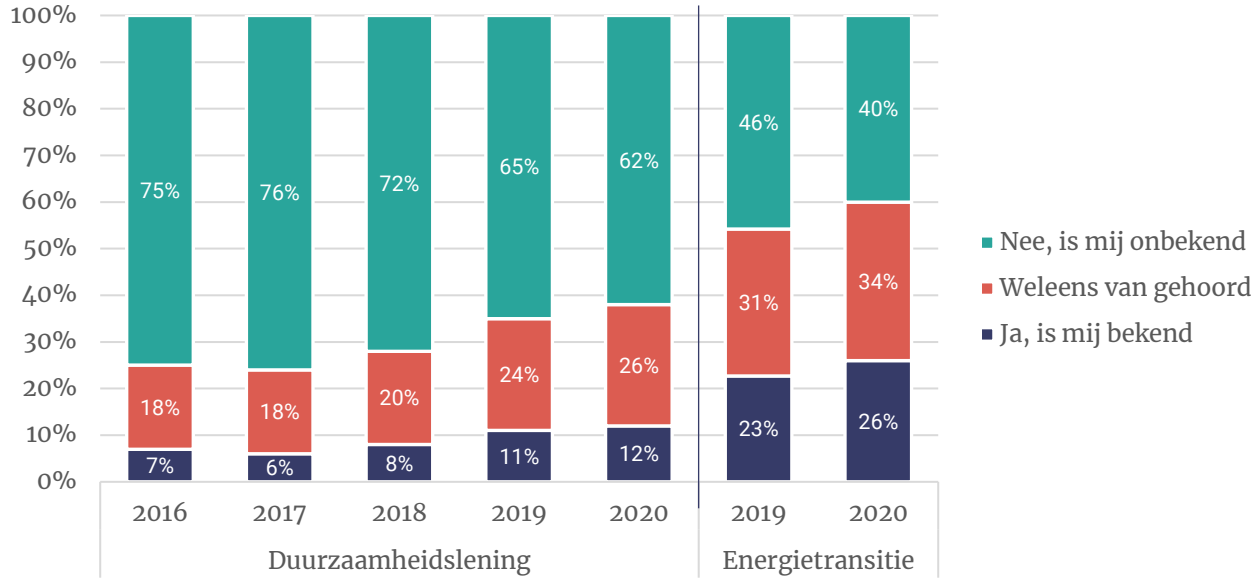

Bekendheid met duurzaamheidslening is opnieuw toegenomen

Het grootste deel van de inwoners is nog steeds onbekend met de duurzaamheidslening van de gemeente Hilversum (Figuur 6.4). De bekendheid is echter wel toegenomen ten opzichte van de andere jaren. In 2016 was nog maar bij een kwart de lening bekend, of had men er wel eens van gehoord. In 2020 is dit opgelopen naar twee vijfde van de inwoners.

Een grotere groep inwoners is in 2020 bekend met de ambitie van Hilversum om op termijn aardgasvrij te zijn dan in 2019. 20 procent is zeker bereid om te investeren in zijn/haar woning om dit doel te behalen, 50 procent twijfelt hier nog over en een derde is niet bereid te investeren om zijn/haar woning aardgasvrij te maken. De bereidheid om zelf in het aardgasvrij maken van de eigen woning te investeren is wel afgenomen ten opzichte van 2019 (was 24%).

Figuur 6.4 - Bekendheid met duurzaamheidslening en energietransitie gemeente Hilversum naar jaar

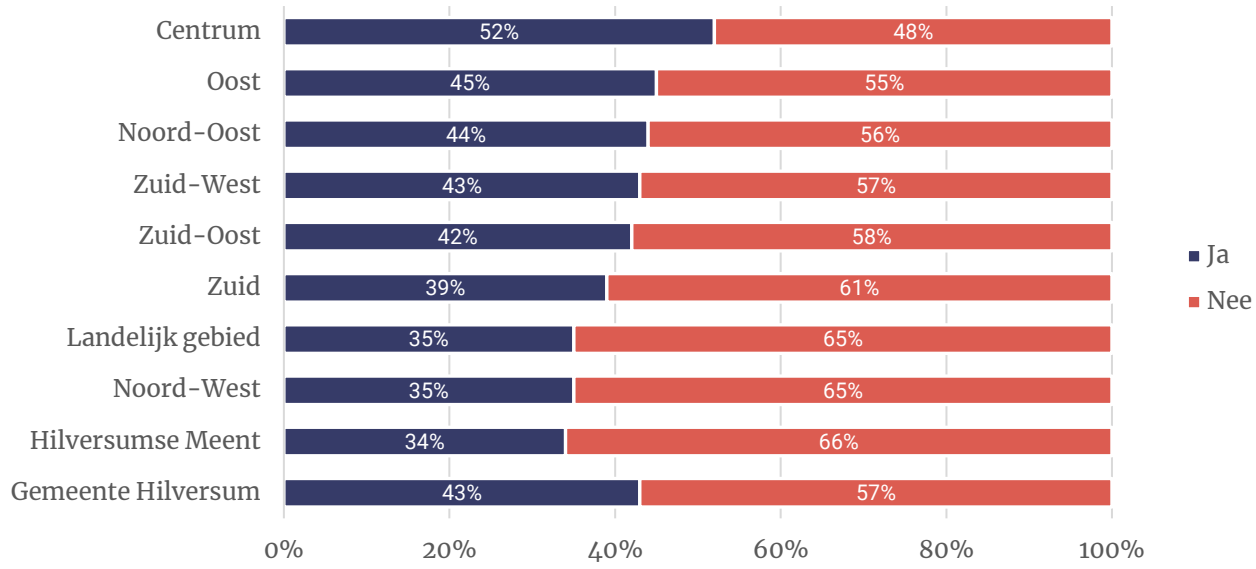

6.2 Milieuklachten

Meeste milieuklachten in Centrum, minst in Hilversumse Meent

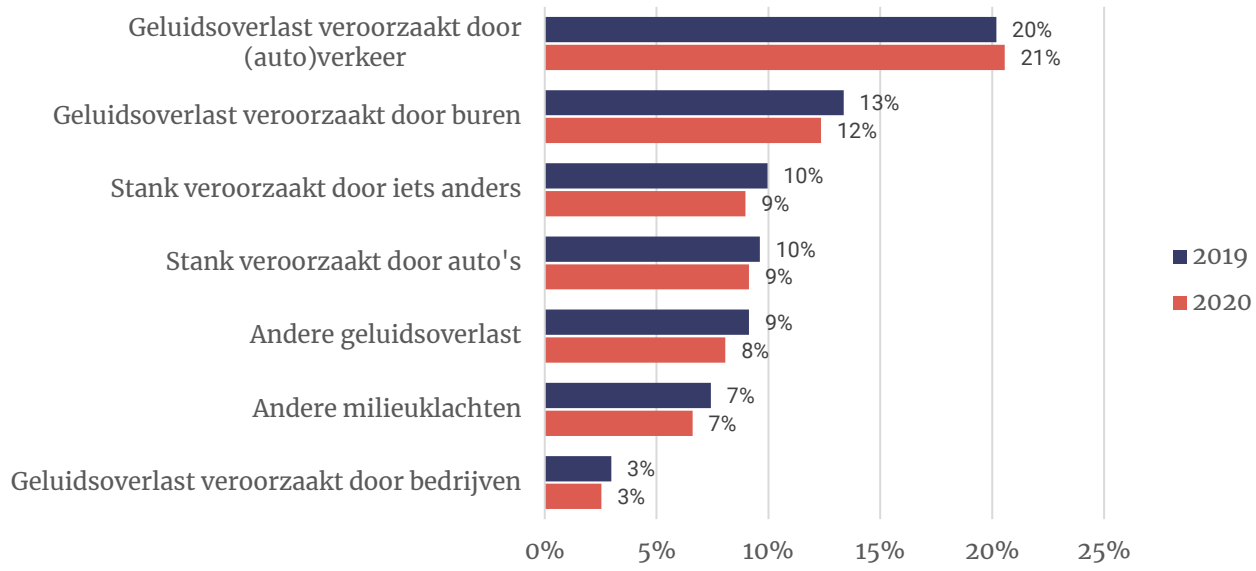
Iets minder dan de helft van de inwoners van Hilversum (43%) ervaart milieuklachten (Figuur 6.5). Dit is vrijwel gelijk aan 2019 (45%) Inwoners in het Centrum ervaren als enige duidelijk meer milieuklachten dan gemiddeld. In het Centrum ervaart meer dan de helft milieuklachten. In Hilversumse Meent, Noord-West en het landelijk gebied ervaart een relatief klein deel van de inwoners klachten, namelijk rond een derde.

Figuur 6.5 - Ervaren van milieuklachten naar wijk

De inwoners die wel klachten ervaren geven vooral geluidsoverlast door autoverkeer als klacht aan (Figuur 6.6) Op de tweede plek staat geluidsoverlast van buren. Hilversumse Meent is de enige wijk waar geluidoverlast door autoverkeer niet de meest genoemde milieuklacht is, de meest genoemde klacht in deze wijk komt voort uit andere soorten geluidsoverlast, waarbij vooral vliegverkeer veel wordt genoemd. Er zijn geen ontwikkelingen in meest voorkomende vormen van milieuklachten tussen 2019 en 2020.

Figuur 6.6 - Meest voorkomende milieuklachten per jaar

Veiligheid

7 Veiligheid

Dit hoofdstuk geeft onder andere een overzicht van het aandeel bewoners dat de afgelopen twaalf maanden slachtoffer is geworden van verschillende vormen van criminaliteit en overlast (paragraaf 7.1). Daarna gaan we in op het veiligheidsgevoel in de buurt (paragraaf 7.2) en buiten de buurt (paragraaf 7.3). Het hoofdstuk sluit af met de ervaren vuurwerkoverlast (paragraaf 7.4).

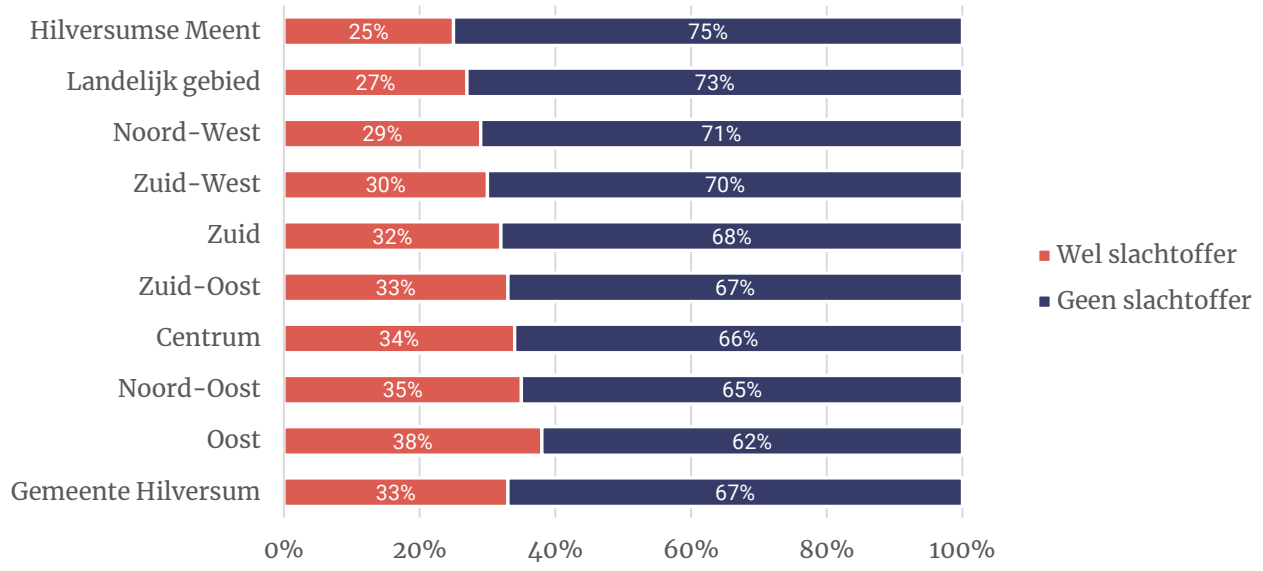
- Ongeveer een derde van de inwoners is in 2020 slachtoffer geweest van een delict of voorval. Ruim de helft van de inwoners in Hilversum voelt zich tijdens het uitgaan veilig in het centrum. De meest voorkomende vormen van slachtofferschap zijn, zowel in 2020 als in de andere jaren (1) onbeschoft gedrag, (2) vernieling aan / diefstal uit iemands auto en (3) fietsendiefstal.
- Het aandeel inwoners dat direct zegt slachtoffer te zijn geworden van digitale criminaliteit (3%), is lager dan het aandeel dat slachtoffer is geworden van een of meerdere vormen van cybercrime. Men heeft dus nog niet een goed beeld van wat digitale criminaliteit precies inhoudt.
- Het merendeel van de inwoners in Hilversum heeft geen zicht op de ondermijnende activiteiten die mogelijk in de buurt voorkomen. Iets meer dan de helft denkt deze signalen wel te herkennen.
- Het overgrote deel van de inwoners voelt zich veilig in de buurt en maar een klein deel van de inwoners ervaart problemen of vindt dat er sprake is van sociaal onveilige plekken in de buurt.
- Vuurwerkverbod zorgt voor daling overlast van particulier vuurwerk. Een vijfde van de inwoners ervaart overlast van particulier vuurwerk, dit was in 2019 nog een derde.

7.1 Veiligheid algemeen

Een derde van de inwoners slachtoffer geweest

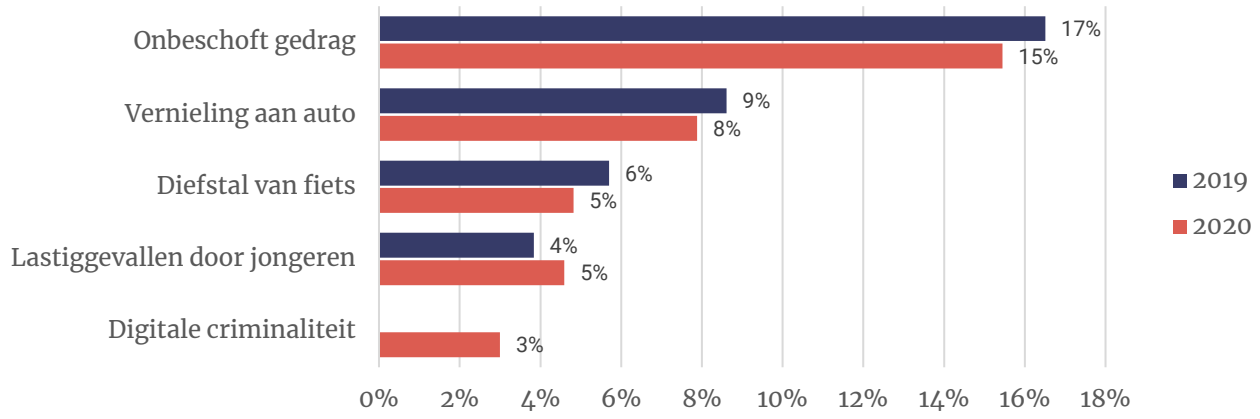
Ongeveer een derde van de inwoners van Hilversum is in 2020 slachtoffer geweest van een delict of voorval. Dit is vergelijkbaar met 2019. In de wijken Oost en Noord-Oost is het slachtofferschap het hoogst, ook dit is vergelijkbaar met 2019. In Hilversumse Meent ligt het slachtofferschap het laagst, een kwart van deze inwoners is in 2020 slachtoffer geworden.

Figuur 7.1 - Slachtofferschap naar wijk

De meest voorkomende vormen van slachtofferschap zijn, zowel in 2020 als in de andere jaren: (1) onbeschoft gedrag, (2) vernieling aan dan wel diefstal uit iemands auto en (3) fietsendiefstal. Vernieling dan wel diefstal uit de auto komt iets minder dan bij een op de tien inwoners voor. Het stelen van fietsen staat, met een voorkomen van vijf procent, op de derde plek van delicten waar inwoners in Hilversum het meest slachtoffer van worden. Lastiggevallen door jongeren en 'andere' delicten/voorvallen staan ook op derde plek, maar het aantal is iets lager dan het aantal fietsen diefstallen (4,8% en 4,6%).

Figuur 7.2 - Top 5 vormen van slachtofferschap delicten en voorvallen per jaar

Cybercriminaliteit

Nieuw in de vragenlijst is dat er ook is gevraagd naar digitale criminaliteit. Op de rechtstreekse vraag naar slachtofferschap digitale criminaliteit antwoord drie procent bevestigend. Wanneer er echter gevraagd wordt naar specifieke vormen van cybercriminaliteit dan vult 18 procent van de inwoners één of meerdere vormen van slachtofferschap in. De meest gerapporteerde vorm van cybercriminaliteit is oplichting bij het kopen van goederen of diensten via internet (Figuur 7.3).

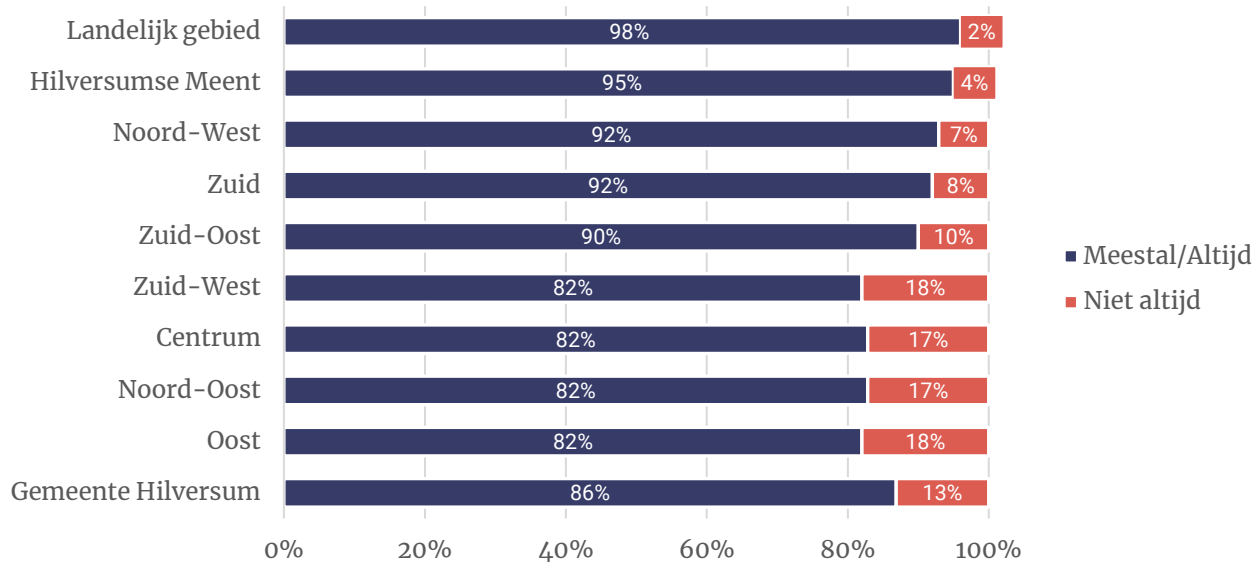
Figuur 7.3 – Vormen van slachtofferschap cybercriminaliteit: criminaliteit via internet, sociale media, email en telefoon

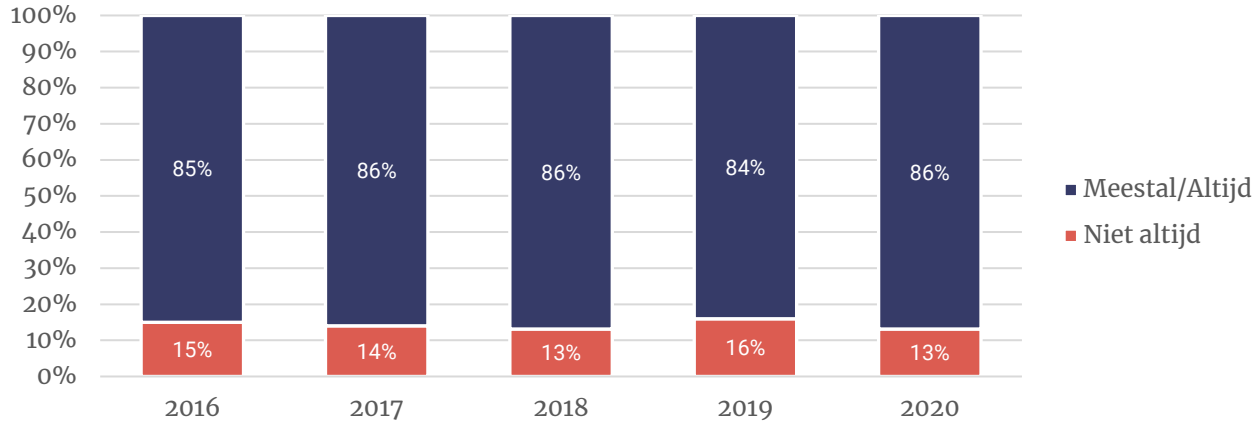
7.2 Veiligheidsgevoel in de buurt

Inwoners voelen zich veilig in de eigen buurt
Achtenzestig procent van de inwoners van Hilversum voelt zich meestal of altijd veilig in de eigen buurt. Dit is hoger dan in 2019 (Figuur 7.5). De buurten waar men zich het veiligst voelt zijn het landelijk gebied, Hilversumse Meent, Noord-West en Zuid (Figuur 7.4). In Zuid-Oost is het veiligheidsgevoel verbeterd ten opzichte van 2019 (toen 84%).

Figuur 7.4 - Veiligheidsgevoel in de buurt

Figuur 7.5 Veiligheidsgevoel in de buurt naar jaar

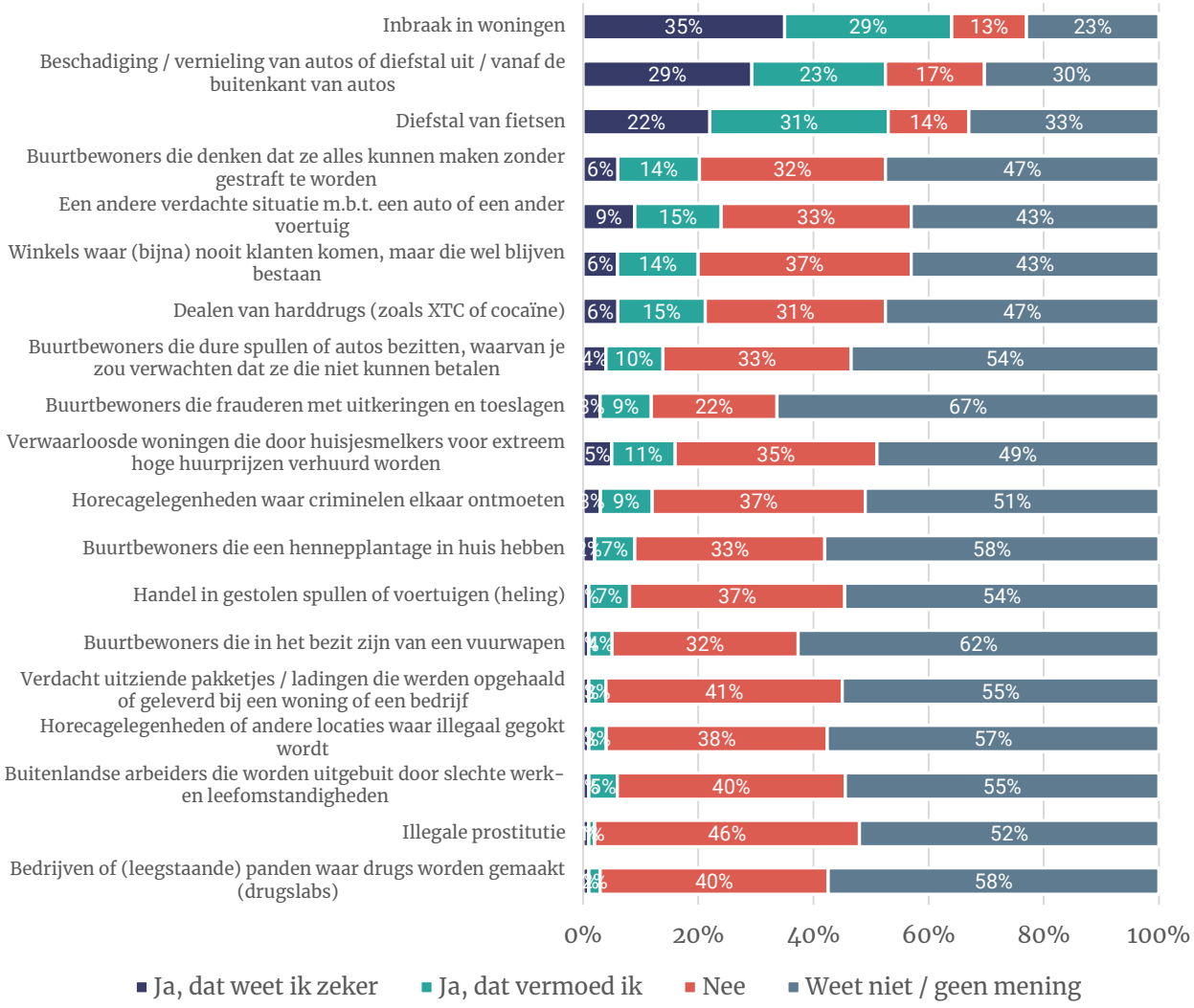
Weinig sociaal onveilige plekken in de buurt
Iets minder dan drie op de tien inwoners in Hilversum vinden dat er sociaal onveilige plekken zijn in de eigen buurt, dit is niet verschillend met de jaren hiervoor. In Zuid-West en Oost is een groter deel van de inwoners van mening dat er sociaal onveilige plekken in de buurt zijn, namelijk iets minder dan vier op de tien inwoners. Welke plekken dit precies zijn is te vinden in de bijlage open antwoorden, waar deze antwoorden per wijk geordend staan.

Inbraak, fietsendiefstal en autokraken meest voorkomende verdachte situaties en problemen
Inwoners is een groot aantal verdachte situaties en andere buurtproblemen voorgelegd waarvan zij konden aangeven of ze zeker weten dat dit in de buurt voorkomt, vermoeden dat dit in de buurt voorkomt of waarvan ze denken dat het niet voorkomt in de buurt. In Figuur 7.6 staat dit per voorgelegd probleem beschreven. In de top drie van meest genoemde situaties en problemen staan inbraak (1), beschadiging en/of vernieling aan auto's (2) en diefstal van fietsen (3). Dit zijn de zichtbaardere vormen van buurtproblemen waar inwoners een redelijk beeld van hebben.

Het thema voor deze vraag is echter 'ondermijning', het gaat om de verdachte situaties die kunnen duiden op ondermijnende criminaliteit: d.w.z. criminaliteit die de legale en beoogde werking van het samenlevingssysteem aantast[4]. Iets meer dan de helft van de inwoners geeft aan ondermijning te herkennen (26%) of vermoedelijk te herkennen (32%). 42 procent van de inwoners geeft aan deze signalen niet te herkennen. Deze signalen zou men over het algemeen bij de politie melden (69%), of anders bij Meld Misdaad anoniem (25%).

[4] *Van der Steen et al., 2016. Uit Landelijk Beeld van ondermijnende criminaliteit (LIEC, 2019, p.5).*

Figuur 7.6 (verdachte) situaties en buurtproblemen (percentage 'dat vermoed ik en 'dat weet ik zeker')

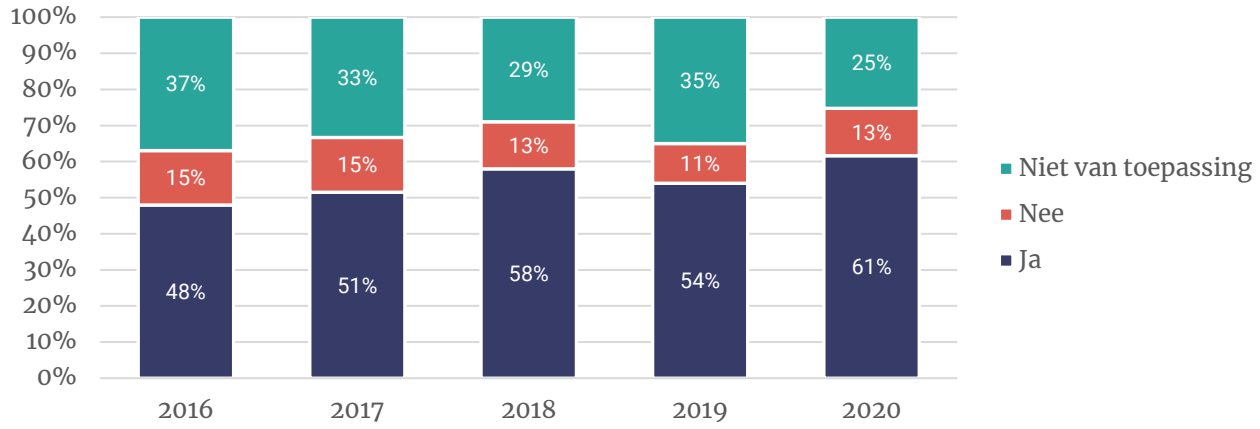

7.3 Veiligheidsgevoel buiten de eigen buurt

Groei in perceptie van veiligheid tijdens uitgaan in centrum

Zes op de tien inwoners in Hilversum voelen zich tijdens het uitgaan veilig in het centrum (Figuur 7.7). Dit is hoger dan voorgaande jaren. Opvallend is het relatief lage aandeel inwoners dat hier 'niet van toepassing' heeft ingevuld, terwijl men in 2020 door de crisis toch minder vaak uitgaat dan in normale jaren.

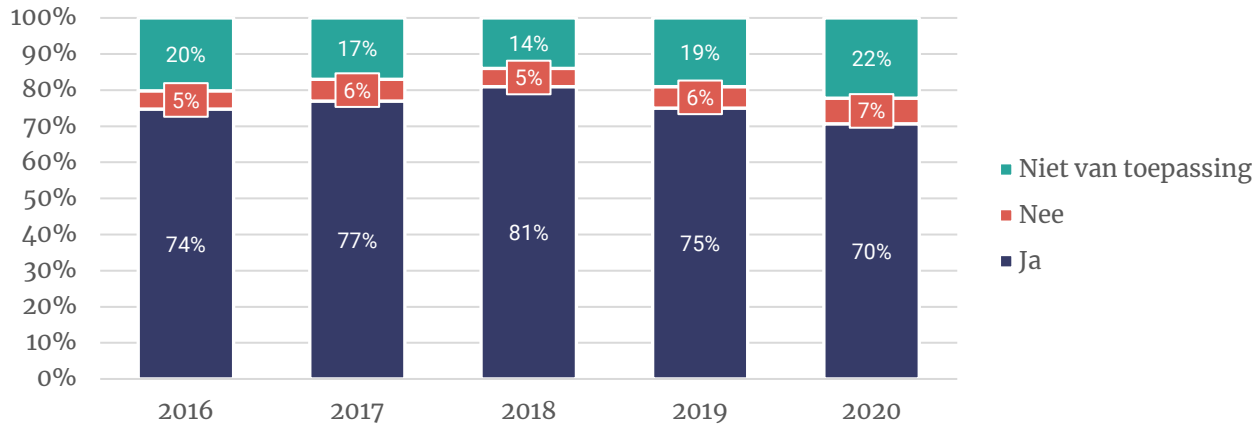
Figuur 7.7 - Gevoel van veiligheid in centrum tijdens uitgaan naar jaar

Zeven op de tien inwoners voelen zich veilig in de andere wijken

Zeventig procent van de inwoners voelt zich veilig in de andere wijken van Hilversum. Dit is minder dan in 2019. Zowel het aandeel inwoners dat aangeeft zich niet veilig te voelen in andere wijken van Hilversum als het aandeel 'niet van toepassing' is toegenomen.

Figuur 7.8 - Gevoel van veiligheid in andere wijken van Hilversum naar jaar

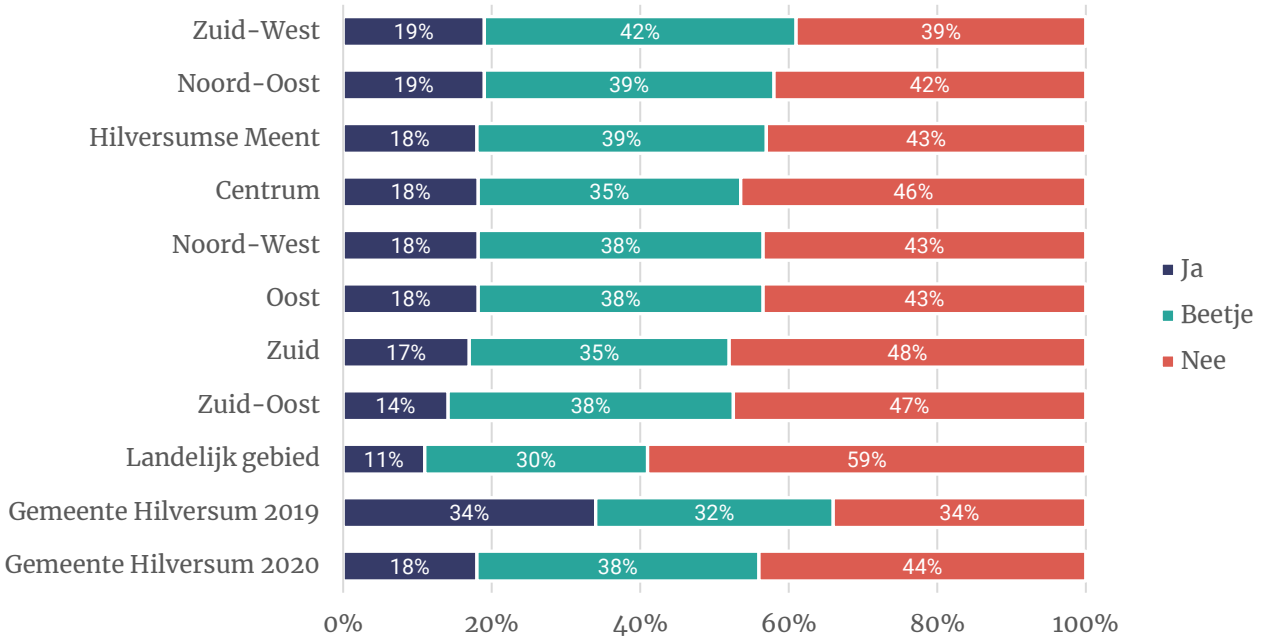

7.4 Vuurwerkoverlast

Vuurwerkverbod zorgt voor ruime daling vuurwerkoverlast
Vanwege het coronavirus gold een landelijk vuurwerkverbod tijdens de jaarwisseling. Het is waarschijnlijk dat dit vuurwerkverbod de oorzaak is van de daling van de vuurwerkoverlast. Een vijfde van de inwoners geeft wel aan last te hebben van vuurwerk, ten opzichte van een derde in 2019 (Figuur 7.9). De verschillen in overlast tussen de wijken zijn beperkt.

Om het grote verschil in cijfers te benadrukken is de gemiddelde overlast in de gemeente van 2019 toegevoegd in de figuur 7.9.

Figuur 7.9 - Overlast van particulier vuurwerk naar wijk

Bestuur en publieke dienstverlening

8 Bestuur en publieke dienstverlening

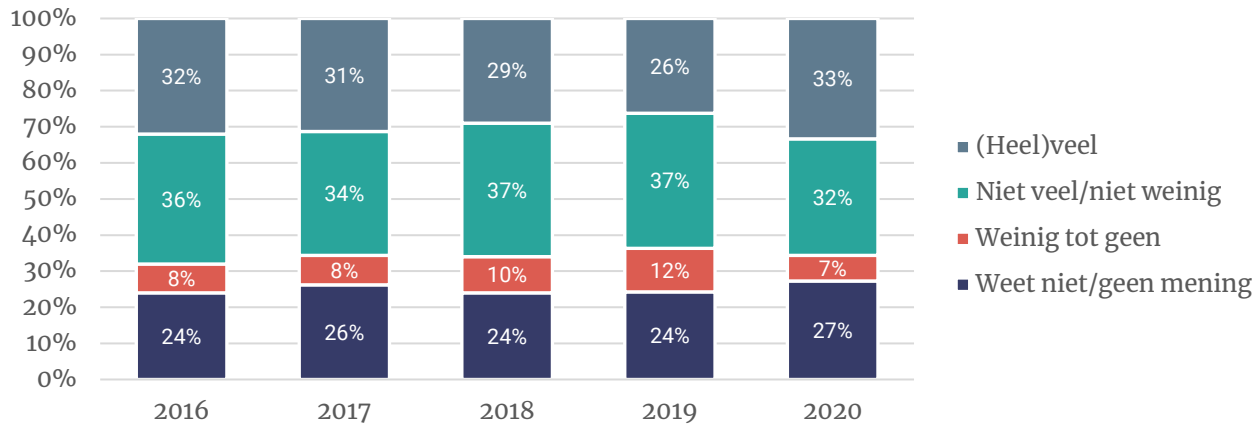
Dit hoofdstuk beschrijft de ervaringen en visies van Hilversummers met en van de gemeente Hilversum. In paragraaf 8.1 wordt aandacht besteed aan de interactie tussen de gemeente Hilversum en burgers en burgerparticipatie. In paragraaf 8.2 wordt de visie van Hilversummers op de gemeentelijke dienstverlening weergegeven. Paragraaf 8.3 gaat over hoe Hilversummers de communicatie van en naar de gemeente Hilversum ervaren. Paragraaf 8.4 geeft de ervaringen die Hilversummers hebben met het Sociaal Plein weer.

- Een derde van de inwoners heeft veel vertrouwen in de manier waarop de gemeente bestuurd wordt, dit is een toename ten opzichte van 2019 (26%).
- Bijna de helft van de inwoners vindt dat de gemeente hen doorgaans tijdig informeert over gemeentelijke plannen in de buurt.
- Een kwart van de inwoners zet zich in voor de leefbaarheid in de eigen buurt. Het grootste deel hiervan zet zich incidenteel in. Iets meer dan de helft (55%) geeft aan zich mogelijk in de toekomst in te willen (blijven) zetten voor de eigen buurt.
- Inwoners geven de dienstverlening van de gemeente Hilversum een **7,3**. De digitale dienstverlening krijgt een **7,2**.
- Het aandeel inwoners die bekend zijn met het Sociaal plein is gedaald, van 62 naar 56 procent. Het gebruik van de diensten van het Sociaal Plein is ongeveer gelijk gebleven.
- De inwoners van Hilversum waarderen in 2020 de dienstverlening van het Sociaal Plein met een **6,9**.

8.1 Interactie gemeente burger & participatie

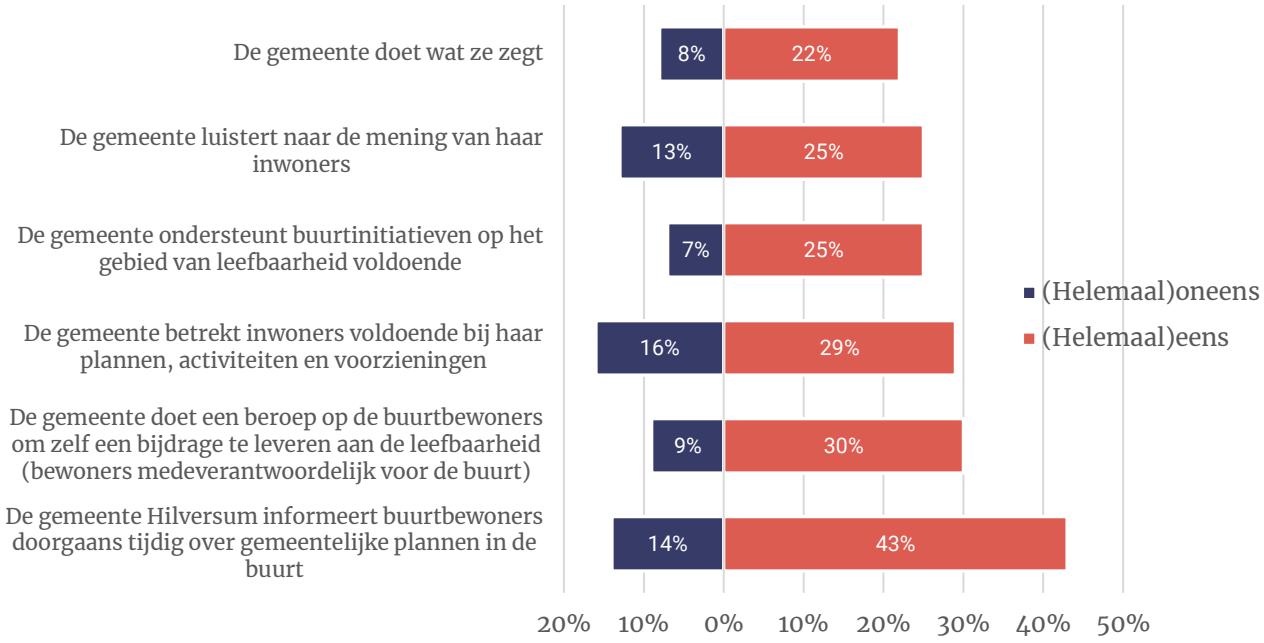
Een derde van de inwoners heeft veel vertrouwen in manier waarop gemeente bestuurd wordt
Een derde van de inwoners heeft veel vertrouwen in de manier waarop de gemeente Hilversum bestuurd wordt. Ongeveer een op de tien inwoners heeft weinig tot geen vertrouwen in de manier waarop de gemeente bestuurd wordt. Ten opzichte van 2019 is het vertrouwen toegenomen.

Figuur 8.1 - Vertrouwen in manier waarop gemeente bestuurd wordt naar jaar

De gemeente informeert tijdig over plannen, maar is minder goed in luisteren en betrekken
Inwoners is een aantal stellingen voorgelegd over de communicatie en dienstverlening van de gemeente. Bijna de helft (43%) van de inwoners vindt dat de gemeente hen doorgaans tijdig informeert over gemeentelijke plannen in de buurt. Het kleinste deel van de inwoners is het eens met de stelling dat de gemeente haar inwoners doet wat ze zegt, een vijfde van de inwoners kan zich hier in vinden (22%). De stelling met het hoogste percentage tegenstanders is dat de gemeente inwoners voldoende betrekt bij haar plannen (16% oneens). In vergelijking met 2019 zijn inwoners positiever over de stellingen 'de gemeente doet wat ze zegt'; 'de gemeente luistert naar de mening van haar inwoners'; en 'de gemeente ondersteunt buurtinitiatieven op het gebied van leefbaarheid voldoende'.

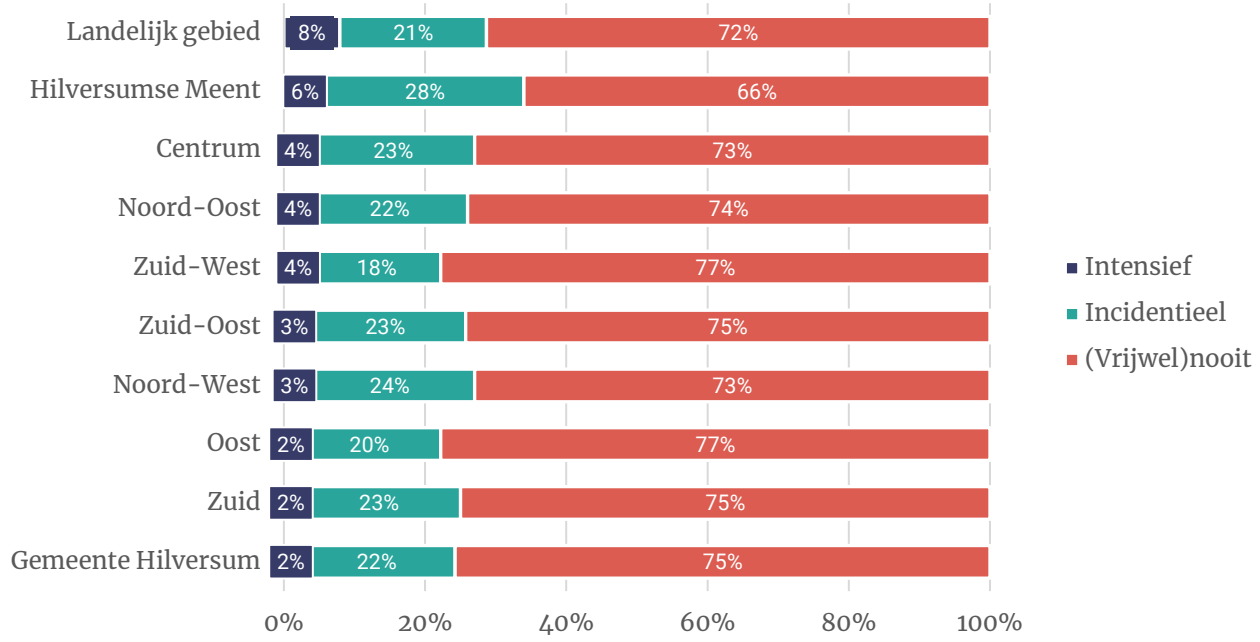
Figuur 8.2 - Stellingen over interactie gemeente inwoner

2020 laat daling zien in inwoners die zich inzetten voor leefbaarheid in de buurt
Een kwart van de inwoners zet zich in voor de leefbaarheid in de eigen buurt (Figuur 8.3). Het grootste deel hiervan zet zich incidenteel in, twee procent geeft aan zich intensief in te zetten. Hilversumse Meent is de wijk waar het grootste deel van de inwoners zich inzet. Hier zet meer dan drie op de tien inwoners (35%) zich intensief of incidenteel in voor de leefbaarheid van de buurt. In Zuid-West en Oost zet het kleinste deel van de inwoners zich in voor de buurt om de leefbaarheid te versterken, namelijk 22 procent. De cijfers laten een daling zien ten opzichte van 2019, toen vier op de tien inwoners zich inzetten voor leefbaarheid in de eigen buurt.

Iets meer dan de helft van de inwoners (55%) geeft aan zich mogelijk in de toekomst in te willen (blijven) zetten voor de eigen buurt.

Figuur 8.3 - Inzet leefbaarheid in de buurt naar wijk

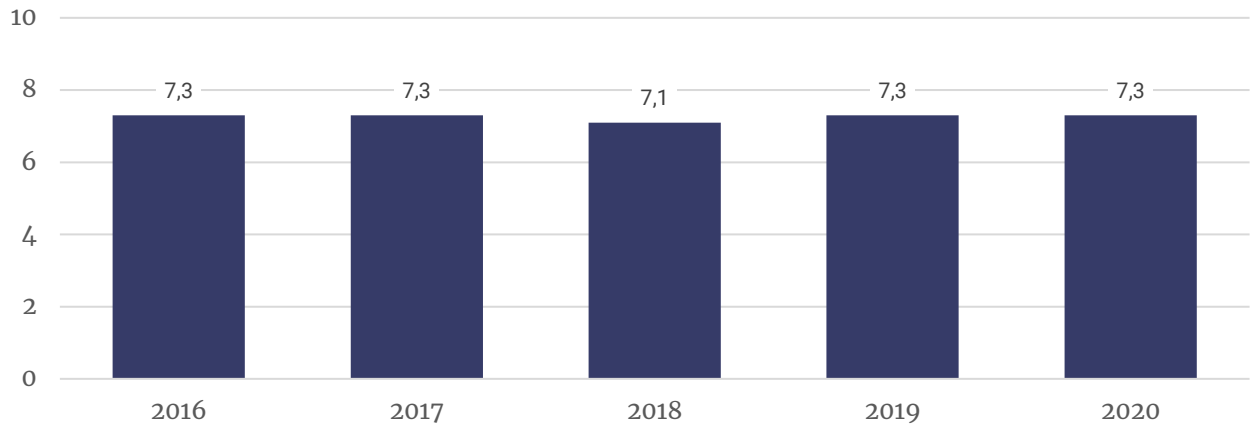

8.2 Dienstverlening

Dienstverlening gemeente krijgt ruim voldoende

Inwoners – die in het afgelopen jaar contact hebben gehad met de gemeente - geven de dienstverlening van de gemeente Hilversum een 7,3. Tussen 2016 en 2020 zijn inwoners niet van mening veranderd over de beoordeling van de dienstverlening van de gemeente, alleen in 2018 was het oordeel lager dan in andere jaren. Ook zijn er geen verschillen tussen de wijken in de beoordeling van de dienstverlening van de gemeente Hilversum.

Figuur 8.4 - Waardering dienstverlening gemeente naar jaar (basis: inwoners die contact hadden met gemeente)

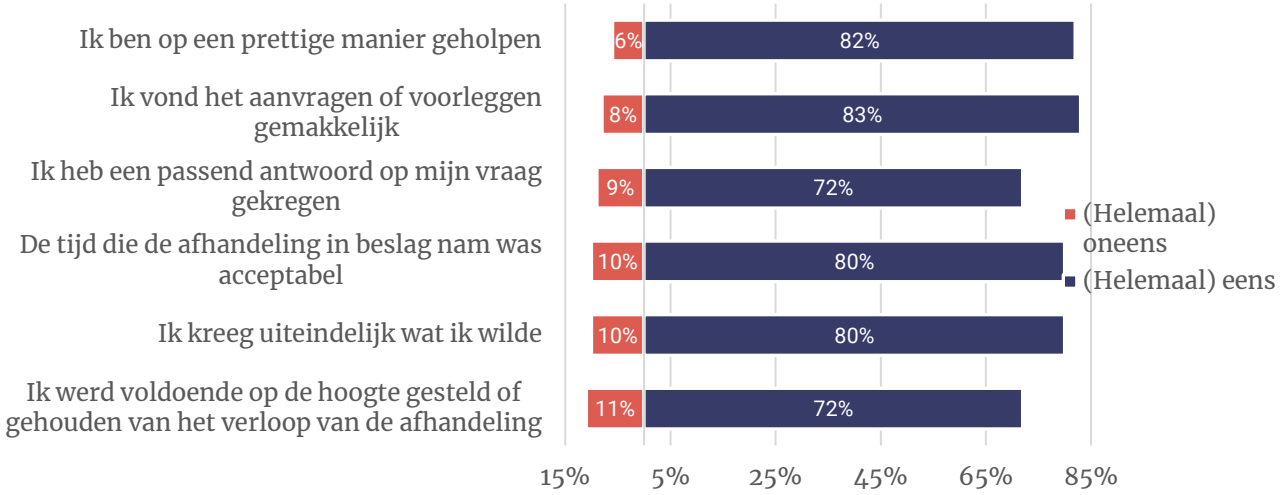

De digitale dienstverlening wordt gemiddeld met een 7,2 gewaardeerd, in 2019 was dit een 7,1.

Inwoners positief over aspecten dienstverlening

De inwoners van Hilversum zijn gevraagd in hoeverre men het eens was met een aantal stellingen gericht op de dienstverlening van de gemeente. Acht op de tien inwoners waren het eens met het grootste deel van deze stellingen. Op de stellingen of men op de hoogte werd gesteld of gehouden van het verloop van de afhandeling en of men een passend antwoord kreeg op zijn of haar vraag, reageerden zeven op de tien inwoners positief. In voorgaande jaren is een vergelijkbaar beeld te zien.

Figuur 8.5 - Stellingen dienstverlening (basis: inwoners die contact hadden met gemeente)

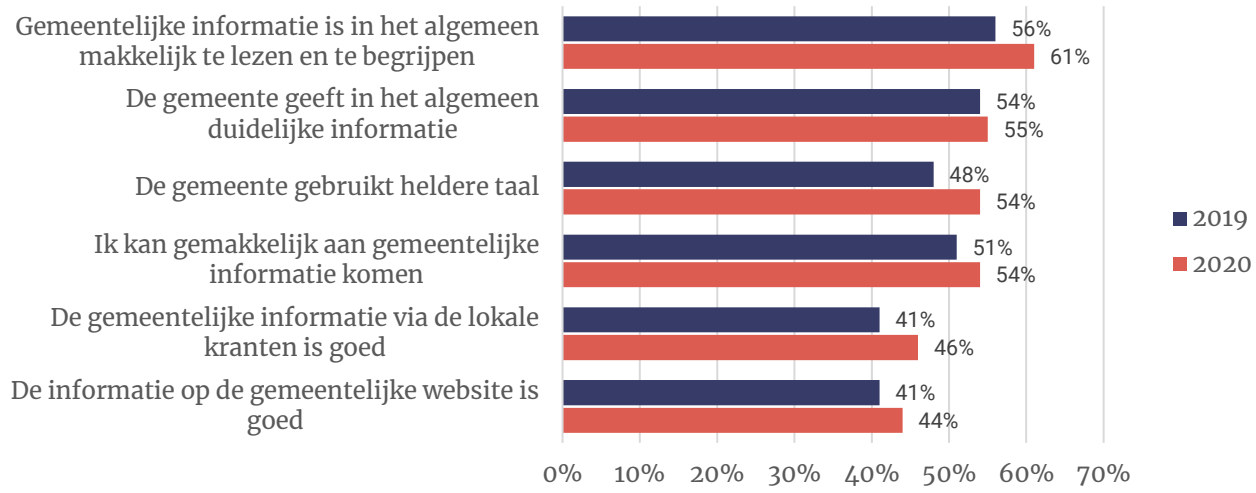

8.3 Communicatie

Waardering aspecten communicatie is toegenomen

Inwoners zijn positiever over verschillende aspecten omtrent de communicatie van de gemeente in vergelijking met 2019 (Figuur 8.6). Het positiefst is men over de begrijpelijkheid en leesbaarheid van gemeentelijke informatie. Meer dan drie op de vijf inwoners zijn positief over dit aspect van gemeentelijke communicatie.

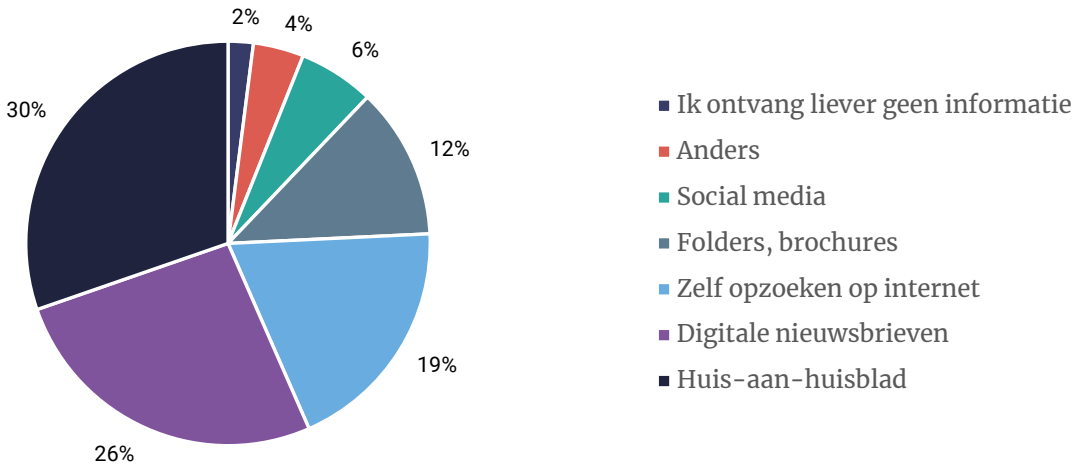
Figuur 8.6 - Stellingen communicatie gemeente

Inwoners ontvangen het liefst belangrijke informatie via huis-aan-huis bladen

Inwoners ontvangen het liefst belangrijke informatie via huis-aan-huis bladen. Bijna een derde van de inwoners ontvangt informatie van de gemeente bij voorkeur op deze manier. Daarna volgen digitale nieuwsbrieven en zelf opzoeken op internet als belangrijke bronnen van informatie voor inwoners. Waar in 2019 social media slechts door vijf procent werd genoemd, is dat nu toegenomen naar 12 procent. Tot slot werd bij de optie anders meerdere malen genoemd dat inwoners graag per briefpost belangrijke informatie ontvangen.

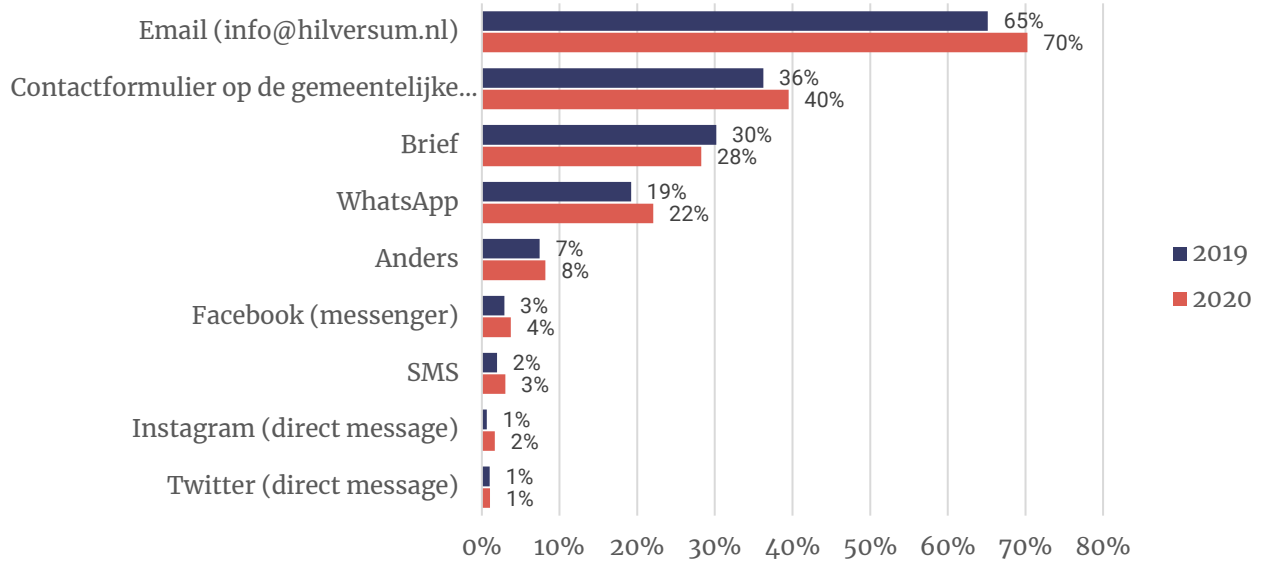
Figuur 8.7 - Voorkeur belangrijke informatie gemeente ontvangen

Inwoners hebben het liefst via e-mail contact met de gemeente

Inwoners is gevraagd op wat voor manieren - anders dan telefonisch en via de balie – ze contact met de gemeente willen hebben. Het grootste deel van de inwoners wil dan graag via e-mail contact hebben met de gemeente, zeven op de tien inwoners geven dit aan. Contact leggen met de gemeente via social media of via SMS is bij inwoners het minst populair. Als andere optie wordt genoemd om te chatten via de gemeentelijke website. De verschillen met 2019 zijn beperkt.

Figuur 8.8 - Voorkeur contact opnemen met gemeente

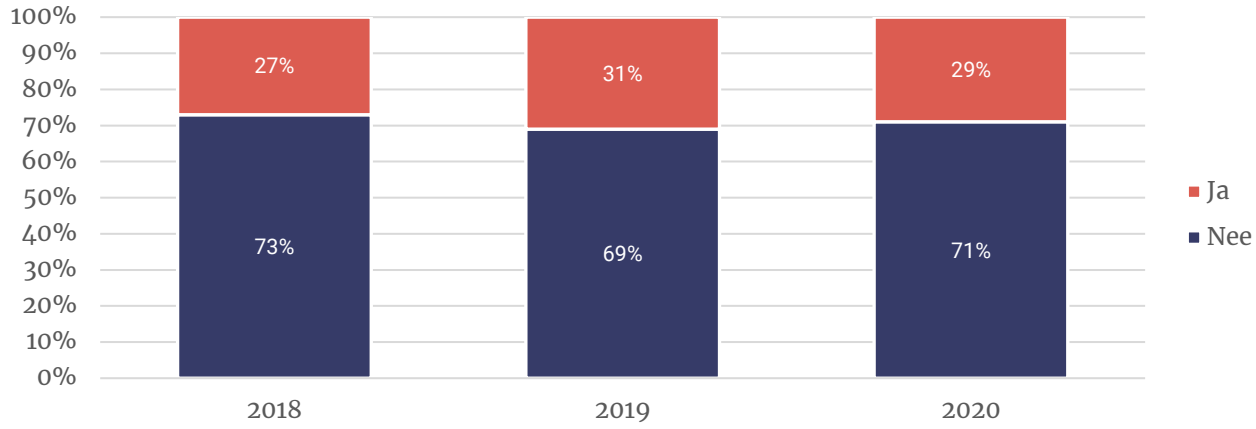

8.4 Sociaal Plein

Gebruik dienstverlening Sociaal Plein gelijk gebleven

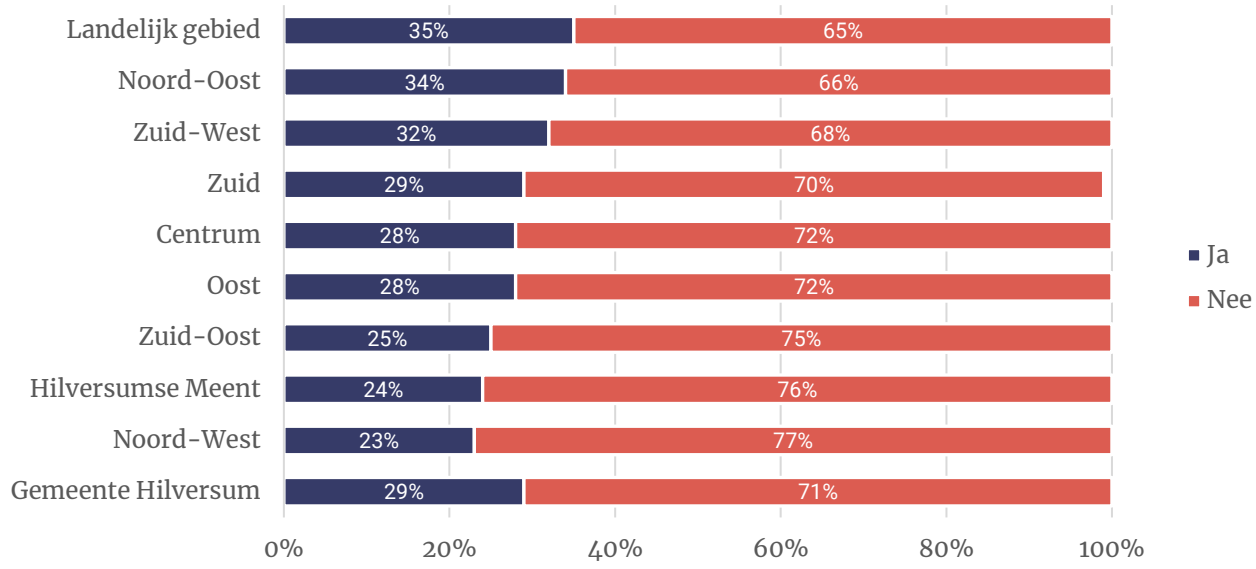
Het Sociaal Plein van de gemeente Hilversum biedt inwoners hulp op het gebied van inkomen, werk, (jeugd)zorg. In 2020 is 56 procent van de inwoners van Hilversum bekend met het Sociaal Plein, dit is gedaald ten opzichte van 2019 (62%). Het gebruik van de diensten van het Sociaal Plein is ten opzichte van voorgaande jaren gelijk gebleven (Figuur 8.9).

Figuur 8.9 - Gebruik sociaal plein naar jaar (percentage van inwoners bekend met sociaal plein)

In Noord-West is het gebruik van de diensten van het Sociaal Plein lager dan gemiddeld (Figuur 8.10). In Zuid-West is het gebruik gedaald van 38 procent naar 32 procent in 2020.

Figuur 8.10 - Gebruik sociaal plein naar wijk

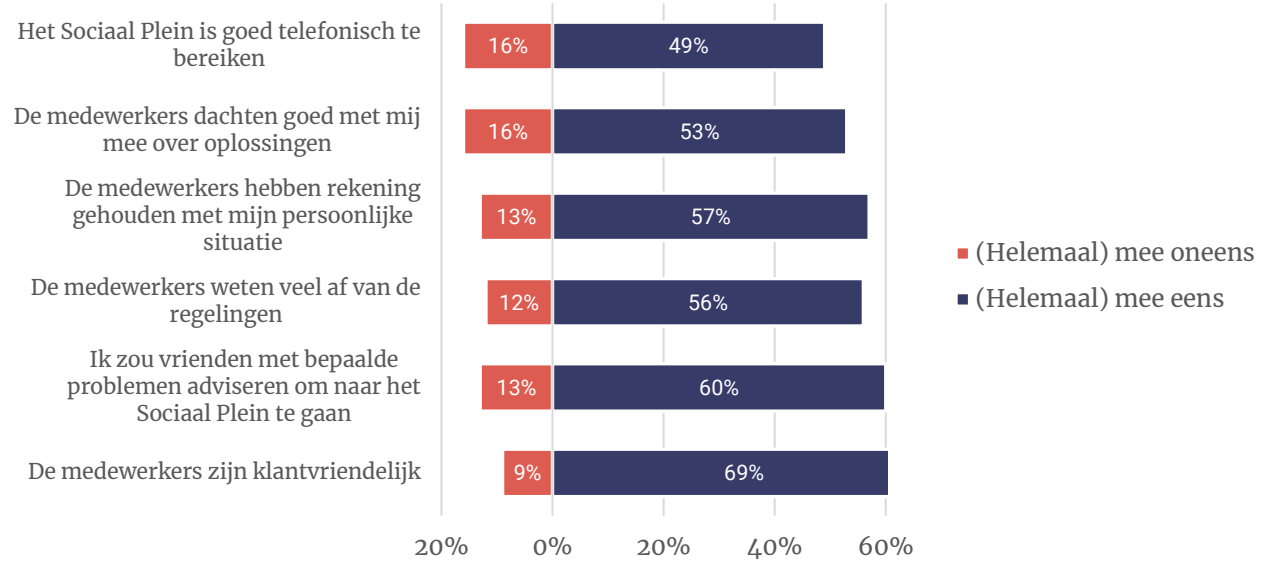

De inwoners van Hilversum waarderen in 2020 de dienstverlening van het Sociaal Plein met een **6,9**, dit is iets lager dan de 7,0 in 2018 en 2019. Er zijn geen verschillen tussen de wijken in de waardering van de dienstverlening van het Sociaal Plein.

Meer dan de helft positief over dienstverlening Sociaal Plein

Aan inwoners die gebruik hebben gemaakt is aan de hand van verschillende stellingen hun mening over de dienstverlening gevraagd. Meer dan de helft van de inwoners geeft een positief antwoord op de verschillende stellingen. Het positiefst zijn inwoners over de klantvriendelijkheid van de medewerkers, zeven op de tien inwoners zijn hier positief over. In vergelijking met 2019 zijn inwoners wel iets negatiever over de telefonische bereikbaarheid van het Sociaal Plein.

Figuur 8.11 - Dienstverlening Sociaal Plein (percentage inwoners die Sociaal Plein gebruikt hebben)

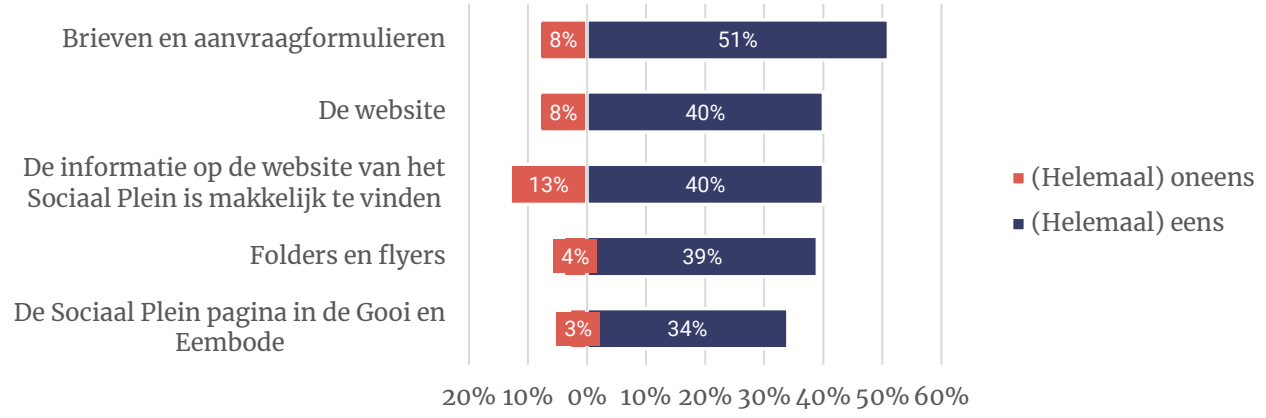

Het Sociaal Plein gebruikt heldere taal in brieven en aanvraagforumlieren

Inwoners die gebruik hebben gemaakt is ook gevraagd wat ze van de communicatie van het Sociaal Plein vinden wat betreft helder taalgebruik. Een deel van de inwoners kon geen inhoudelijk antwoord geven op de stellingen, waarschijnlijk omdat ze geen ervaring hebben met die specifieke vorm van communicatie van het Sociaal Plein.

De inwoners zijn vooral positief over de heldere taal die het Sociaal Plein gebruikt in brieven en aanvraagformulieren, de helft (51%) is hier positief over (Figuur 8.12). De moeite die het kost om informatie te vinden op de website roept de meeste negatieve reacties op (13%).

Figuur 8.12 - Helder taalgebruik Sociaal Plein (basis: inwoners die Sociaal Plein gebruikt hebben)

Bijlagen

A Tabellen

Geslacht	Aantal	percentage
Man	1357	41,8%
Vrouw	1886	58,1%
Anders	5	0,2%

leeftijd	Aantal	percentage
18 tot en met 29 jaar	285	8,8%
30 tot en met 39 jaar	408	12,6%
40 tot en met 54 jaar	812	25,0%
55 tot en met 64 jaar	636	19,6%
65 tot en met 74 jaar	639	19,7%
75 jaar en ouder	448	13,8%
Geen antwoord	20	0,6%

Opleiding	Aantal	percentage
Geen/lager onderwijs	125	3,8%
VMBO/MAVO	362	11,1%
VWO/HAVO	292	9,0%
MBO	612	18,8%
HBO	1076	33,1%
WO	735	22,6%
Geen antwoord	46	1,4%

Huishouden	Aantal	percentage
Alleenstaand	635	19,6%
Volwassenen zonder kind(eren)	1369	42,1%
Volwassenen met kind(eren)	1056	32,5%
Eenoudergezin	101	3,1%
Anders	74	2,3%
Geen antwoord	13	0,4%

Inkomen	Aantal	percentage
Minder dan € 750,-	46	1,4%
€ 750,- tot € 1.000,-	58	1,8%
€ 1.000,- tot € 1.250,-	82	2,5%
€ 1.250,- tot € 1.500,-	112	3,4%
€ 1.500,- tot € 2.000,-	253	7,8%
€ 2.000,- tot € 2.500,-	287	8,8%
€ 2.500,- tot € 3.000,-	316	9,7%
€ 3.000,- tot € 4.000,-	424	13,1%
€ 4.000,- tot € 5.000,-	396	12,2%
€ 5.000,- of meer	611	18,8%
Wil niet zeggen	620	19,1%
Geen antwoord	43	1,3%

I&O Research Enschede

Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede
T (053) 200 52 00
E info@ioresearch.nl
KvK-nummer 08198802

I&O Research Amsterdam

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
T (020) 308 48 00
E info@ioresearch.nl